

C. W. LEADBEATER

A CSAKRÁK

TANULMÁNY

MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

A mű eredeti címe:

C.W. Leadbeater: The Chakras
The Theosophical Publishing House,
Adyar, 1969

Fordította: Reicher László, 1995

Életrajz és lektori munkák: Nagyiday Adrienne Grafikák: Illés Irén

© Magyar Teozófiai Társulat, 2006
Második, javított kiadás
Minden jog fenntartva.

ISBN 963 85807 3 9

Felelős szerkesztő: Martinovich Tamás
Felelős kiadó: a Magyar Teozófiai Társulat elnöke
Nyomdai munkák: BVG Print Kft.
Felelős vezető: Nyírő András

TARTALOMJEGYZÉK

ILLUSZTRÁCIÓK JEGYZÉKE	3
ELŐSZÓ A MAGYAR KIADÁSHOZ	4
ELŐSZÓ AZ ELSŐ ANGOL KIADÁSHOZ	4
I. AZ ERŐ-KÖZPONTOK	6
A csakra szó értelme. Előzetes magyarázatok. Az éte-rikus testmás. A központok. Az örvények alakja. Az ábrák. A gyökér-csakra. A lép-csakra. A köldök-csakra. A szív-csakra. A torok-csakra. A szemöldök-csakra. A korona-csakra. A központok más leírásai.	
II. AZ ERŐK	15
Az elsődleges- vagy életerő. A kígyótűz. A három gerinccsatorna. Az erők házassága. A szimpatikus idegrendszer. A gerincben lévő központok. A vitalitás. A vitalitás gömböcske. A gömböcskék pótlása. Pszichikai erők.	
III. A VITALITÁS ABSZORBEÁLÁSA	28
A gömböcske. A lila-kék sugár. A sárga sugár. A zöld sugár. A rózsaszín sugár. A narancs-vörös sugár. Az öt váju. Vitalitás és egészség. Az üres atomok sorsa. A vitalitás és a magnetizmus.	
IV. A CSAKRÁK FEJLŐDÉSE	35
A felébresztett központok működése. Az asztrális központok. Az asztrális érzékek. A kundalini felkeltése. Az éterikus csakrák felébresztése. Alkalmi tisztánlátás. A túl korai felébresztés veszélye. A kundalini spontán felébredése. Személyes tapasztalat. Az éterikus szövetek. Az alkohol és kábítószerek hatása. A dohány hatása. A kapuk megnyitása.	
V. A LAJA JÓGA	44
A hindu könyvek. A csakrák hindu felsorolása. A csakrákon lévő ábrák. A szív-csakra. A szirmok és betűk. A mandalák. A jantrák. Az állatok. Az istenségek. Meditáció a testen. A csomók. A másodlagos szív-lótusz. A szívben meditálás hatása. Kundalini. Kundalini felébresztése. Kundalini felébredése. A kundalini célja. Következtetés.	
CHARLES WEBSTER LEADBEATER	56

ILLUSZTRÁCIÓK JEGYZÉKE

SZÍNES KÉPEK

- I. A gyökér-csakra
- II. A lép-csakra
- III. A köldök-csakra
- IV. A szív-csakra
- V. A torok-csakra
- VI. A szemöldök-csakra
- VII. A korona-csakra
- VIII. [Gichtel szerinti csakrák](#)
- IX. [A vitalitás áramlatai](#)
- X. [A csakrák és az idegrendszer](#)

ÁBRÁK

1.	A csakrák	8
2.	A korona-csakra ábrázolásai	12
3.	A három kiáradás	16
4.	A gerinci csatornák	18
5.	Az erőformák	20
6.	Az erők összetett formája	21
7.	A végső fizikai atom	23
8.	Az agyalapi és a tobozmirigy	35
9.	A szív-csakra hindu ábrázolása	45

TÁBLÁZATOK

1.	A csakrák	8
2.	A csakrák és plexusok (idegfonatok)	22
3.	A prána és a princípiumok (tudathordozó eszközök)	30
4.	Az öt prána-váju	31
5.	A lótusz szirmok színei	45
6.	A szanszkrit ábécé	47
7.	Az elemek szimbolikus formái	48

ELŐSZÓ A MAGYAR KIADÁSHOZ

E könyv magyar kiadása sok helyes ismeret hiányát igyekszik pótolni azok számára, akik komoly, őszinte és tiszta szándékkal akarják a teljesebb emberi természetet elmélyülten tanulmányozni, hogy az egész emberiség tagjaként, a földi természet és a kozmosz szerves részeként alkotóan segítsenek a fejlődés és szellemi kibontakozás irányába.

A mű a szerző közvetlen tapasztalatait és meglátásait tartalmazza, és bár sohasem igyekezett azokat valamilyen tekintély alapján elfogadtatni, mégis igen hasznosak lehetnek a különféle forrásokból származó esetleges tévedések helyesbítésében.

Ez a magyar kiadás az eredeti mű nyolcadik, 1969-es Adyar-i reprintje alapján készült, amelyhez akkor néhány magyarító lábjegyzetet csatoltak, és néhány olyan mondatot hagytak ki, amelynek csak az eredeti kiadás idején volt jelentősége.

A kiadó kötelességének érzi, hogy a könyv olvasóit és tanulmányozóit figyelmeztesse a tapasztalt és avatott vezető nélküli kísérletezés súlyos veszélyeire. Különösen figyelembe ajánlja e könyv IV. fejezetének „A túl korai felébresztés veszélye” című szakaszát.

Végül köszönettel tartozunk mindazoknak, akik e könyv elkészítésében és kiadásában segítettek.

A KIADÓ

ELŐSZÓ AZ ELSŐ ANGOL KIADÁSHOZ

Amikor az ember úgy kezdi érzékeit fejleszteni, hogy egy kissé többet lásson, mint a többi ember, akkor új, lenyűgöző világ tárul fel előtte, és azon világ tárgyai között a csakrák az elsőként vonják magukra figyelmét. Embertársai is új megvilágításban tűnnek fel előtte. Velük kapcsolatban sok mindent észrevesz, ami addig rejtve volt előtte, és ezért meg tudja érteni és méltányolni őket, vagy (amikor szükséges) segíteni is sokkal jobban tud, mint előzőleg. Gondolataik és érzelmeik a szeme előtt öltönek színt és formát, fejlődési fokuk és egészségi állapotuk világos tényné válik pusztá következtetés helyett. A csakrák ragyogó színe és gyors, szüntelen mozgása azonnal felkeltik figyelmét. Természetesen tudni akarja, hogy azok micsodák, és hogy mit jelentenek. E könyv célja, hogy ezekre a kérdésekre feleljen, és hogy valamilyen fogalmat adjon azoknak, akik még nem kísérelték meg, hogy szunnyadó képességeiket legalább erre a kis részletre vonatkozóan – amit a náluk szerencsésebb testvéreik láthatnak – kibontakoztassák.

Az eleinte elkerülhetetlen téves fogalmak tisztázásához határozottan meg kell érteni, hogy nincs semmi furcsa, sem természetellenes az olyan meglátásban, amely némely embert képessé tesz az átlagembernél többet észlelni. Ez egyszerűen azon képességek kibővítése, amelyeket mindnyájan ismerünk. Ahhoz, hogy ezeket megszerezhessük, érzékenyebbé kell tennünk magunkat azon rezgések iránt, amelyek gyorsabbak, mint amelyekre a mi fizikai érzékeink rendes körülmények között válaszolni képesek. Ezeket a képességeket a fejlődés folyamán mindenki eléri, de néhányan közülünk külön fáradságot vettek maguknak, hogy a többenél előbb fejlesszék ki. Ez sok-sok év kemény munkája árán történik, amelyre a legtöbb ember aligha vállalkozna.

Tudom, hogy sok olyan elmaradott ember van, aki az ilyen erők létezését tagadja, mint ahogyan még léteznek olyan vidékek, ahol soha sem láttak vasutat, vagy más technikai csodát (a könyv 1927-ben jelent meg! – a ford.). Arra most sem időm, sem helyem nincs, hogy ilyen meggyőzőtlen tudatlansággal szemben érveljek. Csak a *Clairvoyance* (Tisztánlátás) című könyvemre, vagy egy sor más író ezzel a témával foglalkozó művére utalhatok. Az egész dolgot már számtalanszor bebizonyították, és senkinek nem lehet tovább kétsége, aki a bizonyosság súlyát értékelni tudja.

Sokat írtak a csakrákról, de főként szanszkritül vagy valamely indiai tájnyelven. Erről csak nemrég jelent meg egy angol nyelvű könyv. A csakrákat magam is megemlítettem a kb. 1910-ben megjelent *The Inner Life* (A belső élet) c. könyvemben. Azóta Sir John Woodroffe nagyszerű műve,

a *The Serpent Power* (A kígyóerő) is megjelent, és néhány indiai könyvet is lefordítottak. A csakrák jelképes rajzai, amelyeket az indiai jógik használnak, a *The Serpent Power* (A kígyóerő) című könyvben láthatók, de amennyire én tudok róla, az ábrák, amelyeket ebben a könyvben bocsátok közre, az első kísérlet, hogy úgy mutassák be a csakrákat, ahogyan valójában mutatkoznak azok előtt, akik látni képesek. Tulajdonképpen főként azért írom ezt a könyvet, hogy barátom, Edward Warner tiszteletes nagyszerű rajzait a nyilvánosság elé tárjam, és egyben mély hálámat fejezzem ki mindazon időért és fáradságért, amit e munkának szentelt. Köszönettel tartozom még fáradhatatlan társamnak, Ernest Wood professzornak a témánkkal kapcsolatos indiai szempontok összegyűjtéséért és rendezéséért, amelyeket az V. fejezet tartalmaz.

Miután más munkákkal is nagyon el vagyok foglalva, csupán az volt a szándékom, hogy az ábrákhoz összegyűjtsem, és mint kísérő szöveget újból nyomtassam a különféle cikkeket, amelyeket a tárgyra vonatkozóan már régebben írtam. Azok átnézésekor azonban bizonyos kérdések merültek fel bennem, és egy kevés kutatás olyan tényekhez juttatott, amelyeket kötelességemnek tartottam pótolni. Érdekes, hogy mind a vitalitás-gömböket, mind a kundalini-gyűrűt Dr. Annie Besant figyelte meg, és még 1895-ben, mint hyper-meta-proto elemeket jegyezte fel, bár akkor nem követtük azokat annyira, hogy egyiknek a másikhoz való viszonyát, és azt a fontos szerepet, amelyet az emberi élet háztartásában játszanak, felfedeztük volna.

1927. C.W.L.

I. FEJEZET AZ ERŐKÖZPONTOK

A CSAKRA SZÓ ÉRTELME

A csakra szó szanszkrit kifejezés, és kereket jelent. Használják még különféle másodlagos, származtatott és jelképes értelemben is, éppen úgy, mint az annak megfelelő szót az európai nyelvekben.

Ahogy mi a sors kerekéről beszélünk, úgy mond a buddhista élet- és halálkerekét, és leírja, hogy Buddha az első nagy prédikációjában, mint a *Dhammachakkappa-vattana Szutta* ismertette a tanát (*chakka* a páli nyelvben a szanszkrit *csakra* megfelelője), amelynek értelmét Rhys Davis professzor költőien így adta meg: „Forgásba hozni az igazság és igazságosság egyetemes birodalma királyi hintójának kerekét”. A buddhista hívő számára pontosan ez a kifejezés jelentőségének lényege. Bár ha pusztán a szavakat fordítjuk le, akkor az „a törvény kerekének forgatása.” A csakra szó – amely bennünket a jelen esetben érdekel – speciális használata szerint az ember éterikus másának felszínén lévő kerékszerű örvényléseket jelenti.

ELŐZETES MAGYARÁZATOK

Mínthogy ez a könyv valószínűleg olyanok kezébe is kerülhet, akik a teozófiai kifejezéseket nem ismerik, bevezető magyarázatként érdemes néhány szót ide illeszteni.

A mindennapi felületes beszélgetésben az ember néha megemlíti a lelkét, és ezen azt érti, hogy a test, amelyen át beszél, a valódi ember, és az a valami, amit léleknek neveznek, a tulajdona, vagyis ennek a testnek járuléka, egy bizonyos fajta megkötött léggömb, amely felette lebeg, és valamilyen bizonytalan úton-módon van hozzá erősítve. Ez laza, pontatlan és félrevezető megállapítás, és éppen az ellenkezője igaz. Az ember *a* lélek, akinek teste, valójában több teste van, mert a látható eszköz mellett, amely által az alacsonyabb világban működik, más, a közönséges látással nem észlelhető eszközei is vannak, amelyek által az érzelmi és mentális világokkal érintkezik. Ezekkel azonban jelenleg nem foglalkozunk.

A fizikai test apró részleteinek megismerésében a múlt század folyamán óriási előrehaladás történt. Az orvostudomány tanulmányozói most már ismerik e test elképesztő összetettségét, és legalább általános elgondolásuk van arról, hogy ez a bámulatosan bonyolult szervezet hogyan működik.

AZ ÉTERIKUS TESTMÁS

A figyelmüket természetesen a test azon részeire kellett korlátozniuk, amelyek elég sűrűk ahhoz, hogy szemmel láthatók legyenek. Közülük a legtöbben nem is tudnak olyan anyag létezéséről, amely, bár még fizikai, azonban a közönséges látás számára láthatatlan, és amit a teozófiában éterikusnak nevezünk. (Amikor ezt a szót használjuk, nem arra gondolunk, amit korábban a tér „aether”-ének neveztek.) A fizikai testnek ez a láthatatlan része nagyon fontos számunkra, mert ez az az eszköz, amelyen keresztül a testet életben tartó életerők áramlanak. Ha ez nem szolgálna híd gyanánt, hogy a gondolati és érzelmi rezgéseket az asztrális világból a látható, sűrűbb fizikai anyagba továbbítsa, akkor az Ego (az egyéniség) nem tudná az agy sejtjeit használni. A tisztánlátó (clairvoyant) számára ez, mint halványan világító lilásszürke ködtömeg, jól látható. Áthatja a test sűrűbb részeit, és azon egy egész kissé túl is terjed.

A fizikai test élete folytonos változás, és hogy élhessen, arra van szüksége, hogy három különböző forrás állandóan ellássa. Az emésztéshez táplálékra és vízre, a légzéshez pedig levegőre van szüksége, valamint a vitalitás három formájára, hogy azokat magába vonja. Ez a vitalitás lényegében erő, de amikor az anyagba burkolózik, azt a benyomást kelti, mintha nagyon kifinomult vegyi elem lenne. Valamennyi síkon vagy szinten létezik, de most a fizikai világbeli megnyilvánulásával foglalkozunk.

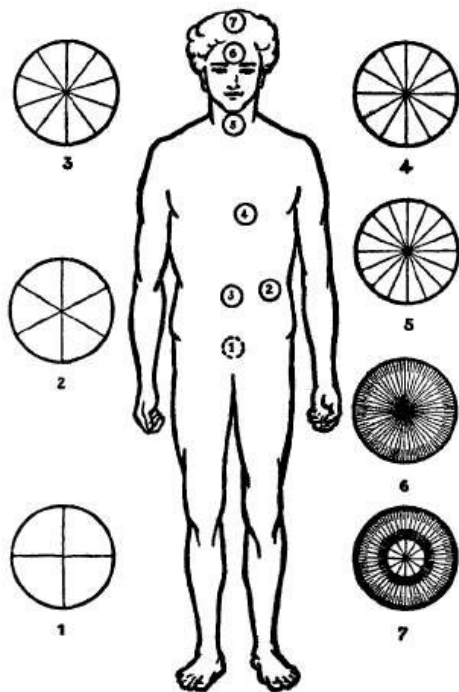
Ennek megértéséhez tudnunk kell valamit testünk ezen éterikus részének felépítéséről, szervezetről és elrendezéséről. Erről évekkal ezelőtt több könyvben már írtam. Az erről eddig megjelent minden adatot A.E. Powell gyűjtötte össze, és a *The Etheric Double* (Az éterikus testmás) című könyvben adta ki.

A KÖZPONTOK

A csakrák vagy erőközpontok olyan összekötő/érintke-zési/kapcsolódási pontok, amelyeken át energia árad az ember egyik testéből vagy tudathordozó eszközéből a másikba. Bárki, aki a tisztánlátás (clairvoyance) legcsekélyebb fokával rendelkezik, könnyen láthatja azokat, mint csészealjakhoz hasonló mélyedéseket vagy örvényeket az éterikus testmás felületén. Amikor még egészen fejletlenek, kétujjnyi átmérőjű kis köröknek mutatkoznak, amelyek az átlagos embernél homályosan fénylenek, azonban amikor felébresztik, életre keltik azokat, méreteikben erősen megnövekedett, sziporkázó, ragyogó körökként láthatók, amelyek apró napokra hasonlítanak. A csakrákat néha bizonyos fizikai szervekkel összefüggőnek említjük. Valójában a szilárd test körvonalain kissé túlterjedő éterikus test felületén mutatkoznak. Ha elképzeljük, hogy közvetlenül belenézünk egy tölcsér-alakú virág kelyhébe, némi elképzelésünk lehet a csakra általános megjelenési formájáról. A virág szára mindegyik csakra esetében a gerinc egy-egy pontjából indul ki, így tehát a gerincet a másik oldalról nézve, mint egy központi szárat látjuk (lásd a IX. képet), amelyből virágok hajtanak ki, és kelyheik bizonyos távolságra, az éterikus test felületén nyílnak ki. A hét központ, amellyel jelenleg foglalkozunk, az 1. ábrán látható és az 1. táblázatban (1. a 16. oldalon) olvasható a magyar és a szanszkrit elnevezés.

Az 1-es ábrán a csakrák felnagyított vázlatos ábráival körülvett emberi alak látható.

Valamennyi kerék szüntelenül forog, és mindegyikük középpontjába vagy nyitott szájába folyamatosan áramlik erő a magasabb világokból. Ez annak az életfolyamnak a megnyilvánulása, amely a Nap Logosz második aspektusából ered, és amit mi elsődleges erőnek nevezünk. Ez az erő hétféle természetű és minden formája e központok mindegyikében működik, bár közülük egy rendszerint túlsúlyban van a többivel szemben. Ezen energia-beáramlás nélkül a fizikai test nem létezhet ne. Ezért tehát a központok mindenkiben működnek, bár a fejletlen emberben általában lassan mozognak, éppen csak a szükséges örvénylést idézve elő. A fejlettebb embernél azonban ragyognak és eleven fényel lüktetnek, mivel sokkal nagyobb mennyiségű energia áramlik át rajtuk. Ennek eredményeként további képességek és lehetőségek nyílnak meg az illető számára.

1. ábra

MAGYAR ELNEVEZÉS	SZANSZKRIT ELNEVEZÉS	HELYE A TESTEN
Gyökér- v. alap-csakra	Múládhára	A gerinc tövénél
Lép-csakra	*1	A lép felett
Köldök-csakra	Manipúra	A köldöknél, a napfonat fölött
Szív-csakra	Anáhata	A szívnél
Torok- vagy gége-csakra	Vishuddha	A torok elülső részén
Szemöldök- vagy homlok-csakra	Ádzsnyá	A két szemöldök között
Korona-csakra	Szahaszrára	A fejtetőn

1. táblázat

AZ ÖRVÉNYEK ALAKJA

Ez a kívülről minden központba áradó isteni energia a saját irányára merőlegesen (vagyis az éterikus testmás felületén) másodlagos erőket indít el hullámzó körforgásban, mint ahogy az indukciós tekercsbe tolt mágnesrúd elektromos áramot indít, amely a tekercsben a tengelyre, vagyis a mágnesrúd irányára merőlegesen áramlik. Maga az elsődleges erő, miután behatolt az örvénybe, úgyszintén merőlegesen sugárzik ki belőle, de egyenes vonalakban, mintha az örvények középpontja kerékagy lenne, az elsődleges erő sugárzása pedig a küllői. Úgy látszik, hogy e küllők segítségével mintegy horgas kampókkal köti össze ez az erő az asztrális és az éterikus testet. A küllők száma különböző az egyes erőközpontokban, és ez határozza meg a minden központban látható hullámok vagy szirmok számát is. Az ilyen hullámok miatt írták le a keleti könyvek a központokat gyakran nagyon költőien virághoz hasonlóan.

A csészealjyszerű mélyedés körül forgó másodlagos erők mindegyikének megvan a saját jellemző hullámhossza, akárcsak egy bizonyos színű fénynek, de ahelyett, hogy mint a fény, egyenes irányban haladnának, ezek a másodlagos erők viszonylag nagy, különböző hosszúságú hullámok mentén mozognak. A hullámhosszak mindegyike az erőkben lévő kisebb hullámhosszak többszöröse. A hullámok száma a kerékben lévő küllők számától függ, és a másodlagos erő az elsődleges erő sugárzó áramai fölé és alá, a kocsikerék küllői közé befert vessző módjára szövődik be. A hullámhosszak végtelenül kicsik, és valószínűleg ezer és ezer van egy hullámzáson belül. Amint az erők az örvényben körülfutnak, ezek az egymást kosárfonás módjára keresztező különböző nagyságú rezgések idézik elő azt a virágformát, amelyre hivatkoztam. Még inkább bizonyos csészealjakra vagy olyan szivárványos hullámos üvegre, vázára hasonlítanak, mint amiket Velencében készítenek. Mindezen hullámoknak vagy szirmoknak megvan az a pávafarokhoz hasonló csillogó hatása, mint a gyöngyháznak, ennek ellenére rendszerint mindegyiknek saját uralkodó színe van, amint a képeken is látható. Ezt a gyöngyház-szerű, ezüstös fényt a szanszkrit művekben a vízen csillogó holdfényhez hasonlítják.

A KÉPEK

A könyvben lévő képek a csakrákat úgy mutatják be, ahogy azok tisztánlátással valamely eléggé fejlett és intelligens embernél láthatók, olyannál, aki már bizonyos fokig működésbe hozta azokat. A mi színeink természetesen nem eléggé ragyogóak, mert egyik földi szín sem lehet az; de a rajzok legalább valamilyen fogalmat adnak e fénykerekek valódi megjelenéséről. Már az eddig mondottakból is kitűnik, hogy a központok nagysága és fénye az egyes embereknél különbözik, sőt még ugyanannál a személynél is az egyik központ sokkal fejlettebb lehet, mint a másik. A csakrák képei körülbelül a valóságos méretüknek megfelelőek.

Olyan valakinél, aki egy bizonyos központon át kifejeződő egyes tulajdonságokban nagyon kiváló, az annak megfelelő központ nemcsak sokkal nagyobb lesz, hanem különlegesen fényes is, és ragyogó arany sugarakat bocsát ki. Példa erre, ahogyan Madame Blavatsky Mr. Moses Stainton auráját kivetítette. Annak az ábrának eredetijét Adyarban, a Teozófiai Társulat székházában lévő archívumban őrzik. Másolata – bár nagyon tökéletlenül – H.S. Olcott *Old Diary Leaves* (Régi naplójegyzetek) című könyve I. kötetének 364. oldalán található.

A csakrák természetszerűen három csoportra oszlanak, az alsó-, a közép- és a felsőre; ennek megfelelően nevezhetjük azokat fiziológiai, személyi, illetve szellemi csakráknak.

Az első és a második csakrának kevés küllője vagy szirma van, és főképpen az a rendeltetésük, hogy a testbe ezen a fizikai szinten beáradó két erőt fogadják. Az egyik a földből jövő kígyótűz, a másik pedig a Naptól jövő vitalitás. A középső csoport központjai a 3-as, 4-es és 5-ös számú csakrák. Ezek az embert a személyiségén át elérő erőkkel függenek össze: a 3-as központ esetében az alsóbb asztrális-son (érzelmi szinten), a 4-esben a felsőbb érzelmi szinten, az 5-ös ben pedig az alsóbb mentálison át. Úgy látszik, hogy ezek a központok a test bizonyos idegközpontjait táplálják. A 6. és

7. központok a többitől elkülönülnek, miután az agyalapi miriggyel és a tobozmiriggyel vannak kapcsolatban, de csak akkor kezdenek működni, amikor valaki már elért egy bizonyos fokú szellemi fejlettséget.

Azt is hallottam, hogy ezen erőközpontok különböző szirmai valamely erkölcsi tulajdonságot képviselnek, és hogy annak a tulajdonságnak a kifejlesztése hozza működésbe a központot. Pl. a *Dhjánabindu Upanishad*-ban a szív-csakra szirmait az odaadás, a lustaság, a harag, a könnyörület és hasonló tulajdonságokkal hozzák kapcsolatba. Eddig még nem találkoztam olyan ténnyel, amely ezt határozottan megerősítette volna, és nem könnyű ennek lehetőségét felfogni, mert a megjelenésüket könnyen felismerhető erők idézik elő. Valamely központban a szirmok attól függően működnek, hogy ezeket az erőket felkeltették-e vagy sem, de ezek kifejlesztése nem látszik szorosabban összefüggeni az erkölcsiséggel, mint akár a karizmok kifejlesztése. Az bizonyos, hogy találkoztam olyan emberekkel, akikben egyes központok teljes működésben voltak, bár az erkölcsi előmenetelük semmiképpen nem volt kivételesen magas szintű, míg más, nagy szellemiségű és a lehető legnemesebb erkölcsű egyéneknél a központok még alig voltak vitalizálva. Tehát a két fejlődés között nem látunk szükségszerű összefüggést.

Vannak azonban bizonyos figyelembe veendő tények, amelyek alapot adhattak erre a különös elgondolásra. Bár a szirmokhoz való hasonlatosságot ugyanazok az erők idézik elő, amelyek a központ körül váltakozva áramlanak a különféle küllők alatt és felett, jellegzetességeikben ezek a küllők mégis különbözőek, mert a beáramló erő alkotórészeire vagy jellemzőire bomlik szét, és ezért mindegyik küllő sajátos, specializált befolyást sugároz, bár a különbség csekély. Amikor a másodlagos erő mindegyik küllőn áthalad, annak befolyása által bizonyos fokig módosul, és ezért kissé megváltoztatja az árnyalatát. E színárnyalatok mindegyike olyan erőformára utalhat, amely segít valamely erkölcsi tulajdonság kifejlesztésében, és amikor ez a tulajdonság megerősödik, a vele összefüggő rezgés is kifejezettebbé válik. Ilyenképpen a színárnyalat elmélyülése vagy gyengülése útmutatás lehet arra, hogy valakinek több vagy kevesebb van az adott tulajdonságból.

A GYÖKÉR-CSAKRA

A gerincoszlop alsó végén lévő első központnak, az alap-csakrának (I. kép) elsődleges ereje van, amely négy küllőn sugárzik szét. Ezért hullámváltozásai olyanformán rendeződnek, hogy a köztük lévő résekkel piros és narancsszínben váltakozó négyfelé osztódás hatását keltik. Ez olybá tünteti fel, mintha a kereszt jelét mutatná. Ezért jelképezik gyakran kereszttel ezt a központot, néha pedig lánghullámokkal jelölik meg a kígyótüzet, amely benne lakozik. Amikor ez a csakra működik, tüzes narancsvörös színű, amely szorosan összefügg azzal az életerő-típussal, amelyet a lép-központ küld bele. Valóban megfigyelhető, hogy minden egyes csakra esetében hasonló összefüggés tapasztalható vitalitásának színével.

A LÉP-CSAKRA

A második központ, a lép-csakra (II. kép) a lépnél van, és feladata, hogy a Napból hozzánk jövő életerőt szétválassza, felossza és szétáraszsa. Ez az életerő azután hat vízszintes áramlaton át sugárzik szét belőle, a hetedik változatot pedig a kerékagy szívja magába. Ennek a központnak így hat szirma vagy hullámváltozása van, és mindegyik más színű, különlegesen ragyogó, izzó és napszerű. A kerék hat részének mindegyike az életerő formáinak valamely túlsúlyban lévő színét, a piros, narancs, sárga, zöld és violaszínt mutatja.

A KÖLDÖK-CSAKRA

A harmadik központ vagy köldök-csakra (III. kép) a köldöknél, vagy a napfonatnál (soláris plexus-nál) van, amely tízfelé sugárzó elsődleges erőt kap, és oly módon rezeg, hogy tíz hullámra, vagyis szíromra oszlik. Ez nagyon szoros kapcsolatban van az érzésekkel és az érzelmek különféle

fajtáival. Uralkodó színe a piros árnyalatainak különös vegyülete, bár van benne sok zöld is. A részek felváltva főként pirosak és főként zöldek.

A SZÍV-CSAKRA

A negyedik központ a szívnél van (IV. kép) és ragyogó aranyszínű. Minden egyes körnegyede három részre oszlik, ami azután előidézi a tizenkét hullámot, mert a benne lévő elsődleges erő tizenkét küllőt hoz létre.

A TOROK-CSAKRA

A toroknál lévő ötödik központnak (V. kép) tizenhat küllője, és így tizenhat látható osztása van. Színében sok a kék, de általános hatása ezüstös, csillogó és a fodrozódó víz felszínén ragyogó holdfényre emlékeztet. Részében váltakozva a kék és a zöld szín érvényesül.

A HOMLOK-CSAKRA

A hatodik, a homlok-központ (VI. kép) a két szemöldök között, úgy tűnik, mintha ketté lenne osztva. Az egyik fele főként rózsaszínű, benne sok sárgával, a másik fele pedig túlnyomórészt lilás-kék, ugyancsak szorosan megegyezően az azokat éltető vitalitás különleges fajtáinak színeivel. Talán ez az oka, hogy a hinduk ezt a központot kétszirmuként említik, pedig ha az előző központokhoz hasonlóan számlálnánk meg a hasonló tulajdonságú hullámzásokat, azt látnánk, hogy egy-egy fele negyven nyolc, összesen 96 ilyen hullámzásra van felosztva, mert az elsődleges erőnek ennyi számú kisugárzása van.

A küllőknek 16-ról 96-ra és aztán még meglepőbb változással 96-ról 972-re változása ezen és a következő csakra között arra utal, hogy most egészen más, az addig tárgyaltaktól teljesen eltérő központokkal van dolgunk. Még nem ismerünk minden tényezőt, amely egy csakra küllőinek számát meghatározza, de az már nyilvánvaló, hogy azok az elsődleges erő árnyalatainak változását jelentik. Mielőtt erről sokkal többet mondhatnánk, sok száz megfigyelésre és összehasonlításra van szükség, amit újból és újból ismételni és ellenőrizni kell. Addig is annyi világos, hogy a személyiség szükségleteit korlátozott számú erőtípus is kielégíti, de amikor az ember magasabb és állandóbb princípiumaihoz érünk, olyan összetettséggel és sokrétűséggel találkozunk, amely a kifejezésre jutásához az energia módosulásának sokkal nagyobb választékát igényli.

A KORONA-CSAKRA

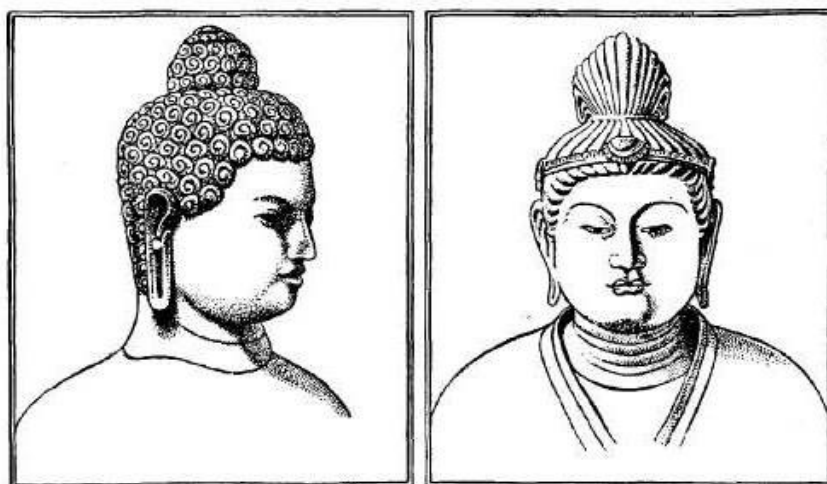
A hetedik központ, a korona-csakra (VII. kép) a fejtetőn van, és mind között a legpompásabb. Amikor teljes működésben van, leírhatatlan színhatásokat mutat, és szinte felfoghatatlanul nagy a rezgésszáma. Tartalmazni látszik a színek valamennyi színárnyalatát, de uralkodó színe alapján véve a lila. A hindu könyvek ezer szirmúnak írják le, és ez nincs is nagyon messze a valóságtól, mivel a külső kör elsődleges erő kisugárzásainak száma 960. Ennek minden sugárvonala pontosan látható az ábrán, bár szinte alig lehetséges a különálló szírmok hatását vázolni. Ehhez járul, hogy jellemben a többi csakra mindegyikétől különbözik, és a közepében arannyal áthatott fehér fényben csillogó másodlagos központi örvénye van, ami ennek a csakrának kisebbik tevékenysége, és amelynek tizenkét saját hullámzása van.

Ez a csakra rendszerint az utolsó, amely felébred. Kezdetben akkora, mint a többi, de amint az ember a szellemi előmenetel ösvényén halad, állandóan növekszik, amíg majdnem az egész fejtetőt beborítja. Kifejlődésének másik jellegzetessége is van. Ez a csakra az étertestben eleinte mélyedésként van jelen, mint ahogyan a többi is, mert mind ezen, mind a többin át az isteni erő áramlik kívülről befelé. Azonban amikor az ember ráésszel helyzetére, hogy az isteni fény királya, és nagy-lelkűen szétosztja azt egész környezetének, akkor az egész csakra kifordul, mintha a belseje kifelé fordulna, és többé már nem a befogadás, hanem a kisugárzás vezetőkévé válik. Ekkor már nem be-

mélyedés, hanem kiemelkedés, amely a fejből kupolaszerűen a dicsőség valóságos koronájaként emelkedik ki.

Az istenségek és nagy emberek keleti képein és szobrain gyakori ez a kidudorodás. A 2. ábrán a Jáva-szigeti Borobudurban, a Buddha-szobor fején láthatót rajzolták meg. Ez az elfogadott mód ennek ábrázolására, és ebben a formában található az egész keleti világban az Úr Buddha ezer és ezer képmásának fején. Sok esetben látható, hogy a szahaszrúra csakra két réteget másolták le: először a 960 szíromból álló nagyobb kupolát, azután az ebből kiemelkedő kisebb 12-es kupolát. A jobboldalt lévő fej Brahmáé, a Japánban lévő Narában található Hokké-do Tódai-ji-ban (amely i.u. 749-ből származik). Ezen láthatjuk, hogy a szobor a csakrát jelképező hajviseletet hord, bár a másik oldalon lévőttől kissé különbözik, mivel abból lángkorona lövell ki.

Megvan ez a keresztény jelképrendszerben is a „huszonnégy vén” fején lévő koronában, amelyet azok örökösen Isten trónja elé vetnek. A magas fejlődési szintre emelkedett emberben ez a korona-csakra fényt és dicsőséget áraszt, amely számára valóságos koronát képez. A Szentírás fentebb említett része azt jelenti, hogy mindent, amit elnyert, minden nagyszerű karmát, amit előidézett, mindazt a csodás szellemi erőt, amelyet létrehozott, szüntelenül mintegy a Logosz lábai elé helyezi, hogy Ő azt munkájában felhasználhassa. Így az arany koronát folytonosan újból és újból leteszik, mert amint az erő felbuzog benne, az állandóan újból kialakul.

2. ábra

A KÖZPONTOK MÁS LEÍRÁSAI

E hét erőközpont leírásával gyakran találkozunk a szanszkrit irodalomban, a kisebb Upanishádok némelyikében, a Puránákban és a tantrikus művekben. Ma is sok hindu jógi használja azokat. Egy barátom, aki ismeri India belső életét, kijelentette, hogy ismer Indiában egy iskolát, ahol szabadon használják a csakrákat, és azon iskolának kb. 16 ezer tanítványa van szétszórva egy nagyobb területen. Erre a tárgyra vonatkozó hindu forrásból sok érdekes felvilágosítás áll rendelkezésünkre, amit majd egy későbbi fejezetben megkísérelünk magyarázatokkal együtt összefoglalni.

Úgy látszik, egyes európai misztikusok is ismerték a csakrákat. Ez nyilvánvalóvá válik a *Theosophia Practica* című könyvből, amelyet egy jól ismert német misztikus, Johann Georg Gichtel, Jakob Boehme tanítványa írt, és aki valószínűleg a Rózsakeresztesek titkos társaságához tartozott. Gichtel ezen művéből – a kiadók szíves engedelmével – másoltuk a VIII. képet. Ezt a könyvet eredetileg 1696-ban adták ki, bár az 1736-os kiadásban írják, hogy a képeket csak a szerző halála után 10 évvel, 1710-ben nyomtatták ki. A könyv pedig főként ezen ábrák leírása. A művet meg kell különböztetni az összegyűjtött Gichtel levelezéstől, amelyet ugyancsak *Theosophia Practica* cím alatt

adtak ki. Az említett kötet nem levélformában van, hanem hat fejezetből áll. Azzal a misztikus újjászületéssel foglalkozik, amely olyan fontos tan volt a rózsakereszteseknél.

Az e könyvben látható képeket a *Theosophia Practica* francia fordításából fényképezték ki, amelyet 1897-ben adott ki a Bibliotheque Rosicrucienne (4. szám) a párizsi Bibliotheque Chacornac segítségével.

Gichtel Bajorországban, Ratisbon-ban született 1638-ban, teológiát és jogot tanult, és ügyvédi gyakorlatot folytatott. Miután a belső szellemi világ tudatára ébredt, feladott minden világi érdeket, és egy misztikus keresztény mozgalmat alapított. Mivel ellenszegült az akkori tudatlan ortodoxiának, magára vonta azok gyűlöletét, akiket megtámadott, és emiatt kb. 1670-ben száműzték, vagyonát pedig elkobozták. Végül Hollandiában talált menedéket, ahol élete hátralevő 40 esztendejét töltötte.

A *Theosophia Practica*-ban kinyomtatott képeket nyilván titkos természetűnek tekintette, és feltehetően csak tanítványainak kis körében tartotta éveken keresztül. Kijelentése szerint ezek az ábrák belső megvilágosodás eredményei voltak, feltehetően olyané, amit modern időkben tisztánlátó képességnek neveznénk. Könyvének címlapján azt írja, hogy ez „az emberben lévő három világ három princípiumának rövid, érthető képekkel való bemutatása, feltárva azt, mi módon és hol vannak a központok a belső emberben: a szerint, amint a könyv szerzője azt önmagában, az isteni szemlélődés közben felfedezte, és amit érzett, ízlelt és észlelt”.

Azonban Gichtel-nél is, mint a legtöbb korabeli misztikusnál, hiányzik az a pontosság, ami az igazi okkultizmust és miszticizmust jellemzi. A képek leírásánál a szellemi élet nehézségeire és problémáira vonatkozó hosszadalmas, bár sokszor egészen érdekes elkalandozásokat enged meg magának. Ábrái bemutatása szempontjából a könyv nem éppen sikeres. Valószínűleg nem mert túl sokat mondani, vagy azt akarta, hogy az olvasók saját maguk jöjjenek rá arra, amiről írt. Valószínűnek látszik, hogy az általa folytatott tiszta szellemi életmód eléggé tisztánlátóvá tette, hogy láthassa a csakrákat, de nem tudott eleget a valódi tulajdonságaikról és használatukról. Amikor megkísérelte az értelmüket magyarázni, olyan jelképekhez kapcsolta azokat, amelyeket abban a misztikus iskolában használtak, ahová tartozott.

Amint majd látjuk, ebben a könyvben a még sötétség állapotában lévő természetes emberrel foglalkozik, ezért némileg mentségére szolgál, hogy a csakrákat illetően egy kissé pesszimista. Az első és a második csakrát kommentár nélkül hagyja (valószínűleg tudott arról, hogy ezek főként fiziológiai folyamatokkal vannak kapcsolatban). A solar plexus-t a harag otthonának jelöli meg – mint-hogy valóban az is. A szív-központot az önszeretettel, a torokét az irigységgel és kapzsisággal telinek látta, a fej magasabb központjaiból pedig a büszkeségnél jobbat nem látott kisugározni.

A csakrákhoz megfelelő bolygókat is jelölt. A Holdhoz a gyökér-, a Merkúrhoz a lép-, a Vénuszhoz a köldök-, a Naphoz a szív-csakrát (bár láttuk, hogy az utóbbi köré kígyó tekeredik), továbbá a Marshoz a torok-, a Jupiterhez a homlok- és a Szaturnuszhoz a korona-csakrát kapcsolja. Még arról is felvilágosít bennünket, hogy a tűz a szívben, a víz a májban, a föld a tüdőben és a levegő a hólyagban lakozik.

Érdemes megjegyezni, hogy olyan spirált rajzol, amely a szív körül lévő kígyónál kezdődik, és minden központon keresztül megy, de a sorrendnek, ahogyan a vonal azokat érinti, látszólag nincs határozott oka. Miután a futó kutya jelképéhez nem fűzött magyarázatot, azt tetszésünk szerint foghatjuk fel.

A szerző a továbbiakban a Krisztus által újjászületett embert ábrázolja, aki teljesen eltaposta a kígyót, de a Nap helyébe a szörnyű kiontott vértől csepegő Szent Szívet helyezte.

Mindazonáltal a kép érdekessége számunkra nem a szerző értelmezésében van, hanem magában a tényben, hogy minden tévedés lehetőségének kizárásával, a XVII. század legalább egyes misztikusai tudtak az emberi test hét központjának létezéséről és helyéről.

További bizonyíték arra, hogy már korábban ismerték ezeket az erőközpontokat, hogy a szabadkőművesség szertartásaiban is láthatóak, és ezek szembevethető részletei beláthatatlan időkben származnak hozzánk. Az emlékműveken is látható, hogy ezeket ismerték és használták a régi Egyiptomban, és hűségesen adták kézről-kézre mindmáig. A csakrák a szabadkőműves titkok között is szere-

pelnek, és azért, hogy a munkájuknak és az alkalomnak megfelelően használják azokat, rendszerint ösztönöznék is egyes központokat, bár általában keveset, vagy semmit sem tudnak arról, hogy mi történik a látható világon túl. Világos, hogy lehetetlen további magyarázatot adni, de a dolgról *The Hidden Life of Freemasonry* (A szabadkőművesség rejtett élete) című könyvemben annyit említettem meg, amennyi erről ott megengedhető volt.

II. FEJEZET AZ ERŐK

AZ ELSŐDLEGES, VAGY ÉLETERŐ

Az Istenség különböző energiafajtákat áraszt ki magából. Lehet, hogy sok százféle van még, amelyekről semmit sem tudunk, de ezekből egynéhányat már megfigyeltek. A látottak mindegyikének minden szinten saját megnyilvánulása van, pillanatnyilag azonban úgy gondoljunk azokra, ahogyan a fizikai világban mutatkoznak. Az egyik elektromosságként, a másik kígyótűzként, megint másik vitalitásként, és ismét másik életerőként mutatkozik, ami a vitalitástól teljesen különbözik, amint azt a következőkben majd látni fogjuk.

Türelem és hosszantartó erőfeszítés szükséges azon kutató részéről, aki ezeket az erőket az eredetükhöz visszafelé akarja követni, hogy egyiket a másikhoz viszonyítsa. Amikor a *The Hidden Side of Things* (A dolgok rejtett oldala) című könyvben összegyűjtöttem az előző években Adyarában, a tetőterazon tartott összejöveteleken feltett kérdésekre adott válaszokat, már tudtam az életerőnek, a kundalininek és a vitalitásnak a fizikai síkon való megnyilvánulásáról, de még nem tudtam a három nagy kiáradáshoz való kapcsolatukról. Így ezeket, mint tőlük teljesen különbözőket és különállókat írtam le. További kutatások tettek képessé arra, hogy ezt a hiányt pótoljam, és most boldog vagyok, hogy az akkori téves megállapításomat alkalmam van helyreigazítani.

Három fő erő árad a csakrákon át, és azokat úgy tekinthetjük, mint a Logosz három aspektusának megnyilvánulását. Az az energia, amely a csakra harangszerű kelyhébe hatol, és amely önmagához viszonyítva másodlagos körben keringő erőt indít el, egyike a második kiáramlás megnyilvánulásainak, amely a Logosz második aspektusából ered. Ez az az életáram, amelyet a Logosz áraszt ki magából abba az anyagba, amelyet a Logosz harmadik aspektusából eredő első kiáradás működése már megelevenített. Ezt jelképezi a keresztény tanítás, amely szerint Krisztus a Szentlélektől (Szellemtől) és Szűz Máriától született (vagyis formát öltött).

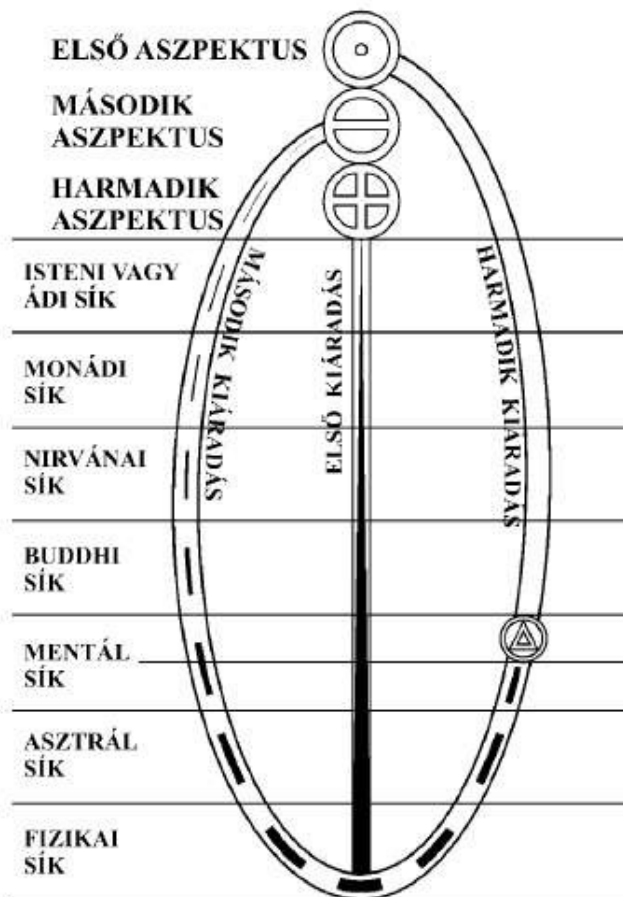
Ez a második kiáradás már nagyon régen majdnem határtalan mértékben tovább osztódott, de nemcsak tovább osztódott, hanem – legalábbis látszólag – differenciálódott. Valójában majdnem bizonyos, hogy mi csak Máýá-n, vagyis a káprázaton át láthatjuk tevékenykedni. Megszámlálhatatlan millió vezetéken át mutatkozik meg rendszerünk minden síkján és alsíkján, és mégis, alapjában véve egy és ugyanazon erő. Semmiképpen sem szabad ezt egy pillanatra sem összetéveszteni azzal az első kiáradással, amely jóval régebben létrehozta a vegyi elemeket, amelyekből azután a második kiáradás veszi az anyagot minden szinten, tudathordozó eszközei felépítésére. Úgy tűnik, mintha egyes megnyilvánulásai alacsonyabb szintűek, vagyis tömörebbek lennének, mert alacsonyabb szintű és sűrűbb anyagot használ. A buddhi szinten krisztusi princípiumként mutatkozik, fokozatosan terjedve és önmagát észrevétlenül kibontakoztatva az ember lelkében. Az asztrális és mentális testekben láthatjuk, hogy különféle anyagrétegeket elevenít meg oly módon, hogy különböző megjeleléseit az asztrális sík magasabb részén nemes érzelem alakjaként, és ugyanezen eszköz alacsonyabb szintű részében a test anyagát életerővel ellátó pusztá behatolásaként észleljük.

Legelső szintű megtestesülésében azt látjuk, hogy az éterikus anyagból fátyolt von maga köré, és az asztráltestből hatol be a fizikai test éterikus részének felületén lévő csakrák virágszerű kelyhébe. Ott egy másik erővel találkozik, amely az emberi test belsejéből buzog elő – azzal a misztikus erővel, amelyet kundalininek vagy kígyótűznek neveznek.

A KÍGYÓTŰZ

Ez az erő egy másik fizikai szintű megnyilvánulása a Logosz sokféle erő-aspektusának, amely a harmadik aspektusból eredő első kiáradáshoz tartozik. Az általunk ismert minden síkon létezik, de abban az éterikus anyagban, amelyről éppen szó van, ezzel fejezi ki magát. Nem lehet átváltoztatni sem a már említett elsődleges erővé, sem azzá a vitális erővé, amely a Napból jön, és úgy látszik, hogy a fizikai energia semmiféle más fajtája semmilyen módon nincs rá hatással. Láttam egy és egynegyed millió voltos elektromos feszültséget emberi testbe vezetni úgy, hogy amikor az illető a fal felé nyújtotta a kezét, hatalmas lángok törtek elő az ujjáiból, mégsem érzett semmi szokatlant, és ilyen körülmények között a legcsekélyebb égési sebet sem szenvedte, ha csak akkor meg nem érintett valamilyen külső tárgyat. De még ennek a hatalmas erőmegnyilvánulásnak sem volt semmilyen hatása a kígyótűzre.

Sok éve tudjuk, hogy mélyen lenn a Földben van valami, amit a Harmadik Logosz laboratóriumának nevezhetünk. Amikor megkíséreljük kikutatni a Föld középpontjának körülményeit, ott ropant erő hatalmas gömbjét találjuk, amit meg sem tudunk közelíteni. Csak a külső rétegeit érinthetjük, de amikor ezt tesszük, még akkor is nyilvánvaló, hogy azok közeli kapcsolatban vannak az emberi testben lévő kundalini rétegeivel. A Harmadik Logosz ereje abba a központba bizonyára korzakokkal korábban áradt be, de még most is ott működik. Ott az új vegyi elemek fokozatos fejlesztésével van elfoglalva, amelyek azután növekvő forma-összetettséget, és mind több és több energiát, erőteljesebb belső életet vagy tevékenységet fejlesztenek ki.

3. ábra

A vegyészet tanulmányozói ismerik az orosz vegyésztől, Mengyelejevától a múlt század második feléből származó periodikus rendszert, amelyben az ismert vegyi elemek atomsúlyuk szerint vannak elrendezve, a legkönnyebbel, a hidrogénnel kezdve, amelynek atomsúlya egy, és a mostanáig (a húszas évekig! A ford.) legnehezebbként ismert urániummal végezve, amelynek atomsúlya 238,5. Erre vonatkozó saját kutatásainkban azt találtuk, hogy ezek az atomsúlyok majdnem egészen pontosan arányosak a minden elemben lévő fizikai ösatomok számával. Ezeket a számokat, valamint minden elem alakját és összetételét is az *Occult Chemistry* (Okkult kémia) című könyvünkben jegyeztük fel.

Amikor az elemeket éterikus látással vizsgáltuk, az általunk látott forma a legtöbb esetben arra utalt – miként a periodikus rendszer is –, hogy az elemek ciklikus rendben fejlődtek ki, és nem egyenes vonalon helyezkednek el, hanem felfelé haladó spirálon. Úgy mondták nekünk, hogy a hidrogén, az oxigén és a nitrogén (amelyek Földünk kérgének körülbelül a felét és majdnem az egész légkörét alkotják) egyúttal egy másik és nagyobb naprendszerhez is tartoznak. De úgy tudjuk, hogy a többi elemet Naprendszerünk Logosza fejlesztette ki. Spirálját számunkra felfoghatatlan hőmérséklet- és nyomásviszonyok mellett az urániumon túl viszi. (A könyv megírása óta váltak ismertté a transzurán elemek. A ford.) Amint azután fokozatosan új elemek alakulnak, azok kifelé és felfelé nyomódnak a Föld felszíne felé.

Kundalininek testünkben lévő ereje a Szentléleknek ebből a mélyen a földben lévő laboratóriumból származik. Ez az alvilág félelmetesen izzó tűzéhez tartozik. Ez a tűz feltűnő ellentéte a Napból jövő vitalitás tűzének, amelyet a következőkben magyarázunk meg. Az utóbbi a levegő, a fény és a nagy nyílt térségek jelensége. Azonban ez a lenről jövő tűz sokkal anyagibb, olyan, mint a vörösen izzó vas, az izzó fém. Ennek a roppant nagy erőnek van egy rettenetes oldala. Azt a benyomást kelti, hogy könnyörtelen bizonyossággal tovább nyomulva, lassan, de ellenállhatatlanul ereszkedik mind mélyebbre és mélyebbre az anyagba.

A kígyótűz a Harmadik Logosz energiájának nem az a része, amelynek segítségével mind sűrűbb és sűrűbb vegyi elemeket épít. Sokkal inkább olyan természetű, mint annak az erőnek a továbbfejlődése, amely a rádiumhoz hasonló elemek élő központjában van. Ez az energia a Harmadik Logosz élettevékenységének része. Miután már elérte a legalsóbb merülését, újból felfelé indul a magasságok felé, ahonnan jött. Már régebben megértettük, hogy a második élethullám a Második Logoszból, az anyagba az első, a második és a harmadik elementál-világon át ereszkedik le az ásványvilágig, és újból felemelkedik a növény-és állatvilágon át az emberi létezés birodalmáig, ahol az Első Logosz lefelé irányuló erejével találkozik. Ez a 3. ábrán látható, amelyen az ovális rész ábrázolja, hogy a második kiáradás a bal oldalon száll le, eléri a vázlat alján jelzett legsűrűbb pontot, azután a vázlat jobb oldalán látható módon emelkedik fel.

Most már láthatjuk, hogy a Harmadik Logosz ereje is felemelkedik, miután a legalacsonyabb pontját érintette. Képzeld el, hogy a függőleges vonal az ábra közepén a saját útvonalán tér vissza. Kundalini e kiáradás ereje a visszatérése útján, és ez a fejlődő teremtmények testében, belsőleges kapcsolatban működik a már említett elsődleges erővel. A kettő együttműködik abban, hogy a teremtményt arra a pontra emelje, ahol az Első Logosz kiáradását befogadhatja és Én-né, emberi lényé válik, és még azután is továbbfejleszti a tudathordozó eszközöket.

Ilyenképpen Isten hatalmas erejét éppen úgy vonjuk magunkba lenről, a Földből, mint fentről, a mennyből. Éppen így vagyunk mind a Föld, mind a Nap gyermekei. A kettő bennünk találkozik és működik együtt fejlődésünk érdekében. Nem lehetünk meg csak az egyikkel a másik nélkül, de ha valamelyik túlsúlyban van, komoly veszedelem fenyeget bennünket. Ezért veszélyes a kígyótűz mélyebb rétegei valamelyikének kifejlesztése, mielőtt az ember élete tisztává és kifinomulttá válna.

Sokat hallunk erről a különös túzról, és az idő előtti felkeltésével járó veszélyről, és ebből kétségtelenül sok minden igaz. Valóban nagyon komoly veszély rejlik abban, ha az ember felébreszti ezen vad energia magasabb aspektusait, mielőtt megszerezte volna az erőt, amellyel azon uralkodni tud, és mielőtt szert tett volna az élet és gondolat azon tisztaságára, amely számára az egyedüli biztonság az ilyen óriási lehetőségek felszabadítása folyamán. Kundalini azonban sokkal nagyobb szerepet játszik mindennapi életünkben, mint eddig legtöbbször hittük volna. Van egy sokkal enyhébb és szelídebb megnyilvánulása, amely már felébredt bennünk, és nemcsak ártalmatlan, hanem jótékony

is, ami éjjel és nappal végzi kijelölt feladatát, miközben jelenlétének és ténykedésének egyáltalán nem vagyunk tudatában. Természetesen már korábban észrevettük ezt az erőt, amint az idegek mentén áramlik, és egyszerűen ideg-fluidumnak (idegáramlatnak) neveztük el, mivel nem ismertük fel, hogy tulajdonképpen mi is az. Igyekezetünkben, hogy ezt az erőt elemezzük és visszavezessük az eredetéig, rájöttünk, hogy az emberi testbe ez az erő a gyökér-csakrán át áramlik.

Mint minden erő, a kundalini önmaga láthatatlan, az ember testében azonban asztrális és éterikus anyagból készült, egymásba helyezett üreges gömbök különös fészkébe burkolódik. Ezek olyanok, mint a kínai „ördöggyólyó”-ban lévő gömbök.

Úgy látszik, hogy a gyökér-csakrában hét ilyen közös központú gömb van, a gerincoszlop legalsóbb csigolyája, a farcsont közelében lévő utolsó igazi sejtben vagy üregben és körülötte. Az átlag-embernél azonban csak a legkülső gömbben lévő erő működik. A további gömbökben, amint azt egyes keleti könyvekben is írják, ez az energia „alszik”, és csak akkor mutatkoznak a tűz veszedelmes jelenségei, amikor az ember megkísérli a belső rétegekben szunnyadó energiákat is felébreszteni. A gömb külső héjának ártalmatlan tüze felfelé áramlik, és a gerincoszlopon (az eddig végzett kutatások szerint) egyidejűleg használja a *szushumná*, *idá* és *pingalá* hármas vonalát.

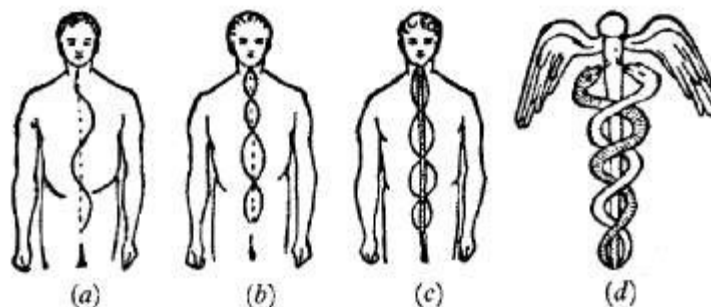
A HÁROM GERINC-CSATORNA

Erről a három áramlásról – amelyek minden emberi lényben a gerincoszlopban és körülötte áramlanak – H.P. Blavatsky *A Titkos Tanítás* című könyvében a következőket írja:

A Himaláján túli iskola... szushumnát, e három nádi főhelyét a gerincoszlop központi vezetékébe helyezi... idá és pingalá pedig egyszerűen az emberi természet „F” hangjának fél hanggal magasított, illetve mélyített rezgésű húrja... amely megfelelő módon megszólaltatva mindkét oldalon felébreszti az őrtállókat, a szellemi manaszt és a fizikai kámát, és az alacsonyabbat a magasabb alá rendeli.¹

A szushumnán felfelé tiszta akásha halad, két aspektusa idában és pingalában áramlik. Ez a Brahman-i fonállal jelképezett három éltető lehelet, amelyek az akarát irányítása alatt vannak. Az akarát és a vágy egy és ugyanazon dolog magasabb és alacsonyabb aspektusa.

Azért fontos a vezetékek tisztasága... Ez a három keringést hoz létre, amely a központi vezetékből átterjed az egész testre.² Idá és pingalá annak a vezetéknek görbült fala mentén áramlik, amelyben szushumná van. Ezek fél-anyagiak, pozitívak és negatívak, Nap és Hold, és ezek indítják ténykedésre szushumná szabad és szellemi áramlatát. Ezeknek saját külön ösvényük van, különben besugároznák az egész testet.³

4. ábra

A *The Hidden Life in Freemasonry* (A szabadkőművesség rejtett élete) című könyvben az alábbi módon utaltam ezen erők szabadkőműves felhasználására:

¹ The Secret Doctrine 5. Adyar-i kiadás V. kötet 480.o.

² Uo. 510.oldal

³ Uo. 520.oldal.

A szabadkőművesség módszerének része az emberi testben lévő ezen erők működésének a fejlődés gyorsítása érdekében történő serkentése. Ezt a serkentést abban a pillanatban alkalmazzák, amikor az R.W.M. tisztségviselő kreál, felvesz és beiktat. Az első fokon az idát, vagyis az erő feminin aspektusát befolyásolja, így könnyítve meg az újoncnak, hogy a szenvedélyeken és az érzelmeken uralkodjon. A második fokon a pingalát, vagyis a maszkulin aspektusát erősíti, hogy jobban uralkodjon az elmén, de a harmadik fokon magát a központi energiát, a szushumnát kelti fel, ez által nyitva utat a magasból jövő tiszta szellemi befolyásnak. A jógi szushumna e vezetéken haladva képes a testét tetszés szerint oly módon elhagyni, hogy a magasabb szinteken is meg tudja tartani teljes tudatosságát, és tapasztalatai teljes emléket tudja visszaidézni a fizikai agytudatában. A 4. ábra kis képei hozzávetőleges útmutatást adnak a módról, ahogyan ezek az erők az emberi testen átáramlanak. A gerinc tövében idá a férfiaknál a szushumnától közvetlenül balra indul ki, pingalá pedig jobbra. (A bal és jobb oldal az ábrázolt alakra és nem a nézőre értendő.) Az erővonalak a medula oblongata-ban, vagyis a nyúltagyban végződnek.

A gerincet Indiában *Brahmadandá-nak*, vagyis Brahma botjának nevezik; és a 4.d. ábrán látható, hogy Mercurius kaduceusának eredetije is a kundalini-t jelképező két kígyó, amelyet e két csatorna mentén kell mozgásba hozni. A szárnyak pedig a magasabb szinteken való tudatos szárnyalás képességét jelenítik meg, amit ennek a tűznek a kifejlesztése tesz lehetővé. A 4.a. ábra a már felébresztett idá-t ábrázolja az első fokú beavatás után. Ennek színe bíborvörös. Ehhez adódik a „halál” fokozatában pingalá sárga vonala, ahogyan azt a 4.b. ábrázolja; míg a „feltámadás” (felemelés) fokozatán a sorozatot szushumná mélykék áramlata egészíti ki, ahogyan az a 4.c. ábrán látható.

Amint kundalini normál módon áramlik ezeken felfelé, e felmenő útja közben kétféleképpen is specializálódik. Különös módon keverednek benne a pozitív és negatív tulajdonságok, amelyeket majdnem hím- és nőneműnek lehetne nevezni. Alapjában véve túlnyomó benne a nőnemű aspektus. Talán ezért említik a hindu könyvek ezt az erőt mindig nőnemben, és ez lehet az oka, hogy „a szív bizonyos kamrá”-ját, ahol a jóga egyes formáiban kundalinit összpontosítják, *A csend hangja* című könyvben a Világ Anyja otthonaként írják le. Azonban amikor ez a kígyótűz a gyökér-csakrában lévő otthonából kimozdul és a három említett vezetéken felfelé halad, akkor figyelemre méltó, hogy a pingalán haladó része majdnem egészen hím-nemű, az idán haladó pedig majdnem egészen nőnemű. A nagyobb, a *szushumnán* felfelé haladó áramlat az eredeti arányát látszik megtartani.

A gerincoszlopban való felfelé haladás közben a második differenciálódás azt jelenti, hogy az ember személyisége erősen rányomja a bélyegét. Amikor lent belép, egészen általános erőnek látszik, de amikor fent távozik, határozottan az adott ember idegárama, amely magával viszi az illető egyedi tulajdonságainak és beállítottságainak bélyegét, amelyek a gerinc-központok rezgéseiben nyilvánulnak meg, és amelyeket a test felületén lévő csakrák szárai eredő gyökereinek tekinthetünk.

AZ ERŐK EGYESÜLÉSE

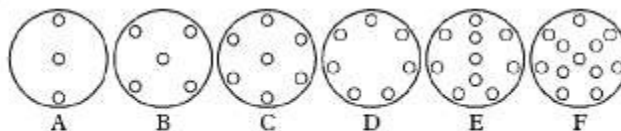
Bár a csakra virágszerű kelyhének szája az éterikus test felületén van, a tölcsérszerű virág szára mindig a gerincoszlopban lévő valamelyik központból ered. A hindu könyvek majdnem minden esetben ezekre a gerinc-központokra utalnak, amikor a csakrákat említik, és nem ezeknek a felszínen lévő megnyilvánulásaira. A rendszerint lefelé hajló éterikus szár a gerincben lévő gyökeret minden esetben összeköti a külső csakrával (lásd a X. képet).

Mínthogy így minden csakra szára a gerincoszlopból indul ki, ez az erő természetesen árad lefelé azokon a szárazon a virág kelyhébe, ahol a beáradó isteni étellel találkozik, és ebből a találkozásból eredő feszültség okozza a csakra küllői mentén az összevegyített erők vízszintes kisugárzását.

Az elsődleges erő áramlásainak felszíne és kundalini áramlatainak felszíne ezen a helyen sűrűdik össze, és mivel ellenkező irányba forognak, jelentős nyomás jön létre. Ezt szimbolizálták, mint az élenken maszkulin isteni élet „házasság”-át a mindig kifejezetten femininként felfogott kundalinnal. Az ebből származó összetett energiát pedig általában az ember személyes magnetizmusának szokták nevezni. Ez élteti azokat az idegközpontokat, amelyek több csakra közelében láthatók. Ez

áramlik végig a test összes idegein és főként ettől függ a test hőmérsékletének fenntartása. Ez az összetett áramlat sodorja magával a lép-csakra által felvett és szétválasztott vitalitást.

Amikor a két erő a fent említett módon kombinálódik, a megfelelő molekulák között bizonyosfajta kapcsolódás jön létre. Úgy látszik, hogy az elsődleges erő több különféle éterikus formát képes alkotni.

5. ábra

Legtöbbször négyszögben elhelyezkedő négy atomból áll, és oktaéder formát vesz fel, a négyszög közepén arra merőlegesen le- és felfelé rezgő egy központi atommal. (Az itt és az egész könyvben alkalmazott „atom” kifejezés nem a kémiai atomra vonatkozik, hanem a természet minden síkjának legfelső alsíkján létező anyag alaptípusára. Ugyanígy a „molekula” kifejezés is az ilyen „atomok” hasonló csoportosulására vonatkozik, mint ahogyan a vegyi atomok vegyi molekulákat alkotnak. – A kiadó.) Néha három atomból álló, rendkívül mozgékony kis molekulát is alkalmaz. Kundalini rendszerint hét atomból álló lapos gyűrűbe burkolódnak, míg a vitalitás-gömböcske, amely szintén hét atomból áll, az elsődleges erőhöz hasonlóan helyezkedik el, azonban négyszög helyett hatszöget alkot. Az 5. ábra segíteni fogja az olvasót ezen elhelyezkedések elképzelésében.

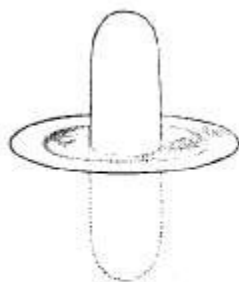
Az A és B jelű rajz az elsődleges erő által felvett formákat ábrázolja, C a vitalitás-gömböcskét, D pedig a kunda-liniét. Az E jelű rajz az A és a D kombinációja; F pedig a B és a D kombinálása. Az A, B és C jelű rajzban a központi atom állandó gyors rezgésben van az ábra síkjára merőlegesen és a kör átmérőjénél magasabbra szökken fel, hogy azután hasonló távolságra süllyedjen az ábra síkja alá. Ezt az ide-oda cikázó mozgást másodpercenként sokszor ismétli. (Ezt természetesen nem szó szerint értem, hanem csak viszonylagosan. A valóságban a kör által jelképezett gömb olyan parányi, hogy a legerősebb mikroszkóppal sem lenne látható; de nagyságához viszonyítva olyan a rezgés, amint azt fentebb leírtam.) A D jelű elrendezésben az egyedüli mozgás egy állandó keringés, amely azonnal megnyilvánul, amikor létrejön az a kombináció, amelyet az E és az F rajzon igyekeztünk bemutatni. Amikor az A és a B rajz szerinti elrendeződés kombinálódik, a bennük lévő két pozitív atom folytatja előbbi heves mozgását, sőt élénkségük még intenzívebbé válik. A D jelű rajzban lévő atomok – bár még mindig ugyanazon körpálya mentén mozognak – annyira felgyorsulnak, hogy mint külön atomok nem láthatók többé, csak ragyogó gyűrűnek tűnnek.

A fentebb vázolt első négy molekula ahhoz a fajtához tartozik, amelyet Annie Besant az *Occult Chemistry* (Okkult kémia) c. könyvben hiper-meta-proto-elemi anyagnak nevez. Valójában lehet, hogy ezekből néhány azonos azokkal, amelyeket ő az említett könyv számára rajzolt, de az E és F-fel jelölt molekulákat, lévén összetettek, a következő alsíkon működőknek kell tekinteni, amelyet Annie Besant szuper-éternek nevez, és ennek megfelelően meta-proto anyagnak osztályozhatók. A B típus sokkal általánosabb, mint az A típus, aminek természetes következménye, hogy az egyesülés végső eredményeként létrejövő ideg-áramlatban sokkal több F és E szerinti példány van. Ezért ez az idegfluidum a különféle elemek áramlása, amely az 5. ábrán látható minden típusból tartalmaz egy-egy példányt, egyszerűt és összetett, egyesültet és egyedülállót, vagy úgy is mondhatnánk, hogy agglagényt és vénlányt, valamint házastársakat, akik azután együttesen rohannak tovább.

Az E és F jelű kombinációkban lévő központi atomok bámulatosan energikus le- és felemelkedése egész szokatlan alakot eredményez a mágneses terükön belül, amint az a 6. ábrán látható.

Ennek felső része feltűnően hasonlít a lingához, amely gyakran látható Indiában a Shiva-templomok előtt. Úgy tájékoztattak, hogy a linga a teremtő-erő jelképe, és a hindu hívők azt tartják, hogy éppen annyira terjed a föld alá, mint a föld fölé. Vajon a régi hinduk tudtak-e erről a különösen mozgékony molekuláról, és arról a roppant fontosságáról, amelyet ez az emberi és állati élet fenn-

tartásában játszik? Lehet, hogy jelképeiket azért vésték kőbe, hogy okkult ismereteiket megörökítsék.

6. ábra

A SZIMPATIKUS IDEGRENSZER

Az anatómusok két idegrendszert írnak le az emberi testben: a gerincagyú idegrendszert (cerebro-spinális) és a szimpatikus idegrendszert. Az előbbi az aggyal kezdődik, a gerincoszlopon keresztül folytatódik lefelé, és a test minden részébe szétágazik azokon a góccokon át, amelyekből idegek indulnak ki minden második csigolya között. A szimpatikus idegrendszer két idegfonatból áll, amelyek majdnem az egész gerincen végig futnak, és kissé a gerinc tengelye előtt jobbról és balról helyezkednek el. E két húr dúcaiból, amelyek száma kevesebb, mint a gerincoszlopé, szimpatikus idegek ágaznak szét. Ezek a plexusoknak nevezett hálózatrendszert alkotják, amelyekből azután, mint átalakító állomásokról, kisebb végidegdúcok és idegek lépnek ki. Ez a két idegrendszer azonban olyan sokféleképpen, annyi egymással összefüggő ideggel kapcsolódik össze, hogy nem tekinthetjük azokat két különböző idegrendszernek. Ráadásul van még egy harmadik, a bolygóidegnek (vagusz) nevezett csoport is, amely a nyúltagyból (medulla oblongata) kiindulva a többitől függetlenül, mélyen lenyúl a testbe, és a másik két rendszer idegeivel és idegdúcaival állandóan összekeveredik.

A gerincoszlop, a bal szimpatikus húr és a bal bolygóideg a X. képen látható. Ezen a képen láthatók a gerinc és a szimpatikus góccok közötti idegkapcsolatok, és azok a vezetékek, amelyek által a szimpatikus góccokból idegek indulnak ki, és amelyekből a szimpatikus rendszer fő plexusai formálódnak. Megjegyzendő, hogy a plexusoknak az a hajlama, hogy lefelé tartanak azokból a dúcokból, amelyekből származnak, úgy, hogy például a napfonat (coelia vagy solar plexus) nagyrészt a nagy bélidegtől függ. A X. képen látható, amint az ötödik mellkasi (thoracikus) szimpatikus dúcából indul ki, ami viszont kapcsolatban van a negyedik mellkasi gerincdúccal. Ez utóbbi vízszintesen majdnem egyvonalban van a szívvel, de az ideg lebecsátkozik és összekapcsolódik a kisebb és legkisebb bélidegekkel, amelyek az alsóbb mellkasi dúcokból indulnak ki. Ezek a rekeszizmon mennek át a napfonatba (solar plexus). Más összefüggések is vannak e plexus és a fonatok között, ami bizonyos mértékig a képen látható, de amit túl bonyolult lenne leírni. Hasonló módon lefelé hajlanak a szívplexushoz vezető fő idegek is. A garat-plexus csupán kissé hajlik lefelé, a fejűőér plexus pedig még kissé felfelé is emelkedik a belső fejűőér idegből, ami a felső agyi szimpatikus dúcából indul ki.

A GERINCBEN LÉVŐ KÖZPONTOK

Valamelyest hasonló lefelé hajlás van az éterikus szárban is. Ez az éterikus testmás felületén lévő csakrákat vagy virágokat köti össze a gerincben lévő megfelelő központokkal, amelyek a X. képen nagyjából a pirossal jelölt helyzetben láthatók, és amit a 2. táblázat részletez (lásd a túlooldalón). A csakrák ragyogó küllői energiát szolgáltatnak a szimpatikus plexusoknak, segítve azok átalakító munkáját. Tudásunk jelenlegi fokán azonban elhamarkodottnak tartanám a csakrákat a plexusokkal azonosítani, amint azt egyes írók tették.

A gyomor alatti (hipogasztrikus) vagy medence (pelvi-cus) plexusok kétségkívül összefüggésben vannak valamilyen módon a hindu könyvekben említett, és a nemző szervek közelében lévő szvadhishthána csakrával, de ezek nem használatosak a mi fejlődési tervünkben. Az ezen a részen összecsoportosított plexusok minden tudatos tevékenységénél feltehetően nagyrészt a napfonatnak (soláris plexus) vannak alárendelve, miután mind a fent említett két plexus, mind a lép-plexus számos idegen át szoros kapcsolatban van a napfonattal.

CSAKRA NEVE	TESTFELÜLETEN LÉVŐ HELYE	A GERINC CSAKRA KÖZELÍTŐ HELYE	SZIMPATIKUS PLEXUS	FONTOSABB MELLÉK PLEXUSOK
Gyökér	gerincoszlop vége	4. farkcsonti	farkcsonthoz tartozó	...
Lép	lép felett	1. lumbális	deréktáji	...
Köldök	köldök felett	8. torakális	háti, mellkasi	máj, gyomori, bél-fodrok stb.
Szív	szív felett	8. cervicus	nyaki	tüdő szívkoszorú stb.
Torok	toroknál	3. cervicus	toroki	...
Homlok	szemöldökök között	1. cervicus	fejütőér	agyüregi és fej idegek általában
2. táblázat				

A korona-csakra a fizikai test semmilyen szimpatikus plexusával nincs kapcsolatban, hanem – amint azt a IV. fejezetben fogjuk látni – a tobozmiriggyel és a hipofizissal van összeköttetésben. A korona-csakra összefüggésben van az agy és a gerincrendszer idegeinek fejlődésével is.

A szimpatikus és a központi idegrendszer eredetéről és összefüggéseiről Dr. Annie Besant a *Study in Consciousness* (Tanulmány a tudatról) című könyvében a következőket írja:

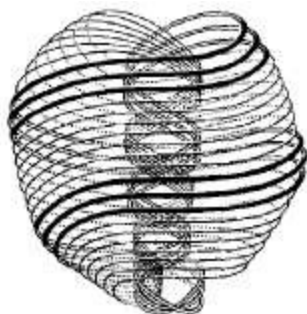
Figyeljük meg, hogy miképpen kezdődik az idegrendszer felépítése az asztrális világból érkező rezgések impulzusaival, és hogyan folytatódik. Parányi idegsejt-csoportot és azokat összekötő apró folyamatokat látunk. Ezt a korábban az asztrális testben megjelenő központ működése alakítja ki. Ez az asztrális központ az asztrális anyag csoportosulása és felhalmozódása a kívülről jövő impulzusok felfogására és az azokra való válaszolásra. Ebből az asztrális központból rezgések hatolnak át az éterikus testbe és ott kis éterikus örvényeket hoznak létre, amelyek azután sűrűbb fizikai anyagrészeket vonzanak magukba, hogy végül idegsejteké és idegsejt-csoportokká alakuljanak. Miután ezek a fizikai központok rezgéseket kapnak a külső világból, rezgéseket küldenek visszafelé az asztrális központokba, így fokozva azok rezgéseit. Ennek következtében a fizikai és az asztrális központok hatnak és visszahatnak egymásra, és ezáltal mindegyik összetettebbé és hatásosabbá válik. Amint a fejlődés szempontjából felfelé haladunk az állatvilágon, azt látjuk, hogy a fizikai idegrendszer állandóan tökéletesedik, a test egyre uralkodóbb tényezőjévé válik, és a gerinces lényeknél ez az elsőként kialakult rendszer lesz a szimpatikus rendszer, amely az életfontosságú szerveket – a szívet, a tüdőt és az emésztési folyamatokat – vezérli és energetizálja, miközben lassan kifejleszti az agy-gerinc rendszert, amely alacsonyabbrendű működéseiben szorosan összefügg a szimpatikus rendszerrel. Azután ez az agy-gerinc, vagyis központi idegrendszer fokozatosan egyre uralkodóbbá válik és legfontosabb kifejlődésében az „éber tudat” természetes kifejező szerve lesz. Ez az agy-gerinc rendszer a mentális szintről, nem pedig az asztrális szintről származó ösztönzésekre

épül, és a szimpatikus rendszer által csak közvetve van összeköttetésben az asztrális szinttel, amelyből a szimpatikus idegrendszer felépült.

A VITALITÁS

Mindannyian ismerjük azt a derűt, jó kedélyt és jó közérzetet, amit a napfény vált ki belőlünk, azonban csak az okkultizmus tanulmányozói vannak ezen érzések okainak teljes tudatában. Ugyanúgy, ahogyan rendszerét fénnel és hővel árasztja el a Nap, úgy áraszt a rendszerbe a modern tudomány által még csak nem is sejtett másik erőt, amely a „vitalitás” nevet kapta. Ez minden szinten kisugárzik, és mindegyik világban megnyilvánul – a fizikaiban, érzelmiben, mentálisban és a többiben is. Mi azonban jelenleg a legalsóban való megjelenésével foglalkozunk, ahol bizonyos fizikai atomokba hatolva roppant mértékben fokozza azok működését, elevenné és izzóvá téve azokat.

Bár bizonyos módon hasonlít hozzá, nem szabad összetévesztenünk az elektromossággal, mivel működésében sokféle módon különbözik mind az elektromosságtól, mind a fénytől vagy a hőtől. Ezen utóbbi erők bármely változata az atomnak, mint egésznek a rezgését idézi elő, és az atom méretéhez viszonyítva e rezgés roppant nagy, azonban a vitalitás nem kívülről érkezik az atomhoz, hanem belülről.

7. ábra

A VITALITÁS-GÖMBÖCSKE

Az atom nem más, mint egy erő megnyilvánulása. A Nap Istensége egy bizonyos formát vagy alakzatot akar, amit mi a végső fizikai atomnak nevezünk (7. ábra), és azzal az erőfeszítéssel körülbelül tizennégy milliárd un. „koilon buborékot” tart abban a bizonyos formában. Hangsúlyozni kell, hogy a buborékok kohéziója abban a formában teljesen azon akarata erőfeszítésétől függ, annyira, hogy ha azt akár egyetlen pillanatra is visszavonná, a buborékok ismét szétesnének, és az egész fizikai világ egy villanásnál kevesebb idő alatt megszűnne létezni. Ennyire igaz az, hogy a világ még ebből a szempontból sem más, mint csak káprázat, illúzió, nem is szólva arról a tényről, hogy maguk az atomot felépítő buborékok is csupán lyukak a koilonban, ami a tér igazi étere.

Így a Nap Istensége állandó akaraterőt fejt ki, ami az atomot, mint egészet tartja össze. Amikor azon erő működését megkíséreljük vizsgálni, azt látjuk, hogy nem kívülről hatol be az atomba, hanem belülről buzog fel, ami azt jelenti, hogy magasabb dimenzióból hatol belé. Ugyanez igaz erre a másik erőre, amit vitalitásnak nevezünk. Az atomot összetartó erővel együtt belülről hatol be az atomba ahelyett, hogy teljesen kívülről hatna rá, amint azt az erő más változatai teszik, amelyeket fénynek, hőnek vagy elektromosságnak nevezünk.

Amikor a vitalitás valamely atomban így felbuzog, további étellel ruházza azt fel és vonzó erőt ad annak, ami után az atom azonnal hat további ilyen atomot vonz maga köré, és azokat meghatározott formában rendezi el. Így hozza létre a már említett szub-atomikus vagyis hiper-meta-protomet. Ez az elem azonban különbözik az összes eddig megfigyeltektől, mivel az azt teremtő és összetartó erő a Nap Istenségének harmadik aspektusa helyett az első aspektusból jön.

Ezek a gömböcskék az összes többi közül kitűnnek, mivel ragyogásuk, rendkívül erős aktivitásuk, valamint a részükről tapasztalható erőteljesen élénk élettevékenység miatt láthatók, amint a légkörben lebegnek. Valószínűleg ezek a H.P. Blavatsky által sokszor említett tüzes életek.

Például a *The Secret Doctrine* (Titkos tanítás) I. kötet, 360. oldalán így ír róluk:

Azt tanítják nekünk, hogy minden fiziológiai változást,... sőt mi több, magát az életet, vagy inkább a test szöveteiben bizonyos feltételek és változások által létrehozott objektív életjelenségeket, amelyek abban a testben lehetővé teszik és működésre kényszerítik az életet, hogy mindez azoknak a láthatatlan „teremtőknek” és „pusztítóknak” köszönhető, amelyeket ilyen laza és általános módon mikrobáknak neveznek. Ennek alapján fel lehetne tételezni, hogy ezek a „tüzes életek” és a tudomány mikrobái azonosak. Ez nem igaz. A „tüzes életek” az anyagi szint hetedik és legmagasabb al-csoportja, és – bár csak az anyagnak azon a szintjén – az egyénben a világegyetem Egy Életének felelnek meg.

Miközben az ezeket a gömböcskéket éltető erő egészen más, mint a fény, megnyilvánulási energiája miatt a fénytől látszik függeni. Ragyogó napfényben állandóan frissen buzog fel ez a vitalitás, és a gömböcskék nagy sebességgel és hihetetlen mennyiségben jönnek létre, de felhős időben a létrejövő gömböcskék száma nagymértékben csökken, és amennyire láthattuk, az éjszaka folyamán ez a tevékenység teljesen fel van függesztve. Ezért azt mondhatjuk, hogy az éjszaka folyamán az előző napon létrehozott készleten élünk, és annak ellenére, hogy gyakorlatilag lehetetlennek látszik, hogy valaha is teljesen kimerüljön, több egymást követő felhős nap után nyilvánvalóan csökken a készlet. Az egyszer feltöltött gömböcske szub-atomikus elemként marad meg, és semmilyen erőváltás vagy veszteség nem éri mindaddig, amíg egy élőlény magába nem vonja (abszorbeálja).

A GÖMBÖCSKÉK PÓTLÁSA

A vitalitás a fényhez és a hőhöz hasonlóan áramlik folyamatosan a Napból, azonban abban, hogy a teljes készlet elérje a földet, gyakran akadályok merülnek fel. A téli – és tévesen mérsékeltnek nevezett – borús klímák idején megtörténik, hogy az eget napokra szürke halotti lepelhez hasonló felhőzet borítja, és ez éppen annyira befolyásolja a vitalitást, mint a fényt. Az áthatolást nem akadályozza meg teljesen, azonban a mennyiségét érzékelhetően csökkenti. Ezért alacsony szintű a vitalitás a borús és sötét időjárás idején, és az élőlények ösztönösen vágyakoznak a napfényre.

Amikor a vitalizált atomok így ritkábban szóródnak, a természetes egészségű ember fokozza az abszorbeáló képességét, és nagyobb területet merít ki, így tartva normál szinten az erejét. Azonban a sérültek és gyenge idegeregű emberek, akik ezt nem képesek megtenni, sok esetben nagyon szenvednek, és anélkül, hogy tudnák miért, egyre gyengébbnek és ingerlékenyebbnek érzik magukat. Hasonló okokból van a nyárinál alacsonyabb szinten a vitalitás télen, mert még ha a rövid téli nappal napfényes is, ami ritka, még ott van előttünk a hosszú és barátságtalan téli éjszaka, amikor abból a vitalitásból kell élnünk, ami nappal tárolódott a légkörünkben. Másrészt viszont a fényes és felhőtlen, hosszú nyári nappal annyira alaposan tölti fel vitalitással a légkört, hogy a rövid éjszaka szinte semmi különbséget nem jelent.

A vitalitás kérdésének tanulmányozásából az okkultista kénytelen felismerni, hogy a hőmérséklettől teljesen függetlenül, a tökéletes egészség elérésében és fenntartásában a napfény az egyik legfontosabb tényező. Mivel a vitalitás nem csak a fizikai világra árad ki, ha nem ugyanúgy az összes többire is, nyilvánvaló, hogy ha más vonatkozásokban kielégítő feltételek vannak jelen, akkor az érzelmek, az intellektus és a szellemiség derült ég alatt és a napfény felbecsülhetetlen segítségével van a legjobb állapotban.

PSZICHIKAI ERŐK

A már említett három erő – az elsődleges, a vitalitás és a kundalini – nem az ember mentális és érzelmi életével vannak közvetlen kapcsolatban, hanem csak a testi jólétével. Azonban pszichikai-ként és szellemiként leírható erők is belépnek a csakrákba. Az első két központ ezek egyikét sem mutatja, azonban a köldök-csakra, és a testben feljebb lévő többi csakra is az emberi tudatot befolyásoló erők belépési kapuja.

A belső élet (The Inner Life) című könyv egyik fejezetében magyaráztam el, hogy a gondolatok tömegei határozott dolgokat alkotnak, amelyek a térben helyezkednek el. Ugyanolyan témájú és ugyanolyan jellegű gondolatok hajlamosak az összegyülekezésre, összecsoportosulásra. Ezért sok témára vagy tárgyra vonatkozóan létezik valamilyen gondolatközpont, ami bizonyos teret foglal el a légkörben, és a többi ugyanerre a témára vonatkozó gondolat az ilyen központhoz vonzódik, és fokozza annak méretét és befolyását. Egy gondolkodó ily módon járulhat hozzá egy központhoz, azonban az ilyen központ őt is befolyásolhatja. Ez az egyik oka, amiért emberek néha birkanyáj módjára gondolkodnak. A lusta mentalitású ember számára sokkal könnyebb valamely kész gondolatot elfogadni, mint az elme munkájával végigmenni a tárgy különféle aspektusainak megfontolásán és saját döntésre jutni.

Ez igaz a gondolatra vonatkozóan a mentális szinten, és megfelelő módosításokkal igaz az érzelmekre vonatkozóan az asztrális szinten is. A mentális szint finom anyagában a gondolat villámszerűen repül át, és így valamely tárgyra vonatkozóan az egész világ gondolata könnyen összegyűlhet egy helyen, és mégis bármely gondolkodó számára hozzáférhető és vonzó lehet. Az asztrális anyag, bár sokkal finomabb, mint a fizikai, mégis sűrűbb, mint a mentális. Ezért az asztrális világban az erős érzelmek és indulatok által gerjesztett „érzelmi formák” hatalmas felhői nem mind repülnek egy világközpontba, hanem a szomszédságukban lévő hasonló természetű más formákkal olvadnak egybe. Ezért azután roppant nagy és igen erőteljes érzelmi „blokkok” lebegnek majdnem mindenfelé, az ember könnyen kapcsolatba kerül velük, és azok befolyásolhatják.

Ennek a dolognak jelen tárgyunkkal az a kapcsolata, hogy amikor létrejön az ilyen befolyás, az valamely csakra közvetítésével történik. Hadd vegyek mondanivalóm illusztrálására példaként egy félelemmel eltelt embert. Akik *A látható és láthatatlan ember* (Man Visible and Invisible) című könyvet olvasták, egy ilyen ember asztráltestének állapotát láthatták abban a könyvben a XIV. képen. Az ilyen állapotban lévő asztrális testből kisugárzó rezgések azonnal odavonzzák a közelben lévő bármilyen félelem-felhők tömegét. Ha az illető ember gyorsan összeszedi magát és legyőzi félelmét, akkor azok komoran visszagördülnek, de ha a félelem megmarad, vagy még fokozódik is, akkor azok a felhők a köldök-csakrán át fogják felgyülemlett energiájukat beléömlesztetni, és annak az embernek a félelme örült pánikba csap át, amelyben teljesen elveszíti önuralmát, és vakon belerohan bármilyen veszélybe. Ugyanígy, ha valaki elveszíti a türelmét, vagy ahogyan mondani szokták, kijön a sodrából, a harag felhőit vonja oda, és olyan érzelemhullám beáramlására teszi alkalmassá magát, amely felháborodását, ingerültségét mániákus dühhé változtatja. Ez olyan körülményeket hozhat létre, amelyben ellenállhatatlan impulzusnak engedve, szinte alig tudatosan, gyilkosságot követhet el. Ugyanígy egy másik ember, aki a depresszióknak enged, az állandó melankólia szörnyű állapotába sodródhat, vagy ha valaki megengedi magának, hogy állati vágyak szállják meg, egy időre a szenvedély és érzékiség szörnyetegévé válhat, és ennek befolyása alatt olyan bűntetteket követhet el, amely elrémíti őt, amikor észhez tér.

Minden ilyen áramlat a köldök-csakrán át éri el az embert. Azonban szerencsére más és magasabb lehetőségek is vannak. Például a vonzalom és odaadás felhői, és aki ilyen nemes érzelmeket érez, a szív-csakrán át azok csodálatos megerősítésében részesülhet, ahogyan az *A látható és láthatatlan ember* (Man Visible and Invisible) című könyv XI. és XII. képein látható.

Dr. Annie Besant a *Tanulmány a tudatról* (A Study in Consciousness) című könyvében utal azokra az érzelmekre, amelyek az előbb említett módon hatnak a köldök-csakrára. Könyvében Annie Besant két osztályra, a szeretetre és a gyűlöletre osztja az érzelmeket. Az összes, a gyűlölet oldalán

lévő érzelmek a köldök-csakrában, míg a szeretet oldalán lévők a szív-csakrában működnek. Erről így ír:

Láthattuk, hogy a váagnak két fő kifejezési módja van: a vonzás vágya a birtoklás érdekében, vagy hogy ismét kapcsolat jöjjön létre bármely tárggyal, amely korábban élvezetet okozott; és a taszítás vágya: eltaszítani, amilyen messzire csak lehet, vagy elkerülni a kapcsolatot bármilyen tárggyal, ami korábban kint okozott.

Láthattuk, hogy az Énen uralmat gyakorló vágy két formája a vonzás és a taszítás.

Mivel az érzelem az intellektussal áthatott vágy, elkerülhetetlenül ugyanilyen kétfelé osztott. A vonzás természetét kimutató érzelmet, amely az élvezet által vonzza egymáshoz a tárgyakat, és amely a világegyetem integráló energiája, szeretetnek nevezzük. A taszítás természetét kimutató érzelmet, amely szenvedéssel vagy kinnal taszítja el egymástól a tárgyakat, és amely a világegyetem szétbontó energiája, gyűlöletnek nevezzük. A vágy gyökeréből ez a két szár sarjad, és az érzelmek minden ágát erre az ikerpárra lehet visszavezetni.

Ezért azonos a vágy és az érzelmek jellege. A szeretet magához igyekszik húzni a vonzó tárgyat, azért, hogy egyesüljön vele, vagy annak érdekében, hogy birtokolja, vagy hogy az birtokolja őt. A szeretet az élvezet, a boldogság által köt, mint a vágy. Kötelékei valóban tartósabbak, összetettebbek, bonyolultabban összefonott több és finomabb fonálból tevődnek össze; azonban a vágy és vonzódás lényege, két tárgy összekötése egyúttal az érzelem és vonzódás lényege is, vagyis a szereteté. Ugyan így van a gyűlölettel is, amely arra törekszik, hogy a visszataszító tárgyat elűzze magától, vagy attól elmeneküljön, hogy távol legyen attól, hogy eltaszítsa. Kinnal, szenvedéssel, boldogtalansággal különít el. Így azután a visszataszítás vágya, két tárgy szétzavarásának lényege egyúttal a visszataszítási érzelem lényege is, vagyis a gyűlöleté. A szeretet és a gyűlölet a birtoklás és az elkerülés egyszerű vágyának kialakított és gondolatlanul átítatott formái.

A továbbiakban Dr. Besant azt magyarázza el, hogy a két nagy érzelem további három részre oszlik, annak megfelelően, hogy az érzelem tulajdonosa erősnek vagy gyengének érzi magát.

A lefelé tekintő szeretet: jóakarát, jóindulat – a felfelé tekintő szeretet: tisztelet. Ez a felsőbbtől az alsóbb felé, valamint az alsóbbtól a felsőbb felé megnyilvánuló szeretet többféle közös, egyetemleges jellegzetessége. A férj és feleség, a fivérek és nővérek közötti normális kapcsolatokban tanulmányozhatjuk az egyenlők között megnyilvánuló szeretetet. Ezekben az esetekben a szeretetet, mint kölcsönös gyengédséget, őszinteséget, mint figyelmességet, tiszteletet és a tetszeni akarás vágyát, mint nagylelkűséget és béketűrést látjuk megnyilvánulni. Megtalálhatók itt a felsőbbtől az alsóbb felé megnyilvánuló szeretet-érzelmek elemei, de mindezekre a kölcsönösség nyomja rá bélyegét. Így mondhatjuk azt, hogy az egyenlők közötti szeretet közös jellegzetessége a kölcsönös segítség vágya.

Tehát a szeretet-érezlem három fő megnyilvánulási módja a jóindulat, a vágy a kölcsönös segítségre és a tisztelet. Minden szeretet-érezlem ide sorolható. Minden emberi kapcsolatot és viszonyt ebben a három osztályban lehet összegezni: felettesektől a beosztottak felé, egyenlőktől az egyenlők felé és beosztottaktól a felettesek felé.

Annie Besant azután a gyűlölet-érzelmeket magyarázza el ugyanígy:

A lefelé néző gyűlölet a megvetés, a lenézés, a felfelé néző pedig a félelem. Ugyanígy az egyenlők közötti gyűlölet, mint düh, harciasság, tiszteletlenség, erőszak, agresszivitás, féltékenység, szemtelenség, pökhendiség stb. nyilvánul meg, vagyis mindazok az érzelmek, amelyek az embereket eltaszítják egymástól, amikor riválisként szemtől szemben állnak egymással, nem kéz a kézben. A gyűlölet-érezlem fő jellegzetességei a megvetés, a kölcsönös ártani akarás és a félelem.

A szeretetre minden megnyilvánulásban a szimpátia, az önfeláldozás, az adni akarás a jellemző. Ezek a lényeges tényezők, akár mint jóakarát, jóindulat, a kölcsönös segítség vágya, akár mint tisztelet nyilvánul meg, mivel mindezek közvetlenül szolgálják a vonzódást, egységet

hoznak létre, és ez magának a szeretetnek a természete. Ezért a szeretet a szellemtől való, mivel a szimpátia a másik iránti olyan érzés, mint amit önmaga iránt érezne. Az önfeláldozás a másik igényének olyan elismerése, mint a sajátjé. Az adás a szellemi élet feltétele. Tehát a szeretetet a szellemhez, a világegyetem élet-oldalához tartozónak tekinthetjük.

Ezzel szemben a gyűlöletet minden megnyilvánulásában az ellenszenv, az ön-felmagasztálás, az elvenni vágyás jellemzi. Ezek a lényeges tényezői, akár mint megvetés, mint kölcsönös ártani akarás, akár mint félelem nyilvánul meg. Mindezek közvetlenül szolgálják a taszítást, az egymástól eltávolodást. Tehát a gyűlölet az anyagtól származik, a sokféleséget és különbségeket hangsúlyozza ki, lényegében elkülönülés, és a világegyetem forma-oldalához tartozik.

III. FEJEZET

A VITALITÁS ABSZORBEÁLÁSA

A GÖMBÖCSKE

Annak ellenére, hogy a vitalitás gömböcske felfoghatatlanul parányi, annyira ragyogó, hogy sok esetben azok is láthatják, akik általános értelemben véve nem tisztánlátók. Sok ember, amint a távoli látóhatár felé tekint, különösen a tenger felett, az éggel a háttérben sok, elképesztő sebességgel minden irányba cikázó parányi fénypontot fog észrevenni. Ezek a vitalitás gömböcskék, és mindegyikük, az 5c. jelű ábra szerinti elrendezésben, hét végső atomból áll. Ezek a „tüzes életek” a hinduk által pránának nevezett erővel feltöltött részecskék. Rendkívül nehéz az ezekhez a szanszkrit kifejezésekhez tartozó értelmezés pontos árnyalatát megállapítani, mivel ezen tanulmányok hindu megközelítési módja annyira eltér a miénktől. Azonban azt hiszem, biztosnak vehetjük, hogy a prána azonos a mi vitalitásunkkal.

Amint ez a gömböcske ide-oda villan a légkörben, ragyogásában is majdnem színtelen és fehér vagy enyhén arany fényű. De amint a lépnél lévő erőközpont örvényébe vonzódik, ott különböző színű áramlatokra bomlik szét, amely színek nem követik pontosan a mi spektrum szerinti felosztásunkat. Amint összetevő atomjai az örvényben körbe sodródnak, a hat tengely mindegyike megragad egyet azok közül úgy, hogy mindegyik sárgával feltöltött atom az egyik mentén, minden zölddel feltöltött atom a másik mentén áramlik, és így tovább, míg a hetedik az örvény középpontjában tűnik el, mintegy a kerék tengelyében. Ezek a sugarak azután minden irányban tovább haladnak, hogy mindegyik elvégezze különleges munkáját a test vitalizálásában. A IX. képen a szétoszló prána vázlatos ábrázolása látható.

Amint jeleztem, a prána felosztott színei nem pontosan a Nap színképében általában tapasztalt megoszlás szerintiék, hanem inkább a magasabb szinteken látott kauzális, mentális és asztrális testek szín-elrendeződéseihez hasonlítanak. Amit mi indigónak nevezünk, a lila és a kék sugár között oszlik meg úgy, hogy három helyett csak két osztást találunk. Másrészt viszont, amit általában pirosnak nevezünk, kétfelé oszlik, rózsaszínűre és sötétpirosra. Tehát a hat kisugárzás: lila, kék, zöld, sárga, narancs és sötétpiros, míg a hetedik, vagyis rózsaszínű vagy rózsapiros atom (valójában az első, mivel ez az eredeti atom, amelyben az erő megjelent), az örvény közepén lefelé halad. Így a vitalitás nyilvánvalóan hétszeres szerkezetű, de amint azt néhány hindu könyvben megállapítják, öt fő áramlatban folyik át a testen, mivel a lépközpontból kilépve egy sugárban egyesül a kék és a lila, és ugyan így tesz a narancs és a sötét piros áramlat (IX. kép).

A LILA-KÉK SUGÁR

(1) A lila-kék sugár felfelé villan a torokhoz, ahol úgy tűnik, megoszlik. A világoskék ott marad, hogy körbe haladjon és serkentsen a torok-központot, míg a sötétkék és a lila tovább halad az agyba. A sötétkék az agy alsó és középső részén terjed szét, míg a lila a felső részt árasztja el, és úgy tűnik, különösen a fejtetőn lévő erőközpontot energizálja olymódon, hogy főleg annak a központnak a kilencszázhatvan szirmán át oszlik szét.

A SÁRGA SUGÁR

(2) A sárga sugár a szívhez irányul, azonban ottani munkája elvégzése után az agyhoz halad tovább és áthatja azt, miközben főleg a legfelül lévő erőközpont közepében lévő tizenkét-szirmú virág felé irányul.

A ZÖLD SUGÁR

(3) A zöld sugár az altestet árasztja el, és miközben különösen a napfonatra összpontosul, nyilvánvalóan a májat, a veséket, a beleket és általában az emésztő szerveket élteti.

A RÓZSZASZÍN SUGÁR

(4) A rózsaszínű sugár az egész testben az idegek mentén áramlik, és nyilvánvalóan az idegrendszer élete. Ez az a specializált vitalitás, amelyet egyik ember a másik, abban hiányt szenvedőbe áramoltathat. Ha az idegek nincsenek teljes mértékben ellátva ezzel a rózsaszínű fényel, akkor túlérzékennyé és nagyon ingerlékennyé válnak, oly mértékben, hogy a beteg majdnem lehetetlennek érzi az egy helyzetben maradáást, és csak kevéssé könnyebbül meg, amikor helyzetet változtat. A legkisebb zaj vagy érintés is kint okoz neki, és rendkívül nyomorult állapotban van. Ha egy egészséges ember ezzel a specializált pránával árasztja el az idegeit, azonnal megkönnyebbül, a gyógyulás és béke érzése tölti el. A jó egészségű ember rendszerint sokkal többet abszorbeál és specializál ebből a vitalitásból, mint amennyire saját testének ténylegesen szüksége van. Így állandóan rózsaszínű atomok özönét árasztja. Így tudattalanul is erőt áraszt gyengébb embertársaiba anélkül, hogy ő maga bármit is veszítene. De akarati erőfeszítéssel összegyűjtheti ezt a fölös energiát, és szándékosan irányíthatja valakire, akin segíteni óhajt.

A fizikai test bizonyos saját ösztönös tudattal rendelkezik, és ezt fizikai elementálnak nevezzük. Ez az asztrális test vágy-elementáljának felel meg, és ez a saját tudat mindenkor igyekszik testét a veszélytől megvédeni, vagy megszerezni számára, amire szüksége lehet. Ez egészen más, mint magának az embernek a tudata, és alvás közben, amikor az ego távol van a fizikai testtől, ugyanolyan jól működik. Minden ösztönös mozdulatunk ennek az elementál-tudatnak köszönhető, és tevékenységének tulajdonítható, hogy a szimpatikus rendszer munkája odafigyelésünk nélkül is szüntelenül folytatódik.

Amikor az általunk ébrenlétnak nevezett állapotban vagyunk, ez a fizikai elementál állandóan az önvédelemmel van elfoglalva, állandó feszültségben tartja az idegeket és az izmokat. Az éjszaka folyamán, vagy bármikor, ha alszunk, ellazítja az idegeket, az izmokat, és különösen a vitalitás asszimilálásának, valamint a fizikai test helyreállításának szenteli magát. Ez az elementális tudat az éjszaka első felében dolgozik a legsikeresebben, mivel akkor bőven van vitalitás, míg közvetlenül hajnal előtt a napfény által hátrahagyott vitalitás majdnem teljesen kimerül. Ez az oka a kora reggeli órákkal járó ernyedtségnek és nehézkességnek. Ugyanez az ok, amiért beteg emberek olyan gyakran hálnak meg azokban a korai órákban. Ugyanerre utal az a közmondás, amely szerint minden éjfél előtti óra alvás két óra éjfél utáni alvással ér fel. E fizikai elementál munkájának köszönhető az alvás erősen regeneráló hatása, amely még pillanatnyi szundikálásnál is tapasztalható.

A vitalitás valóban az éterikus testmás tápláléka, éppen úgy, mint ahogyan a fizikai test sűrűbb részének fenntartása érdekében szüksége van anyagibb táplálékra. Ezért ha a lépközpont bármely okból képtelen a test sejtjeinek táplálására vitalitást előállítani (mint például betegség, fáradtság vagy nagyon öreg kor esetén), akkor a fizikai elementál a mások testében már elkészített vitalitást igyekszik a saját használatára elvonni. Így történik meg, ha egy ideig legyengült vitalitású személy mellett ülünk, utána gyengének és kimerültnek érezzük magunkat, mert még mielőtt kivonhattuk volna az energiát a rózsaszínű atomokból, ő elszívta azokat tőlünk.

Ezt a vitalitást a növényvilág is abszorbeálja, azonban a legtöbb esetben csak kis részét használja fel. Sok fa majdnem ugyanazokat az összetevőket vonja magába, mint az ember éterikus testének

magasabb részei. Ennek eredményeként, amikor felhasználták azt, amire szükségük van, az általuk kivetett atomok pontosan azok a rózsaszín fényűek, amelyekre az ember fizikai testének van szüksége. Különösen így van ez a fenyőfákkal és az eukaliptusszal, aminek következtében ezen fák közelsége egészséget és erőt ad mindazoknak, akik az életelv ezen részének hiányában szenvednek, vagyis az ún. ideges embereknek. Ők azért idegesek, mert testük sejtjei éhesek, és az éhséget csakis azok táplálásával lehet enyhíteni. Ennek legjobb módja tehát, ha kívülről látjuk el őket azzal a különleges vitalitással, amire szükségük van.

A NARANCSVÖRÖS SUGÁR

(5) A narancsvörös sugár a gerinc alapjához áramlik és onnan a nemzőszerkezethez, amelynek működésével szoros kapcsolatban van. Úgy tűnik, ez a sugár nemcsak a narancsszínű és a sötét-pirosat foglalja magában, hanem bizonyos mértékű sötétbíborszínű is, mintha a spektrum körbe fordulna, és a színek egy alsóbb oktávon újra kezdődnének.

Ez a sugár az átlagemberben a hús vágyait energizálja, és úgy tűnik, behatol a vérbe, hogy fenntartsa a test melegét. Ha azonban egy ember kitartóan visszautasítja, hogy alsóbb természetének hódoljon, akkor ezt a sugarat hosszas és határozott erőfeszítéssel fel lehet irányítani az agyhoz, ahol alkotórészei figyelemreméltó módosuláson mennek át. A narancsszín tiszta sárgára változik, és az intellektus erőinek határozott fokozódását idézi elő; a sötétvörös karmazsin színűre változik, és nagymértékben fokozza az önzetlen szeretet és vonzalom képességét; míg a sötétbíborszínű kedves halványlilává változik, és az ember szellemi oldalát serkenti. Az ember, aki ezt az átalakulást megvalósította, azt találja, hogy az érzéki vágyak már nem zavarják, és amikor szükségessé válik számára, hogy a kígyótűz magasabb szintjeit felébressze, már mentes lesz azon folyamat legkomolyabb veszélyeitől. Amikor ezt a változást valaki teljesen befejezte, ez a narancssárga sugár egyenesen a gerincalapban lévő központba megy, és onnan a gerincoszlopban lévő üreges járaton át felfelé fut az agyba.

Amint az a 3. táblázaton látható, bizonyos megfelelés tapasztalható a különböző csakrákhoz áramló prána színei, és H.P. Blavatsky által *A Titkos Tanítás* (The Secret Doctrine, V. kötet 454 o. 5. adyari kiadás) utolsó kötetében adott vázlatában az ember alapelveivel (princípiumaival) kapcsolatban jelzett színek között.

A PRÁNÁK SZÍNEI	AZ ELÉRT CSAKRÁK	A TITKOS TANÍTÁSBAN JELZETT SZÍNEK	TUDAT-HORDOZÓ ESZKÖZÖK
Világoskék	Torok	Kék	Átmá (aurikus burok)
Sárga	Szív	Sárga	Buddhi
Sötétkék	Szemöldök köze	Indigó vagy sötétkék	Felső manasz
Zöld	Köldök	Zöld	Káma manasz alsóbb elme
Rózsaszín	Lép	Piros	Káma rúpa
Lila	Korona	Lila	Éterikus test
Narancsvörös lilával	Gyökér utána korona	...	...

3. táblázat

AZ ÖT PRÁNA VÁJU

A hindu könyvek gyakran hivatkoznak az öt fő váju-ra vagy pránára. A *Gheranda Számhitá* című könyvben röviden az alábbiak szerint jelzik a helyüket:

*A prána mindig a szívben mozog, az apána a végbélnyílás közelében, a számana a köldök táján, az udána a torokban, és a vyána az egész testet áthatja.*⁴

Több más könyv ugyanezt írja le, és működésükről nem mondanak többet, azonban néhány helyen az alábbiak szerinti további információt adják hozzá:

*A vyánának nevezett levegő a lényeges részt az idegekhez viszi. Az élelmet, amint megették, kétfelé hasítja a levegő. A végbélnyílás közelében behatolva szétválasztja a szilárdat a folyékony részekről; miután a vizet a tűz fölé helyezte, és a szilárdat a víz fölé, maga a prána, a tűz alatt lévén, lassan meggyújtja azt. A levegő által meggyújtott tűz szétválasztja a lényegeset a hulladéktól. A vyána levegő készíti a lényegeset mindenhová, a hulladék pedig a tizenkét kapun át kényszerítve kivetődik a testből.*⁵

PRÁNA VÁJU ÉS A TEST-TÁJÉK	VITALITÁS SUGÁR	A LEGINKÁBB ÉRINTETT CSAKRA
Prána; szív	Sárga	Szív
Apána; végbél	Narancs-piros	Gyökér
Szamána; köldök	Zöld	Köldök
Udána; torok	Lila-kék	Gége
Vyána; az egész test	Rózsaszín	Lép

4. táblázat

Az így leírt öt levegő szépen megegyezik a vitalitás azon ötszörös beosztásával, amit megfigyelünk és a 4. táblázatban bemutatunk.

VITALITÁS ÉS EGÉSZSÉG

E különféle áramlatokban haladó vitalitás szabályozza a velük kapcsolatos testrészeket. Gyenge emésztésű személy esetében, az éterikus látással rendelkező ember számára ez azonnal megmutatkozik, mivel a zöld áramlat mozgása és működése renyhébb, vagy mennyiségileg kevesebb, mint amilyennek lennie kellene. Ha valakinél a sárga áramlás teljes és erős, az azt jelzi, vagy inkább előidézi, hogy a szív erős és szabályosan működik. Azon központ körül áramolva áthatja a szíven áthajtott vért, amely azután szerte áramlik az egész testen. De a sárga áramlásból még elegendő marad, hogy az agyba is eljusson, és a magasszintű filozófiai és metafizikai gondolkodás, és ennek megfelelően a fejtetőn lévő erőközpont közepén lévő tizenkét szirmú virág megfelelő felébresztése is nagymértékben a sárga áramlat mennyiségétől és aktivitásától függ.

Úgy tűnik, hogy az emelkedett szellemiségű gondolat és érzelem nagyrészt a lila sugártól függ, míg a közönséges gondolat erejét a részben sárgával kevert kék sugár működése serkenti. Az idiotizmus bizonyos formái esetén az agyba áramló vitalitás, mind a sárga, mind a kék-lila sugár, majdnem teljesen akadályozott. A torok-központhoz tartozó világoskék szokatlanul nagy tevékenysége vagy mennyisége a test azon részének fizikai szerveiben erőt és egészséget hoz létre. A hangszálaknak erőt és rugalmasságot nyújt úgy, hogy nyilvános szónok vagy nagy énekes esetében különösen észrevehető a csakra ragyogása és tevékenysége. A test bármely részében tapasztalható gyengeséget vagy betegséget a vitalitás odaáramlásának hiányossága kíséri.

⁴ Gheranda Számhitá vv. 61-2. Hinduk szent könyvei sorozat

⁵ Garuda Purána XI. 40-3. Hinduk szent könyvei sorozat

AZ ÜRES ATOMOK SORSA

Amint az áramló atomok a munkájukat végzik, úgy vo-nódik vissza belőlük a vitalitás-töltés, mintha elektromos töltés lenne. A rózsaszínű sugarat vivő atomok egyre sápadtabbakká válnak, amint az idegek mentén sodródnak, és a pórusokon át esetleg kilökődnek a testből. Így jön létre *A látható és láthatatlan ember* (Man Visible and Invisible) című könyvben is ábrázolt egészség aura. Mire a testet elhagyják, a legtöbbjük elveszíti a rózsaszínű fényét, és így az emanáció kékes-fehér színű. A sárga sugár azon része, amely a vérbe abszorbeálódott és részt vett a vérkeringésben, ugyanúgy elveszíti jellegzetes színét.

A vitalitás-töltésüktől így megszabadított atomok a testben állandóan készülő vegyületekbe lépnek, vagy a pórusokon vagy más szokott csatornákon át elhagyják a testet. A főleg az emésztési folyamatokhoz kapcsolt zöld sugár kiürített atomjainál tűnik úgy, hogy a test közönséges salakanyagának részévé válnak, és azzal együtt távoznak. Az átlagos ember esetében ugyanez a sorsa a vörös-narancs színű sugarat hordozó atomoknak is. A gége-közpponttal kapcsolatos kék sugarakhoz tartozó atomok általában a kilégzéssel hagyják el a testet. A sötétkék és lila sugarakhoz tartozó atomok rendszerint a fejtető-közpponton át távoznak.

Amikor a tanulmányozó megtanulta, hogy a narancs-sárga sugarakat úgy hajlítsa el, hogy azok is felfelé mozogjanak a gerincen, akkor mind ennek, mind a lila-kék sugárnak az üres atomjai tűzeső formájában áramlanak ki a fej tetején, amit, mint már a 2. ábrán láthattuk, az Úr Buddha és más nagy szentek régi szobrain gyakran lángként ábrázolnak. Így ezek az atomok ismét felhasználódnak a magas szinten fejlett emberek korona-csakrájából kisugárzó dicső és jótékony hatású erők kisugárzásának fizikai eszközeként.

Az életerőtől üresen ezek az atomok pontosan olyanokká válnak, mint a többi atom, kivéve azt, hogy felhasználásuk által kissé fejlődtek. A test beépíti azokat, amelyekre szüksége van, úgy, hogy a testben állandóan előállított vegyületek részévé válnak, míg azokat az atomokat, amelyekre ilyen célokra nincs szüksége, a megfelelő csatornán át eltávolítja.

A vitalitásnak bármely központba vagy azon át történő áramlását nem szabad összetéveszteni a központ egészen másfajta fejlődésével, amely az ember fejlődésének későbbi szakaszában a kigyótűz magasabb szintjeinek felébresztésével valósul meg. Ezzel a következő fejezetben fogunk foglalkozni. Mindannyian vitalitást vonunk magunkba és azt szétválasztjuk, azonban közülünk sokan nem teljesen használják azt fel, mivel életünk sokféle módon nem olyan tiszta, egészséges és ésszerű, mint amilyennek lennie kellene. Aki a testét hús, alkohol vagy dohány használatával durvítja el, sohasem lesz képes vitalitását olyan teljes mértékben felhasználni, mint egy tisztább életet élő. Egy tisztátalanul élő egyén fizikai testében erősebb lehet, mint a tisztábban élő, és néha az is, – ez lehet a karmája eredménye is – azonban, ha egyéb dolgokban azonos, akkor a tiszta életű embernek ropant előnye van.

A vitalitás minden rendjének színei éterikusak, azonban látni fogjuk, hogy működésük bizonyos mértékben megfelel az e színeknek tulajdonított és az asztrális testben lévő színárnyalatok jelentésének. A helyes gondolatok és helyes érzelmek nyilvánvalóan visszahatnak a fizikai testre és fokozzák a jólétéhez szükséges vitalitás asszimilálási képességét. Úgy mondják, az Úr Buddha egyszer azt mondta, a nirvánához vezető úton az első lépés a tökéletes egészség, és biztos, hogy eléréséhez a Nemes Nyolcszoros Ösvényt kell követni. Vagy ahogy Jézus mondta: „Keressétek előbb Isten országát és annak igazságát, és mindezeket megadják néktek” – igen, még a fizikai egészséget is.

A VITALITÁS ÉS A MAGNETIZMUS

Az idegek mentén haladó vitalitást nem szabad összetéveszteni azzal, amit általában az ember magnetizmusának nevezünk – ami a saját idegárama, és amely a gerincében specializált, és a kundalinivel kevert elsődleges életerőből tevődik össze. Ez az idegáram tartja az éterikus anyagot állandó áramlásban az idegek mentén. Ez az artériákon és vénákon keringő vérhez hasonlítható. Ahogyan a vér az oxigént a test minden részébe továbbítja, úgy továbbítja ez az éterikus áramlás a vitalitást az idegek mentén. Az ember testének éterikus részecskéi állandóan változnak, ugyanúgy, mint ahogy a

sűrűbb test részecskéi is cserélődnek. Az elfogyasztott étellel és a belélegzett levegővel éterikus anyagot is veszünk magunkhoz, és azt a test éterikus része asszimilálja. A pórusokon át állandóan kiválasztunk magunkból éterikus anyagot is, ugyan úgy, mint gáznemű anyagot, és így, amikor két személy közel van egymáshoz, mindkettő szükségszerűen sokat abszorbeál a másik személy fizikai emanációjából.

Amikor valaki egy másik személyt delej ez, akkor a delejező nagy akarati erőfeszítéssel a saját magnetizmusa nagy részét összegyűjtve azt a művelet alanyába vetíti, és ezzel áldozatának idegáramát visszaszorítva, annak helyét a sajátjával tölti meg. Mivel az agy ennek az idegáramlatnak a központja, az alany testének egy része a sajátja helyett a kezelő agyának befolyása alá kerül, és így az alany azt érzi, amit a delejező óhajt, hogy érezzen. Ha a befogadó agyából kiürítették a saját magnetizmusát, és a művelet végzőjével telítették, a befogadó alany csak azt gondolhatja és cselekedheti, amit a delejező akar, hogy gondoljon és cselekedjen. Ezért egy időre teljesen az uralma alá kerül.

Amikor a delejező gyógyítani igyekszik, és erőt áraszt az alanyként jelenlevő emberbe, a vitalitással együtt elkerülhetetlenül sok saját emanációt is továbbad. Ebből nyilvánvaló, hogy ha a delejezőnek bármilyen betegsége lenne, az a delejezés útján továbbadódik az alanyba. Azonban még inkább megfontolandó, hogy még ha a delejező egészsége orvosi szempontból tökéletes is, a fizikai mellett vannak erkölcsi és mentális betegségek is, és mivel a fizikai áramlással együtt asztrális és mentális anyag is átkerül a delejezőből az alanyba, gyakran azok a betegségek is átvivődnek.

Ennek ellenére, ha valaki tiszta gondolkodású és embertársai iránt komoly segítő szándékkal telített, a delejezéssel sokszor nagy segítséget nyújthat a szenvedés enyhítésében, ha veszi magának a fáradságot és tanulmányozza a csakrákon át a testbe hatoló és az idegek mentén haladó áramlatokat. Mi az, amit a delejező az alanyba áraszt? Ez lehet az ún. ideg-éter, vagy a vitalitás, vagy mindkettő. Feltételezve, hogy a beteg annyira komolyan legyengült vagy kimerült, hogy elveszítette a képességét, hogy saját magának specializáljon életáramlatot, a delejező úgy újíthatja meg a beteg energiakészletét, hogy a sajátjából áraszt a beteg remegő idegeibe, és így gyors felépülést idézhet elő. A folyamat analóg azzal, ami sok esetben az étellel és a táplálkozással történik. Amikor valaki a gyengeség bizonyos fokára jut, a gyomor elveszíti az emésztési képességét, és mivel így a test nem megfelelően táplált, a gyengeség csak fokozódik. Ilyen esetben azzal segítenek, hogy a gyomornak pepszinnel vagy más hasonló készítménnyel már részben emésztett ételt adnak. Ez valószínűleg asszimilálható, és így az erő visszanyerhető. Ugyanígy, ha valaki képtelen vitalitást önmaga számára specializálni, még képes lehet a más által előkészítettet abszorbeálni, és így erőre tehet szert az éterikus szervek normális tevékenységének folytatására. Az erőtlenségek legtöbb esetében ez minden, amire szükség van.

A tolulások más fajtáira is vannak példák, amikor a vitális áramlás nem kering megfelelően és az ideg-aura renyhe és egészségtelen. Ilyenkor az a nyilvánvaló eljárás, ha kívülről pótoljuk azt egészséges ideg-éterrel. Ennek elvégzésére több mód is van.

Egyes magnetizálók egyszerűen nyers erőt alkalmaznak, és saját éterük ellenállhatatlan áramát zúdítják be kitaróan, annak reményében, hogy ezzel kimossák azt, amit el kell távolítani. Ezzel ugyan el lehet érni némi sikert, de a szükségesnél sokkal nagyobb energia-ráfordítással. A tudományosabb módszer, ami kevésbé feltűnő, előbb az összetolult vagy megbetegedett anyagot vonja ki, és utána egészségesebb ideg-éterrel helyettesíti, így fokozatosan működésre serkentve a legyengült áramlást. Ha a páciensnek például fejfájása van, akkor majdnem biztosan ártalmas és egészségtelen éterikus anyag gyülemlét fel az agy valamely részén, és az első lépés azt elvonni onnan.

De hogyan kell ezt elvégezni? Ugyanúgy, ahogyan az akarat gyakorlásával árasztottunk ki erőt. Nem szabad elfelejteni, hogy az anyag finomabb formái könnyen alakíthatók vagy befolyásolhatók az emberi akarattal. A delejező átadó mozdulatokat is tehet, de az nem egyéb, mint a puska valamely célra irányítása, miközben akarata a löpor, amely a golyót a kívánt eredmény létrehozása felé löki, és a vitalitás-áramlat a kiküldött lövedék. Ismertem egy delejezőt, aki sohasem alkalmazott ilyen kézmozdulatokat, hanem egyszerűen ránézett az alanyára. A kéz használatának egyedüli célja az áramlat összpontosítása, és talán az is, hogy a kezelő képzeletét segítse, mert ahhoz, hogy erősen

akarjon, szilárdan hinnie kell. A fizikai mozgás kétségtelenül megkönnyíti a számára, hogy realizálja azt, amit csinál.

Ahogy valaki akarat-erőfeszítéssel magnetizmust áraszt ki, ugyanúgy akarata erőfeszítésével magnetizmust vonhat is el. Segítésként sokszor ebben az esetben is alkalmazhat kézmozdulatokat. Fejfájással foglalkozva, valószínűleg a páciens homlokára helyezi a kezét, és úgy gondol rá, mintha szivacs lenne, amely folyamatosan kiszívja az ártalmas magnetizmust az agyból. Hamarosan fel fogja fedezni, hogy ténylegesen létrehozza a kívánt eredményt, mert ha csak nem tesz óvintézkedéseket azzal, hogy az általa kiszívott rossz magnetizmust eldobja, akkor saját maga is fejfájást vagy fájdalmat fog érezni a kezében, amellyel a műveletet végezte. Valójában egészségtelen anyagot von magába, és saját egészsége miatt is meg kell szabadulnia attól az anyagtól, mielőtt az véglegesen elhelyezkedik a testében.

Ezért valamilyen határozott tervet kell készítenie, hogy attól megszabaduljon, és a legegyszerűbb, ha eldobja, vagy mint a vizet, lerázza a kezéről. Annak ellenére, hogy nem látja, az elszívott anyag fizikai, és azzal fizikai módon bánhatunk. Ezért nagyon fontos, hogy ne hagyja figyelmen kívül ezeket az óvintézkedéseket, és hogy ne felejtse el minden fejfájás vagy más ilyen természetű betegség gyógyítása után kezet mosni. A baj okának eltávolítása után azzal folytatja, hogy jó, erős és egészséges magnetizmust áraszt be, hogy az foglalja el az egészségtelen anyag helyét. Felismerhető, hogy minden idegi befolyás esetén sokféle előnye van ennek a módszernek. A legtöbb ilyen esetben a hiba oka az idegek mentén áramló vitalitás-magnetizmus szabálytalansága. Tolulás lehet, vagy renyhe az áramlásuk, vagy éppen ellenkezőleg, túl sebesek, de elégtelen mennyiségűek, vagy gyenge minőségűek lehetnek. Ha gyógyszert adunk, akkor a legjobb esetben a fizikai idegekre hatunk, és ezáltal korlátozott mértékben az azt körülvevő áramlatokra. A delejezés (mesmerizmus) viszont közvetlenül az áramlatokra hat, így egyenesen a baj gyökeréhez hatol.

IV. FEJEZET A CSAKRÁK FEJLŐDÉSE

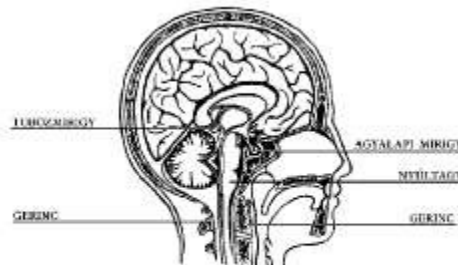
A FELÉBRESZTETT KÖZPONTOK MŰKÖDÉSE

Az erőközpontoknak amellet, hogy a fizikai testet életben tartják, más szerepe is van, amely csak akkor kezd működni, amikor a központok tevékenysége már teljesen felébredt. Mindegyik éterikus központ egy-egy asztrális központnak felel meg, de mivel az asztrális örvény négy dimenziós, azért az éterikustól teljesen eltérő kiterjedése is van, és ennek következtében semmi esetre sem végződik együtt az éterikussal, bár bizonyos része mindig egybeesik azzal. Az éterikus örvény mindig az éterikus test felszínén van, azonban az asztrális központ gyakran egészen bent van a tudathordozóban.

A teljesen felébredt éterikus központok működése az, hogy a fizikai tudatba hozzon le bármilyen tulajdonságot, ami az éterikus központnak megfelelő asztrális központban rejlik. Így mielőtt felsorolnánk az éterikus központok felébredésével elérendő eredményeket, jó lenne figyelembe venni, mit tesznek ezek az asztrális központok, bár ezek a későbbi emberfajtákhoz tartozó minden művelt emberben már teljes működésben vannak. Milyen hatásokat hoz létre az asztrális testben ezen asztrális központok mindegyikének serkentése?

AZ ASZTRÁLIS KÖZPONTOK

Amint már elmagyaráztuk, az első központ a kígyótűz otthona. Ez az erő minden szinten létezik, és a többi központot ennek működése ébreszti fel. Az asztráltestre úgy kell gondolnunk, mint ami eredetileg majdnem teljesen tehetetlen tömeg volt, és csupán a leghomályosabb tudattal rendelkezett, semmilyen határozott képessége nem volt, bár mit is tett, és az őt körülvevő világról nem volt világos tudata. Az első, ami azután történt, az emberben lévő erő, vagyis a kígyótűz felébredése az asztrál szinten. Amint a kígyótűz ott felébredt, tovább haladt a második központhoz, amely a fizikai lépnek felel meg, és azon a központon át az egész asztráltestet vitalizálta. Ezzel tette képessé azt az embert az asztráltestben történő tudatos utazásra, bár eddig még csak homályos fogalommal arról, amivel utazásai közben találkozott.

8. ábra

A kígyótűz azután a köldöknek megfelelő harmadik központhoz haladt, és azt élesztette fel, ami által az asztrális testben az érzés képességét ébresztette fel – vagyis mindenféle befolyás iránti érzékenységet –, ami még nem hasonlít a látásból és hallásból származó határozott megértéshez.

Amikor a negyedik központ felébredt, az képessé tette az embert, hogy más asztrális lények rezgéseire reagáljon úgy, hogy ösztönösen megérthetett valamit azok érzéseiből.

A fizikai szinten a toroknak megfelelő ötödik központ felébredése az asztrális szinten hallás képességével látta el. Ez azt jelenti, hogy annak az érzéknek a kifejlődését idézte elő, amelynek hatása az asztrális szinten lévő tudatunkra olyan, mint amit a fizikai szinten hallásnak nevezünk.

A szemöldökök közötti központnak megfelelő hatodik asztrális központ kifejlődése hasonló módon hozta létre az asztrális látást – a képességet, hogy a csak homályosan érzékelt jelenlétük helyett határozottan felismerje az asztrális tárgyak alakját és természetét.

A fejtetőnek megfelelő hetedik központ felébredése az ember számára kikerekítette és teljessé tette az asztrális életet, és tökéletesítette képességeit.

Attól függően, hogy valaki melyik embertípushoz tartozik, ennél az utóbbi központnál úgy tűnik, bizonyos eltérések vannak. Sokunknál a hatodik és a hetedik éterikus központnak megfelelő asztrális örvények az agyalapi mirigyben találkoznak, és azoknál az embereknél az agyalapi mirigy (8. ábra) gyakorlatilag az egyedüli kapcsolat a fizikai és a magasabb világok között. Azonban más ember típusoknál, miközben a hatodik központ továbbra is az agyalapi mirigyhez csatlakozik, a hetedik központnak megfelelő örvény addig hajlik el, amíg a tobozmirigynek elnevezett (8. ábra), elkorcsosult szervhez csatlakozik, amely ezen típusú embereknél életre kel, és közvetlenül az alsó mentális világhoz létesít kommunikációs kapcsolatot anélkül, hogy a szokott módon láthatóan átmenjen a közbenső asztrális világon. Erről az embertípusról írt H.P. Blavatsky, amikor olyan nagy hangsúlyt helyezett ennek a szervnek a felébresztésére. Dr. Besant is említi a tényt, hogy különböző embereknél különböző szinteken indul a fejlődés. A *Tanulmány a tudatról* (A Study in Consciousness) című könyvében így ír erről:

A központok építését és azok fokozatosan kerekékké szervezését bármely tudathordozó eszközről el lehet kezdeni, és ez valamely egyénnél abból a tudathordozóból indul ki, amely azt a különleges típusú vérmérsékletet képviseli, amelyhez az illető tartozik. Aszerint, ahogyan valaki az egyik vagy másik tipikus temperamentumhoz tartozik, ott és olyan lesz a tudathordozó eszközeinek felépítésében a legnagyobb tevékenység helye azért, hogy azokból a tudathordozókból fokozatosan a fizikai szinten kifejeződő tudat hatékony eszközöket készítsen. A tevékenység e központja lehet a fizikai, az asztrális, az alsó vagy felső mentális testben. Ezek közül bármelyikben, vagy temperamentumának megfelelően még magasabban, ez a központ abban a principium lesz, amely azt a temperamentum-típust fejezi ki. Onnan dolgozik „felfelé” vagy „lefelé”, úgy alakítva a tudathordozó eszközöket, hogy annak a temperamentumnak kifejezésére legyen alkalmas.

AZ ASZTRÁLIS ÉRZÉKEK

Tehát ezek a központok bizonyos mértékig az érzékszervek szerepét veszik át az asztráltest számára. Ez a kifejezés azonban megfelelő képesség hiányában határozottan félrevezető lenne, mert nem szabad elfelejteni, hogy magunkat érthetővé tegyük, állandóan az asztrális látásról és asztrális hallásról kell beszélnünk. Valójában mindezen kifejezéseken azokra a rezgésekre való reagáló-képességet értjük, amely az asztráltestben működő ember tudata számára olyan jellegű információkat továbbít, mint amelyet a szem és a fül akkor továbbít a tudat felé, amikor az ember a fizikai testében van.

Teljesen eltérő asztrális körülmények között ennek az eredménynek az eléréséhez nincs szükség specializált szervekre. Az asztrális test minden részében van olyan anyag, amely az ilyen reagálásra képes, és ennek következtében az ebben a tudathordozó eszközben működő ember egyaránt látja a mögötte, fölötte és alatta lévő tárgyakat anélkül, hogy meg kellene fordítani a fejét. Ezért ezeket a központokat nem lehet a szó közönséges értelmében szervekként leírni, mivel ott nem azok által lát vagy hall az ember, mint ahogyan itt teszi azt a szemével és a fülével. Mégis ezen központok életre-keltésétől függ az asztrális érzékek működtetésének képessége. Ezek a központok kifejlesztve az egész asztrális test számára valósítják meg egy újabb rezgéstartomány felfogásának képességét.

Mivel az asztrális test minden részecskéje a forrásban lévő vízhez hasonlóan állandóan áramlik és örvénylik, másrészt minden részecske áthalad mindegyik központon vagy örvényen úgy, hogy sorban mindegyik központ az asztrális test minden részecskéjében felébreszti a bizonyos rezgések iránti felfogóképességet, és így mindegyik asztrális érzék azonos módon aktív a test mindegyik részében. De még ha az asztrális érzékek teljesen fel is vannak ébresztve, abból még nem következik, hogy az ember képes lesz működésük tudatából bármit is a fizikai testébe áthozni.

A KUNDALINI FELÉBRESZTÉSE

Miközben az asztrális felébresztés végbement, a fizikai tudatában lévő ember mit sem tudott erről. Az egyetlen mód, ahogyan a fizikai testet is részesíteni lehet mindezen előnyökben, az, hogy ezt a felébresztési folyamatot az éte-rikus központokkal is megismétli. Ez különféle módokon történhet, attól a jógaiskolától függően, amelyben a tanuló gyakorol.

Indiában hét jógaiskolát ismernek el: 1. rádza jóga, 2. kar ma jóga, 3. dzsnyána jóga, 4. hatha jóga, 5. laja jóga, 6. bhakti jóga, 7. mantra jóga. *A Mesterek és az Ösvény* (The Masters and the Path) című könyvem második kiadásában részben beszámoltam ezekről, és Wood professzor egészében leírta ezeket a *Rádza jóga, a hinduk okkult gyakorlata* (Rája Yoga, the Occult Training of the Hindus) című könyvében. Ezek a jógaiskolák mind elismerik a csakrák létezését, fontosságát, és mindegyiknek megvan a saját kifejlesztési módszere. A rádza jógi terve az, hogy sorban mindegyiken meditál, és pusztá akaraterővel hozza azokat működésbe – amely tervezet az óvatossági szabályok betartása mellett látszik jónak. Az iskola, amely a legtöbb figyelmet szenteli a csakráknak, a laja jóga. Módszere a kígyótűz magasabb lehetőségeinek felébresztése, és azok átvezetése egyenként mindegyik központon.

Az ilyen ébresztés az akaraterő határozott és hosszantartó erőfeszítését igényli, mert az első csakra teljes aktivizálása éppen a kígyótűz belső rétegeinek felébresztése. Ha az egyszer felébredt, irtózatossal erejével feléleszti a többi központot is. Ennek hatása a többi éterikus csakrára az, hogy behozza a fizikai tudatba a megfelelő asztrális csakrák által felkeltett képességeket.

AZ ÉTERIKUS CSAKRÁK FELÉBRESZTÉSE

Amikor a második éterikus központ a lépnél felébred, akkor az ember már képes homályosan emlékezni asztrális utazásaira, bár néha csak részlegesen. E központ enyhe vagy véletlen ösztönzése sok esetben a levegőben repülés boldogító érzésének fél-émlékezetét idézi elő.

Ami kor a köldöknél lévő harmadik központ kezd működni, akkor az ember a fizikai testében is tudatosan kezd érzékelni mindenféle asztrális befolyásokat, és nem tudja, hogy miért, de homályosan érzi, hogy némelyek barátságosak, mások ellenségesek, egyes helyek kellemesek, mások viszont kellemetlenek.

A szívnél levő negyedik központ serkentése az embert ösztönösen részvevővé teszi mások örömeiben, bánatában, és néha még azt is előidézi, hogy a szimpátia által mások kínjait és fájdalmait önmagában reprodukálja.

Az ötödik, a toroknál lévő központ felébresztése hangok hallására teszi képessé, amelyek mindenféle dolgokat sugallnak neki. Néha zenét is hall, vagy éppen kevésbé kellemes hangokat. Amikor ez a központ teljesen működik, az éterikus és az asztrális szinteken az embert tisztánhallóvá teszi.

Amikor a szemöldök közötti hatodik központ kel életre, akkor az ember bizonyos dolgokat látni kezd, különféle éber látomásai lesznek, amelyek lehetnek néha helyek, máskor pedig emberek. Fejlődése korai szakaszában, amikor éppen csak ébredni kezd, ez sokszor nem jelent többet tágak, színes felhők látásánál. E központ teljes felébresztése hozza létre a tisztánlátást.

A szemöldök közti központ még más módon is kapcsolatban van a látással. A parányi fizikai tárgyak felnagyítási képessége is e központ által lehetséges. Éterikus anyagból lévő vékony hajlékony cső nyúlik ki a közepéből, amely a végén lévő valamilyen szemmel ellátott mikroszkopikus kígyó-

hoz hasonlít. Ez a tisztánlátásnak ebben a formájában használatos különleges szerv. A végén lévő szemet ki lehet tágitani és össze lehet húzni, aminek következtében a vizsgált tárgy méretének megfelelően lehet a nagyítóképességet változtatni. Az ősi könyvekben erre utalnak, amikor az akarattal kicsivé vagy nagyvá válás képességét említik. Például valamely atom vizsgálatához az atom méretének megfelelő szervet kell kialakítani. Ezt, a homlok közepéből kinyúló kis kígyót jelképezte az Egyiptom fáraóinak fejdíszén lévő kígyó-jelkép. A fáraóról, mint népe főpapjáról feltételezték, hogy sok más okkult képesség mellett ezzel a képességgel is rendelkezik.

Amikor a hetedik központ is életre kel, az ember képes testét azon át teljes tudatossággal elhagyni, és a szokásos törés nélkül visszatérni oda úgy, hogy tudata éjjel és nappal folyamatos lesz. Amikor a tűz mindezekben a központokon bizonyos sorrendben (amely a különféle típusú embereknek más és más) áthaladt, a tudat folyamatossá válik az asztrális szinten befejezett élet után a mennyei világba történő belépésig úgy, hogy nincs különbség a fizikai testtől alvás közbeni időleges elválás és a halál utáni állandó elválás között.

ALKALMI TISZTÁNLTÁS

Azonban mielőtt ez megtörténne, az embernek sokszor lehet bepillantása az asztrális világba, mivel különösen erős rezgések időlegesen bármikor beindíthatják az egyik vagy másik csakrát anélkül, hogy a kígyótűz egyáltalán életre kelt volna. De az is előfordulhat, hogy a tűz részlegesen kelt életre, ami így egy időre szintén előidézhet hirtelen tisztánlátást. Amint már mondtuk, ez a tűz hét rétegben vagy az erő hét fokozatában létezik. Ha valaki a felkeltés erőfeszítésében alkalmazza akaratát, sok esetben előfordul, hogy csak egy réteg befolyásolása sikerül neki. Így amikor azt hiszi, hogy elvégezte a munkát, azt veszi észre, hogy az nem hatásos, és azt sokszor ismét el kell végeznie, miközben fokozatosan egyre mélyebbre ás. Végül már nemcsak a felszínt mozditja meg, hanem maga a tűz magja is teljesen aktívvá válik.

A TÚL KORAI FELÉBRESZTÉS VESZÉLYE

Ez a tüzes erő – amint azt *A csend hangja* című könyvben nevezik – az akarattal történt felébresztés esetén valóságosan folyékony tűz gyanánt rohan át a testen, és az a pálya, amelyen át kell mozognia, kígyóhoz hasonló spirál. Felébresztett állapotában a Világ Anyjának nevezik, bár más értelemben, mint ahogy korábban szoltunk róla, mivel általa kelnek életre a különböző tudathordozó eszközeink, és így egy más után nyílnak meg számunkra a magasabb világok.

Átlagos személynél a kígyótűz felébresztetlenül nyugszik a gerinc tövében, és egész életén át nem gyanítja annak létezését. Valójában sokkal jobb az alvó állapotában hagyni, amíg az ember határozott erkölcsi fejlődést nem tett, amíg akarata eléggé erőssé nem válik, hogy azt ellenőrizze, és gondolatai elegendően tiszták ahhoz, hogy károsodás és ártalom nélkül szembenézzen vele. Senki se kísérletezzon ezzel teljesen hozzáértő tanító határozott útbaigazításai nélkül, mert az ezzel kapcsolatos veszélyek igen valóságosak és borzalmasan komolyak. Ezek közül némelyik pusztán fizikai. A kígyótűz ellenőrizetlen mozgása sok esetben erős fizikai fájdalmat okoz, és szöveteket roncsolhat, de a fizikai életet is elpusztíthatja. Azonban még ez a legkisebb rossz, amit tenni képes, mivel a fizikainál magasabb szintű tudathordozó eszközökben is okozhat maradandó károsodást.

Túl korai felébresztésének általános hatása, hogy lefelé rohan, ahelyett, hogy felfelé haladna, így a legkevésbé kívánatos szenvedélyeket szítja fel, és olyan fokúra erősíti hatásaikat, hogy az ember számára lehetetlen az ellenállás. Ugyanis olyan erő lép működésbe, amelynek jelenlétében épp olyan tehetetlen, mint az úszó a cápa kitátott szája előtt. Az ilyen emberek szatírokká, a romlottság szörnyetegeivé válnak, mivel a közönséges emberi ellenálló erőn messze túl lévő erő szorításába kerülnek. Lehet, hogy a normálistól eltérő erők birtokába jutnak, azonban azok az erők a fejlődés olyan alacsonyabb rendjeivel hozzák őket kapcsolatba, akikhez jobb, ha az emberiségnek semmi köze nincs. Viszont az ilyen szörnyű rabszolgaságtól való szabadulás több inkarnációt is igénybe vehet.

E dolog borzalmát egyáltalán nem túlzom el, mint ahogyan akaratlanul tenné olyan valaki, aki ezt az egészet csak hallomásból ismerné. Tanácsért fordultak hozzám olyanok, akiket már elért ez a szörnyű sors, és a saját szememmel láttam, ami velük történt. Létezik a fekete mágiának olyan iskolája, amely szándékosan használja ezt az energiát ilyen célokra. Ezáltal olyan erőközpontot ébreszt fel, amelyet a Jó Törvény követői sohasem használnak ilyen módon. Egyes írók tagadják ilyen központ létezését, azonban Dél-India brahminjai biztosítottak arról, hogy vannak olyan jógik, akik megtaníják tanítványaikat annak használatára – bár nem szükségszerűen rossz céllal. A vállalt kockázat még így is túl nagy, és ugyanazt az eredményt veszélytelenebb módon is el lehet érni.

Kundalini magasabb aspektusai korai kifejlődésének – a veszélyek e legnagyobbikán kívül – még sok más kellemetlen lehetősége is van. Az ember természetében mindent erősít, és az alsóbb, rossz képességeket könnyebben éri el, mint a jót. Például a mentális testben igen gyorsan felkelti az ambíciót, és hamarosan hihetetlen fokúra dagasztja. Feltehetően az intellektus erejének erős felfokozását is magával hozhatja, de ugyanakkor olyan abnormális és sátáni gögöt hozhat létre, ami teljesen elképzelhetetlen egy átlagos embernél. Nem bölcs dolog, ha valaki azt képzei, hogy készen áll a testében keletkező bármilyen energiával elbánni. Ez nem közönséges energia, hanem valami ellenállhatatlan. A teljesen járatlan ember semmiképpen ne kísérelje meg felébreszteni a kundalinit, vagy ha valaki észreveszi, hogy véletlenül vagy baleset folytán nála felébredt, azonnal forduljon olyan személyhez, aki teljes mértékben értője ezeknek a dolgoknak.

Különös okom van, hogy tartózkodjak a felébresztés elvégzésére vonatkozó bármilyen magyarázattól, és azt sem említem, hogy milyen sorrendben kell ezt az erőt – ha felébredt – a különféle központokon átvezetni. Ezt semmiképpen sem szabad megkísérelni, kivéve a Mester kifejezett javaslatára, aki a kísérlet különböző fokozataiban örködni fog tanítványai felett.

A legkomolyabban óvok minden tanulmányozót attól, hogy e roppant erő felébresztése céljából képzett oktató nélkül bármilyen erőfeszítést tegyen. Magam a borzasztó hatás számos esetét láttam, amelyek – tudatlanság és téves tanácsok alapján – az ezekben az igen komoly dolgokba való beavatkozást követték. Ez az erő roppant valóságos, a természet egyik nagy alap-ténye, és hangsúlyozom, nem játékszer, nem olyasmi, amivel könnyen lehet bánni, mert a hozzáértés nélküli kísérletezés sokkal veszélyesebb, mintha egy gyerek nitroglicerinnel játszana. Ahogyan a *The Hathayoga Pradípiká* (A pradípiká hathajóga) című műben olvashatjuk: „Felszabadulást ad a jógiknak, és megkötöttséget az ostobáknak.” (III. 107.)

Vannak tanulmányozók, akik az ilyen dolgokról gyakran azt hiszik, hogy az ő esetükben valamilyen különleges kivétel történik a természet törvényei alól, hogy a gondviselés valamilyen különleges közbenjárása meg fogja menteni őket ostobaságuk következményeitől. Az biztos, hogy semmi ilyen nem fog bekövetkezni, és az az ember, aki felelőtlenül robbanást okoz, a legnagyobb valószínűséggel maga lesz annak első áldozata. Sok bajt és kiábrándultságot lehetne megtakarítani, ha a tanulmányozókat rá lehetne vezetni annak megértésére, hogy az okkultizmussal kapcsolatos minden dologban pontosan és szó szerint azt értjük, amit mondunk, és ez kivétel nélkül minden esetre alkalmazandó. A világegyetem nagy törvényeinek működésében nincs kivételezés.

Szinte mindenki minden lehetséges kísérletet ki szeretne próbálni, továbbá mindenki meg van győződve arról, hogy teljesen készen van a lehető legmagasabb tanításra és bármilyen fejlesztésre, de szinte senki sem hajlandó jelleme javításán türelmesen dolgozni, és idejét és energiáját a Társulatért végzendő hasznos munkára fordítani. Mindezekkel a dolgokkal várni kell, amíg valamelyik Mester szól, hogy készen áll erre. Amint más összefüggésben az előbbi fejezetben már jeleztem, még érvényes a régi aforizma, hogy „Keressétek előbb Isten országát és igazságát, és mindezeket a dolgokat megadják nektek.”

A KUNDALINI SPONTÁN FELÉBREDÉSE

Vannak esetek, amikor e tűz belső rétegei spontán módon ébrednek fel, és olyankor tompa izzás érezhető. Bár ritkán, de önmagától is elkezdhet mozogni. Amikor ez megtörténik, nagy fájdalmat okozhat, és mivel a járata erre nincs előkészítve, saját magának kell útját szabaddá tennie azzal,

hogy sok éterikus salakot éget el, amely folyamat elkerülhetetlenül szenvedést okoz. Amikor így önmagától, vagy baleset által ébred fel, rendszerint a gerinc belsejében halad felfelé, azt az utat követve, amelyen legalsóbb és legenyhébb megnyilvánulásában haladt. Megállítására, ha lehetséges, hozzuk működésbe az akaratot, azonban, ha az lehetetlennek bizonyul (ami a legvalószínűbb), akkor sem kell riadalmat érezni. Ez a kígyótűz valószínűleg a fejen át fog kilövellni, és a környező atmoszférába jut. Egy kis enyhe gyengeségen kívül feltehetően nem fog semmilyen bajt okozni. Semmi rosszabb nem érzékelhető, mint az eszmélet időleges elvesztése. Az igazán megdöbbentő veszélyek nem a felfelé rohanásával, hanem a lefelé vagy befelé fordulás lehetőségével kapcsolatosak.

Az okkult fejlődéssel kapcsolatos fő működése az, hogy az éterikus test erőközpontjain át küldve, amint azt már korábban leírtuk, serkenti azokat a csakrákat, és összekötő kapuként teszi azokat hozzáférhetőbbé a fizikai és az asztrális testek között. *A csend hangja* című könyvben olvasható, hogy amikor a kígyótűz eléri a szemöldök közötti központot és azt teljesen életre kelti, az megadja a Mester hangja meghallásának képességét, ami ebben az esetben az Ego, vagyis a magasabb Én hangját jelenti. Ennek a megállapításnak az az oka, hogy amikor a hipofízis működésbe jön, az tökéletes kapcsolatot jelent az asztrális tudathordozóval. Így általa minden belülről jövő közlést fel lehet fogni.

Nem csak erről a csakráról van szó. Ilyenkor az összes magasabb erőközpontot fel kell ébreszteni, és mindegyiket a különféle asztrális alsíkok mindenféle befolyása számára felfogóképessé kell tenni. Ez a fejlemény kellő időben be fog következni, azonban, ha ez az első inkarnáció, amelyben e dolgokat komolyan megkezdték kézbe venni, a legtöbb ember nem képes ebben a testet-öltésben elérni a megvalósítást. Egyes hinduk esetleg sikerrel járnak az ilyen felébredésben, mivel az öröklődés folytán a testeik alkalmazkodóképesebbek, mint sok másé; ez azonban a többség számára valójában egy későbbi fejlődési kör munkája. A kígyótűz meghódítását minden testetöltésben meg kell ismételni, mivel a tudathordozó eszköz minden esetben új, de ha egyszer azt már elérte valaki, akkor az ismétlések már könnyűek lesznek. Azonban arra is gondolni kell, hogy a kígyótűz működése az emberek különféle típusa szerint változik. A magasabb Ént egyesek inkább látják, mint hangját hallják.

Ennek a magasabbal való kapcsolatnak is sok fokozata van. A személyiség számára az Ego befolyását jelenti, de az Ego számára a monád erejét jelenti, viszont a monád számára a Logosz tudatos kifejeződésévé válását valósítja meg.

SZEMÉLYES TAPASZTALAT

Talán hasznos lehet, ha ebben a dologban megemlítem a saját tapasztalatomat. Indiai tartózkodásom korábbi szakaszában, negyvenkét évvel ezelőtt (e könyv első kiadása 1927-ben volt), nem tettem semmilyen erőfeszítést a kígyótűz felkeltésére. Valójában nem is tudtam róla sokat, és az volt a véleményem, ahhoz, hogy bármit is tegyek vele, különös pszichikai képességekkel rendelkező testben kell születni, amellyel nem rendelkezttem. Azonban egyik napon a Mesterek egyike ezen erő felébredéséhez szükséges bizonyos fajta meditációt javasolt. Azt a javaslatot természetesen azonnal átvittem a gyakorlatba, és egy idő után sikeres voltam. Abban azonban nem kételkedem, hogy Ő figyelte a kísérletet, és veszély esetén azonnal megállított volna. Nekem úgy mondták, hogy vannak olyan hindu aszkéták, akik a tanítványaiknak ezt tanítják, és természetesen az egész folyamat alatt gondosan felügyelnek rájuk. Olyanokat azonban nem ismerek. Ha csak nem olyan valaki ajánlaná, akiről tudom, hogy igazi tudással rendelkeznek, nem is lenne benne bizalmam.

Sokszor megkérdeznék, hogy mit tanácsolok, mit tegyenek ezen erő felkeltése érdekében. Azt tanácsolom, tegyék pontosan azt, amit magam is tettem. Ajánlom nekik, vessék bele magukat a teozófiai munkába, és várjanak, amíg határozott utasítást kapnak valamely Mestertől, aki viszont vállalja, hogy pszichikai fejlődésüket felügyeli. Eközben folytassák az általuk ismert általános meditációs gyakorlatot. A legkevésbé se törődjenek azzal, hogy vajon ez a fejlődés ebben vagy a következő inkarnációban valósul meg, viszont tekintsék a dolgot az Ego, és nem a személyiség szempontjából. Legyenek teljesen biztosak, hogy a Mesterek mindig figyelnek azokra, akiken segíteni tudnak,

az teljesen lehetetlen, hogy valakit ne vegyenek észre, és hogy amikor itt a megfelelő idő, kétségtelenül megadják útmutatásait.

Sohasem hallottam, hogy e fejlődésre vonatkozóan bármilyen életkori határ lenne, de nem is látom, hogy az életkor bármit is számítana, ameddig megvan a tökéletes egészség. Az egészségre viszont szükség van, mert csak egészséges test bírja ki azt az erőfeszítést, amely sokkal komolyabb, mint azt bárki is el tudná képzelni, aki nem tette meg ezt a kísérletet.

Amikor ez az erő felébredt, azt igen szigorú ellenőrzés alatt kell tartani, és különböző típusú embereknél más sorrendben kell azt a központokon átvinni. Ahhoz, hogy hatékony legyen, azt a mozgást meghatározott módon kell végezni, amit majd, amikor eljön az ideje, a Mester el fog magyarázni.

AZ ÉTERIKUS SZÖVEDÉK

Azt mondtam, hogy az asztrális és az éterikus központok igen szoros megfelelésben vannak. Azonban közöttük – és azokat nem könnyen leírható módon áthatva – szorosan szőtt burok vagy szövetek van, amely burok erősen összenyomott fizikai atomok egyetlen rétegéből képződött, és amelyet az életerő bizonyos különleges formája hat át. Az asztrális testből a fizikai testbe normál módon leáramló isteni élet tökéletes könnyedséggel hatol át ezen a szöveteken, azonban minden más erő számára tökéletes gátat képez, tehát megakadályozza az olyan erők áthaladását, amelyek nem képesek mindkét sík atomikus anyagát használni. Ez a szövetek a természet gondoskodása, hogy megelőzze a tudások közötti túl korai kommunikáció megnyitását, amely fejlemény csak károsodáshoz vezethetne.

Ez a szövetek az, amely normál körülmények között megakadályozza az alvás közben történetekre való visszaemlékezést, és ez okozza a halál alkalmával mindig bekövetkező pillanatnyi öntudatlanságot. Azonban az átlagos ember, aki semmit sem tud ezekről a dolgokról és teljesen felkészületlen a velük való szembesülésre, e kegyes gondoskodás nélkül bármely pillanatban, bármely asztrális lény által olyan erők befolyása alá kerülhetne, amelyekkel való bánás teljesen meghaladná az erejét. Hajlamossá válna arra, hogy állandóan megszállva tartsa akármilyen asztrális lény, amelyik az ember tudathordozó eszközeit birtokba akarná venni.

Ezért könnyen érthető, hogy e szövetek bármilyen sérülése komoly baleset lehet. A sérülés sokféle módon következhet be, és a mi dolgunk, hogy a sérülés ellen a legnagyobb erőfeszítéseket tegyük. A sérülés bekövetkezhet baleset vagy folyamatos visszaélés miatt. Az asztrális test bármely nagy megrázkódtatása, mint például egy hirtelen jött borzalmas ijedtség szétszakíthatja ezt a finom szervezetet, és ahogyan általában mondani szokták, örületbe kergetheti az embert. (Természetesen más okok is vannak, amelyek elmebajt okozhatnak, azonban ez az egyik ilyen ok.) A düh hirtelen kitörése ugyanazt a hatást válthatja ki. Valójában kiválthatja bármilyen szélsőségesen erős, rossz természetű érzelem, amely valamiféle robbanást idéz elő az asztrális testben.

AZ ALKOHOL ÉS A KÁBÍTÓSZEREK HATÁSA

Két osztályra van azoknak a visszaéléseknek, amelyek fokozatosabban károsítják ezt a védő szöveteket: az alkohol és kábítószer használata, és a természet által zárva tartott kapuk felszakítására tett szándékos törekvés az olyan eljárások alkalmazásával, amiket a spiritizma kifejezőmódban „fejlesztő ülések”-nek neveznek. Bizonyos gyógyszerek és italok – nevezetesen az alkohol és minden kábítószer, beleértve a dohányt is – olyan anyagokat tartalmaznak, amelyek a felbomlásakor elillannak, és bizonyos részük átmegy a fizikai szintről az asztrálisra. (Még a tea és a kávé is tartalmazza ezt az anyagot, azonban sokkal kisebb mennyiségben. Ezeknél rendszerint csak a hosszú és folyamatos visszaélés okozza a hatás megjelenését.)

Amikor az ember testében ez bekövetkezik, ezek az alkotóelemek az ellenkező irányban rohannak ki a csakrákon, mint amire azokat szánták. Amikor ezt ismételtel teszik, komoly mértékben megsértik, és végül elpusztítják a finom szöveteket. Ez a károsodás vagy pusztulás két különböző

módon jön létre, az illető személy típusa és az éterikus és az asztrális teste alkotórészeinek aránya szerint. Az első esetben az illó anyag rohama kiégeti a szöveteket, és ezért mindenféle szabálytalan erő és rossz befolyás számára nyitva hagyja az ajtót.

A másik eredmény az, hogy amint azok az illanó alkotóelemek átáramlanak, valahogyan megkeményítik az atomokat úgy, hogy pulzálásuk nagymértékben korlátozódik és megnyomorodik. Így már nem képesek arra, hogy az a különleges típusú erő vitalizálja, és szövetékké forrassa össze az atomokat. Ennek eredménye a szövetek bizonyos fajta csontosodása úgy, hogy ahelyett, hogy túl sok jönne át az egyik szintről a másikra, bármilyen hatásból csak igen kevés képes átjönni.

A rosszabbodás mindkét típusának hatását láthatjuk az iszákossá vált emberek esetén. Azok közül némelyek, akik az előbbi módon kerülnek a szesz hatása alá, az ún. delírium tremens-be kerülnek, amely egyfajta megszállottság vagy örület; azonban az ilyenek viszonylag ritkák. Sokkal általánosabb a második típusú rosszabbodás, amikor az ember képességeinek általános elhalása történik, amely durva anyagiasságot, brutalitást és elállatiasodást, és minden finomabb érzés és az önuralom képességének elvesztését eredményezi. Már nem érez semmilyen felelősséget. Amikor józan állapotban van, még szeretheti a feleségét és a gyermekeit, de amikor részegségi rohama van, saját állati szenvedélyének kielégítésére fogja felhasználni azt a pénzt, amit a családja táplálására kellett volna költenie. A vonzalom és a felelősség nyilvánvalóan teljesen eltűnnek.

A DOHÁNY HATÁSA

A második típusú hatást gyakran lehet a dohányzás szokásának rabjai között látni. Ennek hatásai nyilvánvalóak a fizikai, az asztrális és a mentális testben.

Az embert fizikailag is rendkívül tisztátalan részecskék hatják át, amelyek annyira erős anyagi emanációt okoznak, hogy az gyakran még szaglással is érezhető. Asztrálisan nem csak tisztátalanságot visznek be, hanem sokféle rezgést is tompítanak, és ezért vélik sokan úgy, hogy amint mondják „nyugtatja az idegeket”. De az okkult haladás szempontjából természetesen nem óhajtjuk a rezgések tompítását, sem az asztrális test elnehezítését mérgező részecskékkel. Nekünk minden lehetséges hullámhosszon azonnali reagálási képességre van szükségünk. Ugyanakkor teljes ellenőrzést kell gyakorolnunk úgy, hogy a vágyaink az intelligens elme által irányított lovakként oda vigyenek, ahová mi akarjuk, és ne a dohányzási szokáshoz hasonlóan rohanjanak el velünk olyan helyzetekbe, ahol a magasabb természetünk tudása szerint sohasem szabadna lenniük. A dohányzás halál utáni hatása úgyszintén elszomorító. Az asztrális test egyfajta megkeményedését és benulását idézi elő, annyira, hogy az elhalt ember hosszú ideig (amely hetekig vagy hónapokig tarthat) tehetetlen, egykedvű, alig tudatos, mintegy börtönbe zárva, a barátaival kommunikálásra képtelen, ez időben minden magasabb befolyás felé halott. Megéri-e mindez a büntetés a kisszerű élvezetért? Ezért bárkinek, aki komolyan gondolja tudathordozó eszközeinek fejlesztését, csakráinak felébresztését, a szentség útján való haladást, a dohányzást kétségtelenül el kell kerülnie.

Az egyik tudatszintről a másikra átmenő minden benyomás, amint mondtam, csak az ún. atomikus alszinteken át kellene, hogy haladjon. Azonban ha ez a tompító folyamat bekövetkezik, az nemcsak más atomi anyagot fertőz meg, ha nem még a második és a harmadik alsík anyagát is úgy, hogy az asztrális és az éterikus világok közötti egyetlen kommunikáció csak akkor történik, amikor az alsóbb alsíkokon (ahol csak kellemetlen és rossz hatások vannak) működő valamely erő elég erős ahhoz, hogy rezgése hevességével kikényszerítse a reagálást.

A KAPUK MEGNYITÁSA

Mégis, bár a természet ennyire elővigyázatos e központok védelmében, semmiképpen sem szándékozik azokat mindig szigorúan zárva tartani. Talán helyesebb lenne azt mondani, hogy a szándék nem az, hogy a kapuk a jelenlegi állapotuknál tágabbra legyenek nyitva, de az ember úgy fejlessze magát, hogy a felismert csatornákon jóval többet legyen képes áthozni.

Az átlagos ember tudata még nem képes sem a fizikai, sem az asztrális testben tisztán atomi anyagot használni, és ezért normál körülmények között nincs lehetősége a tudatos kommunikációra a két tudatszint között. Ennek elnyeréséhez a megfelelő út mindkét tudathordozó eszköz olyan mértékű megtisztítása, hogy az atomikus anyag mindkettőben teljesen vitalizált állapotba kerüljön úgy, hogy a két világ közötti minden kommunikáció képes legyen ezen az úton haladni. Abban az esetben a szövődék teljes mértékben megtartja helyzetét és működését, és továbbra sem akadály a tökéletes kommunikációnak, miközben teljesíti a célt, hogy megakadályozza az alsóbb alsíkok közötti szoros kapcsolatot, ami megengedné mindenféle nemkívánatos befolyás átjutását.

Ezért szólítanak fel bennünket mindig nagyon határozottan, hogy a pszichikus képességek kifejlesztésével várjunk addig, amíg azok az események természetes folyamán a jellem fejlődésének következményeként biztosan megjönnek, amint azt ezen erőközpontok tanulmányozásából felismerhetjük. Ez a természetes fejlődés, ez az egyetlen valóban biztos mód, mert ezen át a tanulmányozó hozzájut minden előnyhöz, és elkerüli az összes veszélyt. Ezen az ösvényen jártak a múltban a Mestereink, ezért ma is ez a követendő ösvény számunkra.

V. FEJEZET A LAJA JÓGA

A HINDU KÖNYVEK

Közel húsz éve, hogy a csakrákra vonatkozó, az előző oldalakon olvasható tájékoztatás nagyobb részét leírtam, és akkoriban csak kevéssé ismertem a tárgyra vonatkozó kiterjedt szanszkrit irodalmat. Azóta azonban a csakrákra vonatkozó számos fontos mű jelent meg angol nyelven, közöttük a *The Serpent Power* (A kígyóerő), amely tulajdonképpen a *The Shatchakra Nirupana* Arthur Avalon általi fordítása, továbbá a K. Nárájanaszvámi Aijar által lefordított *Thirty Minor Upanishads* (Harminc kis Upanisad), és végül Sris Chandra Vidjárnava fordításában a *The Shiva Szamhitá*. Ezek a művek széleskörűen foglalkoznak a csakrák különleges témájával, de rendszertelenebb módon sok más írásmű is érinti a központok tárgyát. Avalon könyve közli az összes csakra kiváló színes ábrázolását abban a szimbolikus formában, ahogyan azt a hindu jógik mindig is lerajzolták. A hindu tudománynak ez a része Nyugaton mindinkább ismertté válik. Az olvasók kedvéért itt megkísérlem, hogy röviden körvonalazzam.

A CSAKRÁK HINDU FELSOROLÁSA

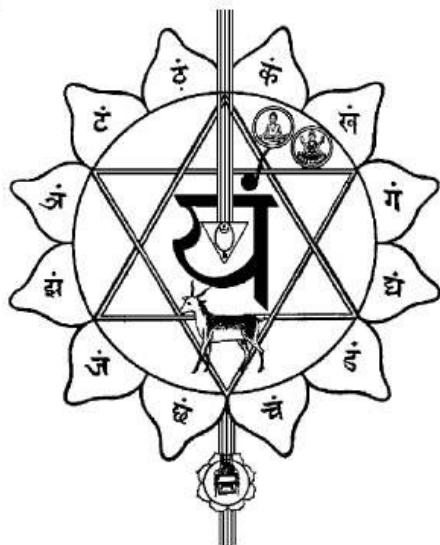
A szanszkrit könyvekben említett csakrák ugyanazok, mint amelyeket manapság is látunk, kivéve azt, amelyet már említettem. A hinduk a szvádhisthána központjukat mindig a lépnél lévővel helyettesítik be. A csakrák egymás között a szirmok számában különböznek kissé, de nagyjából meggyeznek a mi észlelésünkkel. A fejtetőn lévő központot valamilyen okból nem veszik bele a felsorolásba, hanem hat csakrára korlátozódnak, és a korona-csakrát shaszrára padmának, az ezerszirmú lótusznak nevezik. A korona-központhoz képest a tizenkét szirmú csakrát is észlelték és megfelelően jelölték. A hatodik csakránál a kilencvenhat szirm helyett két szirmról beszélnek, azonban kétségtelenül annak a központnak az I. fejezetben említett két részéről van szó.

A szirmok számának eltérése nem fontos. Például a *The Yoga Kundalini Upanishad* a szív-csakrában lévő tizenkét szirm helyett tizenhat szirmról beszél, és mind a *The Dhyánabindu Upanishad*, mind a *The Shándilya Upanishad* a köldök-csakrával kapcsolatban tizenkét küllőt említ a tíz helyett. Számos mű a szív alatti másik csakrára is utal, és ugyanígy még számos központra a szemöldök-csakra és a korona-lótusz között, amelyek mind nagyon jelentősek. A *The Dhyánabindu Upanishad-ban* azt mondja, hogy a szív-csakrának nyolc szirma van, azonban a csakrának meditációban való használatára vonatkozó leírás arra utal, hogy (amint később látni fogjuk) valószínűleg éppen az előbb említett másodlagos szív-csakráról van szó. A szirmok színeire vonatkozóan szintén vannak eltérések, amint az az 5. sz. táblázaton látható, amelyben néhány alaplíniát hasonlítunk össze a saját felsorolásunkkal.

Nem meglepő, hogy ehhez hasonló különbségek fordulhatnak elő, mert a különféle emberek és emberfajták csakrái, valamint a megfigyelők képességei között kétségtelen eltérés van. Az, amit az I. fejezetben leírtunk, több nyugati tanulmányozó gondos megfigyelésének eredménye, akik a feljegyzések összehasonlítására és a látottak igazolására minden óvintézkedést megtettek.

A hindu jógiknak a tanítványaik számára a csakrákról készült ábrái mindig szimbolikusak, és nincsenek kapcsolatban a csakrák tényleges alakjával, kivéve azt, hogy általában megkísérlik a szirmok számának és színének jelzését. Minden ilyen rajz középpontjában mértani forma, a szanszkrit ábécé egyik betűje, valamely állat, és két istenség – az egyik női, a másik férfi – található. A 9. áb-

rán a szív-csakra ábrája látható, amit Arthur Avalon *The Serpent Power* (A kígyóerő) című könyvéből kölcsönöztünk. Megkíséreljük a különféle szimbólumok értelmezését.

9. ábra

A LÓTUSZ SZIRMOK SZÍNEI				
CSAKRA	SAJÁT MEGFIGYELÉSEK	SHAT-CHAKRA NIRŰPANA	SHIVÁ SZAMHITÁ	GARUDA PURÁNA
1	Tüzes narancsvörös	Piros	Piros	-
2	Izzó, napszerű	Cinóber-vörös	Cinóber-vörös	Napszerű
3	Különféle piros és zöld árnyalatok	Kék	Arany	Piros
4	Arany	Cinóber-vörös	Mélypiros	Arany
5	Ezüstösen fénylő kék	Ködös bíbor	Ragyogó arany	Holdszerű
6	Sárga és lila	Fehér	Fehér	Piros

5. táblázat

A CSAKRÁK ÁBRÁI

A laja vagy kundalini jóga célja ugyanaz, mint a hindu jóga minden más formájáé, az, hogy a lélek Istennel egyesüljön. E célból minden esetben háromféle erőfeszítést kell tenni: a szeretet, a gondolat és a cselekvés erőfeszítéseit. Bár a jóga egyik iskolájában különösen az akaratot kell használni (mint például a *Jóga szútrák* tanításaiban), míg egy másikban főleg a szeretetet írják elő (mint például Shrí Krishna Ardzsunának adott utasításaiban a *Bhagavad Gitá-ban*), mégis mindig kijelentik, hogy mindhárom irányban kell eredményt elérni. Így tehát Patandzsali a jelöltnek kezdetben a *tapasz* gyakorlatot, vagyis megtisztító erőfeszítést, a *szvájája* erőfeszítést, vagyis a szellemi dolgok

tanulmányozását és az *Íshvara pranindhána* igyekezetet, vagyis az Isten iránti mindenkori odaadást javasolja. Ugyanígy Srí Krishna, miután elmagyarázta tanítványainak, hogy a bölcsesség a szolgálat legértékesebb eszköze, a legnagyobb felajánlás, amit valaki tehet, még hozzáteszi, hogy csak odaadás, kutatás és szolgálat által lehet megtanulni a módját. Megállapítását a következő jelentős szavakkal zárja: „A bölcsek, az igazság látói fognak a bölcsességre tanítani.” *A Mester Lábainál* című könyvben, amely a keleti tanítás legmodernebb bemutatása, ugyanez a hármasság jelenik meg, mivel a megszerzendő tulajdonságok magukba foglalják a megkülönböztető képességet, a jó magaviselet gyakorlását, valamint Isten, a Guru vagy Tanító és az ember iránti szeretet kifejlesztését. A hindu jógik által használt csakra-ábrák megértéséhez figyelembe kell venni, hogy mindhárom haladási irányban igyekeznek a törekvőt segíteni. Miközben kundalini belső rétegeinek felébresztésére és annak a csakrákon átvezetésére törekszik, szükséges, hogy a világ és az ember szerkezetére vonatkozó tudásra tegyen szert (amit manapság teozófiának nevezünk), és Isten imádata által fejleszzen ki mély és erős odaadást. (A hinduk kundaliniról mindig, mint istennőről beszélnek.)

Mivel mind a három feladat a szemünk előtt van, mindegyik csakrában olyan szimbólumokat találunk, amelyek a tanítással és az odaadással vannak kapcsolatban, és azokat nem kell szükségszerűen úgy venni, mint amelyek annak a csakrának lényeges vagy működésbeli részét képezik. A Katolikus Szabadegyház istentiszteleteiben és szolgálataiban – vagyis kollektív jógagyakorlataiban – ugyanezen dolog nyugati példáját tapasztaljuk. Ott is egy időben igyekszünk az odaadást serkenteni és tudást adni, miközben a szertartásokkal járó mágiát gyakoroljuk. Arra is emlékezni kell, hogy a régi időkben a vándorló vagy az erdőkben lakó jógik nem fértek hozzá még az akkori idők pálmalevelekre írt könyveihez sem, és ezért olyan emlékezetfelidéző segédeszközre volt szükségük, mint amiket ezeknek a szimbólumoknak nagy része nyújtani képes. Időnként a guruik lábánál ültek, és képesek voltak a rajzok által nyújtott feljegyzések segítségével visszaemlékezni és elismételni azt a teozófiát, amit az ilyen alkalmakkor tanultak.

A SZÍV-CSAKRA

Aligha lehetséges minden csakra szimbolikájának teljes magyarázatát megkísérelni. Elegendő lesz arra utalni, amit a szív-, vagyis az anahata-csakra ábrájának illusztrációi jelentenek. Az egyik legnagyobb nehézség az, hogy a legtöbb ilyen szimbólumnak többféle értelmezése létezik, és az indiai jógik a zárkózottság áthatolhatatlan frontját tartják fenn a kérdezősködő előtt, olyan kőfalat, amelyből hiányzik minden szándék, hogy tudásukat vagy gondolataikat bárki mással közöljék. Csak olyannal közlik, aki tanítványuk lesz azért, hogy teljesen a laja jóga munkájának szentelje magát, elszántan arra, hogy ha szükséges, egész életét a siker elérésének feladata töltse ki.

Ezt a csakrát a *The Shatchakra Nirúpána* című mű vv. 22-27-ben írják le, aminek összesített fordítása Avalontól származik:

A szív-lótusz bandhuka virág színű (piros), és tizenkét szirmán a Ka-tól a Tha-ig terjedő betűk vannak, a felettük lévő binduval (ponttal). A szín cinóbervörös. Mag-burkában a füstszínű, hatágú váju-mandala van és felette a szúrja-mandala, benne tízmillió villámfényben ragyogó trikonával. E fölött a füstszínű, négykarú váju-bidzsa fekete antilopon tartja az ösztökét (ankusha). Vāju-bidzsa ölében van a háromszemű Ísha. Hamzához (Hamszá-bhához) hasonlóan, két karja adományosztó és félelem-eloszlató tartásban van kinyújtva. Ennek a lótusznak a burkában, piros lótuszon ül Shakti Kákiní, aki négykarú és a hurkos csapdát (pásha), valamint a koponyát (kapála) tartja, és az adományosztás (vara) és félelem-eloszlató (abhaja) jeleket adja. Shakti Kákiní arany árnyalatú, sárga öltözékű és ékszerek mindenféle változatát, és egy csontokból készült nyakláncot hordja. Szívét nektár lágyítja. A trikona közepén vána-linga formában látható Shiva, növekvő Holddal és binduval a fején. Ő aranyszínű. Vággyal elárasztva örömtelinek látszik. Alatta van a dzsivatma, mint Hamsa. Olyan, mint egy lámpa állandó és megnyúlt lángja. E lótusz burka alatt van a nyolcszirmú piros lótusz, felfelé fordított fejjel. Ebben a (piros) lótuszban van a kalpa fa, a félelmszerzett oltár, ami a mentális imádat helye, fölöttégy ponyvatető, lobogókkal és hasonlókkal díszítve.

SZIRMOK ÉS BETŰK

Amint láttuk, a lótoszok bármelyikének szirmait elsődleges erők hozzák létre, amelyek a kerék küllői mentén a testbe sugároznak ki. A küllők számát az adott csakrán át érkező erők hatásainak száma határozza meg. Ebben az esetben tizenkét szirmuk van, és az ezekhez adott betűk nyilvánvalóan a testbe érkező kreatív energiák vagy életerők bizonyos részét szimbolizálják. A *Ka*-tól *Tha*-ig terjedően említett betűk a szanszkrit ábécé szabályos rendjében vannak felsorolva. Ez az ábécé magas szintű tudományra utal – úgy tűnik, nincs ehhez hasonló a nyugati nyelvekben – és 49 betűje általában a VI. táblázat szerinti formában van elrendezve, amelyhez a *ksha* betűt tették hozzá, hogy elegendő betű legyen a hat csakra ötven szirmához.

Ezt az ábécét jóga-célokra szánták, hogy magába foglalja az összes emberi hangot, hogy a beszéd szempontjából az egy teremtő hang vagy szó anyagilag kiterjesztett kifejezése legyen.

16 MAGÁNHANGZÓ					
अ a आ ā इ i ई i उ u ऊ ū ऋ ṛ ए e ऐ ai ओ o औ au ः ḥ ऌ ḷ ए॒ c					
ऐ ai ओ o औ au ः ḥ ऌ ḷ ए॒ c					
33 MÁSSALHANGZÓ					
Torokhangok	क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ ṅa
Ínyhangok	च csa	छ csha	ज dzsa	झ dzsha	ञ nya
Szájpadlás-h.	ट ṭa	ठ ṭha	ड ḍa	ढ ḍha	ण ṇa
Foghangok	त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
Ajakhangok	प pa	फ pha	ब ba	भ bha	म ma
Félfhangzók	य ya	र ra	ल la	व va	
Sziszegő-h.	श śa	ष sha	स sa		
Lehelő-h.	ह ha				

6. táblázat

Hasonló ez az Aum szent szóhoz (amely hang az *a* hanggal a hátsó szájban kezdődik, az *u* hanggal halad át a száj közepén, és az *m* hanggal végződik az ajkakon). Az Aum minden kreatív beszédet, és ezért energiák sorát jelenti. Ezek az alábbiak szerint vannak kijelölve: tizenhat magánhangzó a torok-csakrára, *Ka*-tól *Tha*-ig a szív-csakrára, *Da*-tól *Pha*-ig a köldökhöz, *Ba*-tól *La*-ig a második, és *Va*-tól *Sza*-ig az első csakrához. A *Ha* és *Ksha* hangok az ádzsná csakrához tartoznak, végül a száhaszrára lótosz, vagy korona-csakra az ábécét hússzor ismételve tartalmazza.

Az említett egyes csakrák betűkkel való jelölésének nincs nyilvánvaló oka, azonban amint a csakrákon felfelé haladunk, egyre több erő van jelen. Lehet, hogy a laja-jóga rendszer alapítóinak részletes tudásuk volt ezekről az erőkről, és a betűket nagyrészt így használhatták, ahogyan mi használunk betűket, például a mértani szögek vagy a radioaktív sugárzások jelölésére.

Ezeket a betűket való meditálásnak nyilvánvalóan valami köze van ahhoz, hogy elérjék „a belső hangot, amely megöli a külsőt”, hogy *A csend hangja* című könyvből idézzek. A hinduk tudományos meditációja egy elképzelt, kivetített, ábrázolt tárgyon vagy hangon való összpontosítással kezdődik, és csak amikor az elme arra tartósan rögzítetté válik, akkor igyekszik a jógiai tovább menni,

hogy annak magasabb jelentését felfogja. Így amikor egy Mesteren medítál, előbb a fizikai formáját képzelettel el, azután igyekszik a Mester érzelmeit érezni, gondolatait megérteni, és így tovább.

A hangok tekintetében a jógai az általunk is ismert és kiejtett hangból halad befelé annak a hangnak a belső minőségéhez és erejéhez, és így ez segítséget nyújt tudatának síkról síkra haladásában. Arra is lehet gondolni, hogy Isten a létsíkokat az ábécé kimondásával teremtette, és hogy a mi kimondott szavunk annak legalsó spirálja. A jógának ebben a formájában a törekvő belső abszorpcióval vagy laja segítségével igyekszik visszafelé haladni azon az úton, és így az istenihez közelebb kerülni. A *Világosság az ösvényen* című könyvben figyelmeztetnek bennünket, hogy hallgassunk, figyeljünk az élet dalára, és igyekezzünk felfogni rejtett, vagy magasabb hangjait.

A MANDALÁK

A lóbusz magházát elfoglaló hatszögű mandalát vagy „kört” a levegő elem szimbólumának tekintik. Mindegyik csakrát valamely elemmel: a földdel, vízzel, tűzzel, levegővel, éterrel és elmével hozzák különleges kapcsolatba. Ezek az elemek anyagállapotokat jelentenek, de nem a modern vegyi elemek értelmezése szerint. Azonosak a szilárd, folyékony, tüzes vagy gázos, légi és éterikus kifejezésekkel, és analóg jelentésük van az alsíkjainkkal, illetve a fizikai, asztrális, mentális stb. síkjainkkal. Ezeket az elemeket bizonyos *jantrák* vagy szimbolikus jelentésű ábrák, diagramok képviselik – amelyek az alábbiak szerint találhatók a *The Shatchakra Nirúpana* című műben – és az ábrázolt lóbuszok magházában lévőnek mutatják.

Az alábbi felsorolásban néha narancs-vöröset adnak meg a sárga helyett, kéket a füstös szín helyett, és feketét a fehér helyett az ötödik csakrában, bár a magyarázat szerint a fekete az indigó vagy a sötétkék helyett van.

CSAKRA	ELEM	FORMA	SZÍN
1	föld	négyszög	sárga
2	víz	növekvő hold	fehér
3	tűz	háromszög	ragyogó piros
4	levegő	két egymásba fonódó háromszög (hatszögű ábra)	füstszerű
5	éter	kör	fehér
6	elme	-	fehér

7. táblázat

A nyugati olvasó számára furcsának tűnik, hogy az elmét az elemek közé teszik, azonban a hindu számára nem az, mivel az elmét ő csupán a tudat egyik eszközének tekinti. A hindunak meg van a módja, hogy igen magas szempontból tekintsen a dolgokra – sokszor úgy tűnik, hogy a Monád szempontjából. Például a *Bhagavad Gita* hetedik fejezetében Shrí Krishna így szól: „A föld, a víz, a tűz, a levegő, az éter, az elme, az értelem és az éntudat (ahamkára): ez nyolcas felosztása természetnek (prakriti)”. Kissé később, Krishna úgy beszél erről a nyolcra, mint „alsóbb megnyilvánulásom”.

Ezek az elemek az előbb elmagyarázottak szerint kapcsolódnak a síkokról alkotott felfogásokhoz, azonban nem úgy tűnik, hogy a csakrák különösképpen kapcsolatban lennének azokkal. De amint a jógai ezeken az elemeken és mindegyik csakrában az azokkal társult szimbólumokon medítál, minden bizonnyal emlékezni fog a síkok elrendezésére. A jógai a meditáció e formáját tudatköz-

pontja felemelésének eszközeként fogja fel azon sík szintjein át, amelyen éppen működik, a hetedikre, vagyis a legmagasabbra, és azon át valami még magasabbra.

A magasabb szintre való tudatos eljutás lehetőségétől teljesen függetlenül van a tudat felemelésének egy olyan módja, hogy érezze a magasabb világ befolyásait, és onnan benyomásokat kapjon. Az így kapott és érzett erő és befolyás kétségtelenül az a „nektár”, amelyről a könyvek beszélnek, és amiről a felébresztett kundalininek a legmagasabb központba emelése kapcsán fogunk többet mondani.

A JANTRÁK

Pandit Ráma Praszád *Nature's Finer Forces* (A természet finomabb erői) című könyvében gondosan elkészített tanulmányt ad ezen jantrák mértani formáinak okairól. Magyarázatai túl hosszúak az itteni bemutatásra, azonban fő gondolatait röviden összefoglaljuk. Azzal érvel, hogy éppen úgy, ahogyan létezik fényterjesztő közeg, amelyet jobb híján éternek nevezünk, és amely a fényt a szemünkbe hozza, úgy van az érzékelés többi módjához – a szagláshoz, ízleléshez, tapintáshoz és halláshoz – is valamilyen más különleges éter. (Lehet, hogy csupán rezgésszám-tartományok. A pandit⁶ könyve jóval 1927 előtt íródott. A ford.) Ezek az érzékek a jantrák által ábrázolt elemekre vonatkoznak, így például a szaglás a szilárddal (négyyszög), az ízlelés a folyékonyal (növekvő hold), a látás a gázneművel (háromszög), a tapintás a légiessel (hatszög), és a hallás az éterikussal (kör). A pandit úgy érvel, hogy a hang körkörösén terjed, vagyis minden irányban sugárzik szét. Ezért van a kör az ötödik csakrában. Azt állítja, hogy a fény háromszög formájában terjed, mivel valamely pont a fényhullámban – miközben kissé előre mozdul – a haladási irányra merőlegesen is halad úgy, hogy amikor mozgása teljessé válik, háromszöget alkot. Ezért van a háromszög a harmadik csakrában. A pandit azt is állítja, hogy a tapintás, az ízlelés és a szaglás esetében is van az éterben mozgás, és megokolja azokat a formákat, amelyeket ezekre vonatkoztatva a megfelelő csakrákban találunk.

AZ ÁLLATOK

Az antilop a lába fűrgesége miatt vált a levegő elem szimbólumára alkalmassá, és erre *jam* a megadott bidzsa vagy mag-mantra (vagyis az a hang, amelyben az ezt az elemet vezérlő energia megnyilvánul). Ebben a szóban *j* hangot ejtünk, amelyet az *a* magánhangzó követ és végül a francia nyelvben használatos orrhanghoz hasonlóan ejtett *m* hanggal fejezzük be. A betű fölötti pont jelenti ezt a hangot, és abban a pontban van az ebben a központban lévő imádandó istenség – a háromszemű Ísha. Más állatok, pl. az elefánt a szilárdsága miatt a földet, teherbíró képessége miatt az étert szimbolizálja. A makara, vagyis a krokodil van a 2. csakra vizében. Végül a kos van a 3. csakrában (nyilvánvalóan tüzes vagy agresszív állatnak tekintik). Bizonyos célok érdekében a jógi képzeletében ezeken az állatokon ülhet, miközben az általuk képviselt képességek erőit gyakorolja.

AZ ISTENSÉGEK

E mantrák némelyikében valamilyen szép eszme van, amit a jól ismert szent *Om* szóra hivatkozva lehet illusztrálni. Úgy mondják, hogy az *Om* szó négy részből áll, vagyis *a*, *u*, *m* és *ardhamátrá*-ból. *A csend hangja* című könyvben az alábbiak szerint hivatkoznak erre:

És akkor majd megpihenhetsz a Nagy Madár szárnyai között, amely sem nem született, sem meg nem hal, hanem AUM örökkévaló korszakokon át.

H.P. Blavatsky az ehhez tartozó lábjegyzetben így beszél a Nagy Madárról:

---

⁶ Bráhmin, hindu tudós megtisztelő címe

Kála Hamsza: a madár vagy hattyú. A Nádavindu Upanishád (Rig Véda)-ban ezt találjuk: „az A magánhangzó a Hamsza-madár jobb szárnyát, az U a bal szárnyát, az M a farkát jelenti, és azt mondják, Ardhamátra (fél ütem) a feje.”

A jógi, miután meditációjában elérte a harmadik szótagot, tovább halad a negyedikhez, ami az ezt követő csend. A jógi a csendben lévő istenségre gondol.

A különféle könyvekben változnak a csakrákkal társított istenségek. Például a *The Shatchakra Nirúpána* című mű az első, második és harmadik csakrába helyezi Brahmát, Visnut és Shívát, és Shíva különféle formáit azokon túl. Azonban a *The Shiva Samhitá* és néhány más mű Ganeshát (Shiva elefántfejű fiát) az első csakrában, Bráhmát a másodikban, és Visnut a harmadikban említi. Nyilvánvaló eltérések vannak a szerint, hogy az imádkozó melyik szektához tartozik.

Jelen esetünkben Íshával együtt van Shakti Kákiní női istenség. Shakti hatalmat, energiát, erőt jelent. A gondolaterőt az elme shaktijaként írják le. A hat csakra mindegyikében ott van ezen női istenségek egyike – Dákiní, Rákiní, Lákiní, Kákiní, Shákiní és Hákiní – akiket néhányan a különféle dhátukkal, vagy testi anyagokat vezérlő energiákkal azonosítanak. Ebben a szív-csakrában Kákiní piros lótuszon ül. Úgy beszélnek róla, mint akinek négy karja van (négyféle erő, vagy működés). Két kezével az adományosztás és a félelem-elosztatás jelét mutatja, miként az Ísha esetében is látható. A másik kétkezével egy hurkot (szimbólum, amelynek másik formája az ankh kereszt), illetve egy koponyát tart (amely kétséget kizáróan az alsóbb természet megölésének szimbóluma).

MEDITÁCIÓ A TESTEN

Az ezekre a csakrákra általában előírt meditációkat néha a testre, mint egészre vonatkoztatják, mint a *The Yogatattva Upanishad*-ból vett alábbi kivonatban is olvasható.

Öt elem van: föld, víz, tűz, levegő és éter. Az öt elemből álló test számára ötféle összpontosítás van. Úgy mondják, hogy a lábfejtől a térdekig van a föld régiója; négyszögletes formájú, sárga színű és a La betű tartozik hozzá. A lélegzetet a La betűvel a föld azon régiója mentén vezetve (a lábfejektől a térdekig) és a négy-arcú, arany színű Brahmán kontemplálva, ott kell meditációt végezni...

A víz régiójáról azt jelentik ki, hogy a térdtől a végbélig terjed. A víz félhold formájú, fehér színű és a Va betű a bidzsája (magja). A lélegzetet a Va betűvel felfelé vezetve a víz régióján a jógi a négykarú, koronás fejű Nárájana istenen medítáljon, mint olyanon, aki tiszta kristályból van, narancsszínű ruhába van öltöztetve és romolhatatlan..

Úgy mondják, a végbéltől a szívig terjed a tűz régiója. A tűz háromszögletű, piros színű és bidzsája vagy magja a Ra betű. A Ra betű által ragyogóvá tett lélegzetet a tűz régióján felfelé emelve a jógi a háromszemű, a minden vágyat teljesítő, a déli Nap színű, a szent hamvakkal végig bekent, és a megelégedett arckifejezésű Rudrán medítáljon...

A szívtől a szemöldök-közéig, úgymond a levegő régiója van. A levegő hatszögű formában van, fekete színű és a Ja betűvel ragyog. A lélegzetet a levegő régióján átvezetve a jógi a mindentudó, a minden oldalon arccal rendelkező Íshvarán medítáljon...

A szemöldök középtől a fejtetőig terjedő részről azt jelentik ki, hogy az éter régiója; kör alakú, füst színű, és a Ha betűvel ragyog. A lélegzetet az éter régióján át felemelve a következőképpen medítáljon Szadáshiván: mint aki boldogságot hoz létre, aki bindu (csepp) formájú, aki Nagy Deva, aki éter formájú, aki tiszta kristályként ragyog, aki a felkelő, növekvő Holdat hordja a fején, akinek öt arca, tíz keze és három szeme van, aki kellemes tekintetű, aki minden fegyverrel fel van fegyverezve, aki minden dísszel el van látva, aki testének egyik felében Umá istennő van, aki kész nagy kegyet adományozni, és aki minden oknak oka.

Ez részben megerősíti azt az elképzelésünket, hogy bizonyos esetekben azok az elvek, amelyek alapján meditálást ajánlanak, csupán emlékeztetés céljából vannak testrészekre alkalmazva, és nem az azon részekre való hatás közvetlen szándékából.

A CSOMÓK

A szív-lótusz központjában egy trikona, vagyis fordított háromszög van ábrázolva. Ez nem jellemző minden központra, csak a gyökér-, a szív- és a szemöldök-csakrára. Ezekben három különleges *granthi*, vagy csomó van, amelyeken át utazása közben a kundalininek át kell törnie. Az elsőt néha Brahmá csomójának nevezik, a másodikat Vishnuénak, a harmadikat Shiváénak. Ez a szimbolikus kifejezőmód azt az elképzelést látszik hordozni, hogy az áthatolás ezeken a csakrákon különleges állapotváltozást von maga után, valószínűleg a személyiségtől a magasabb Énhez, és onnan a Monádhoz való eljutást, amely régiókról azt mondják, hogy ezek az aspektusok uralkodnak rajtuk. Ez azonban csak alárendelt vagy másodlagos módon lehet igaz, mivel azt figyeltük meg, hogy a szív-csakra a felsőbb asztrális szintről, a torok-csakra a mentális szintről kap benyomásokat, és így tovább. Az istenséget minden háromszögben, mint lingát ábrázolják, vagyis mint az egyesülés esz-közét. A „lámpa lángjaként” felfelé mutató Dzsívátmá (szó szerint „élő Én”) az Ego, akit valószínűleg azért ábrázolnak álló lángként, mert őt nem zaklatják az anyagi élet bajai, mint a személyiséget.

A MÁSODLAGOS SZÍV-LÓTUSZ

A második kis lótusz, amit pontosan a szív-csakra alatt ábrázolnak, szintén ennek a központnak egyik különleges jellegzetessége. Ezt az imádkozóra különleges hatással lévő, vagy a számára kijelölt guru vagy isteni aspektus formáján való meditálás helyeként használják. Itt az odaadó drágakövek szigetét képzelel el, amelyen csodálatos fák vannak, és oltár az imádás számára, amit a *The Gheranda Samhitá* című műben az alábbiak szerint írnak le:

[A jögi] *kontempláljon azon, hogy szívében nektár tengere van; hogy annak a tengernek a közepén van egy drágakövekből lévő sziget, amelynek még a homokja is gyémánt és rubin por. A sziget minden részén édes virágokkal megrakott kadamba-fák vannak; hogy közvetlenül e fák mellett – miként egy gát – egy sor virágzó fa van, mint például málati, malliká, dzsáti, keszara, csampaka, páridzsáta, és padma, és hogy azon virágok illata minden irányban, körben szétterjedt. Ennek a kertnek a közepébe képzeljen a jögi egy szép kalpa fát, amelynek a négy Védát jelképező négy ága van, és tele van virágokkal és gyümölcsökkel. Rovarok zümmögnek és a kakukkmadár szól. A fa alá képzeljen drágakövekből készült, gazdagon díszített emelvényt, arra ékszerekkel kirakott drága trónust, és azon a trónuson az ő különleges Istene ül, ahogyan azt a guruja tanította neki. Elmélkedjen azon a megfelelő formán, az Istenség díszein és eszközén⁷.*

Az imádó a képzeletét e szép jelenet létrehozására olyan élénken használja, hogy teljesen burkolózzon gondolatába, és arra az időre teljesen felejtse el a külső világot. Azonban ez a folyamat nem teljesen képzeletbeli, mivel ez a Mesterrel való állandó kapcsolat elérésének módja. Éppen úgy, mint amikor a halál után valaki számára a mennyei világban az emberekről előállított képeket azon emberek étellel töltik meg, úgy tölti meg a Mester a tanítványa által létrehozott gondolatformát saját igazi jelenlétével. Ezen a formán át valóságos inspiráció és néha még oktatás is adható. Ennek érdekes példáját említette egy idős hindu úr, aki jógiként élt egy faluban Madras környékén, és aki elmondta, hogy ő Morya Mester tanítványa. Amikor az a Mester évekkal azelőtt Dél-Indiába utazott, meglátogatta a falut, ahol az említett ember élt. Ez az ember tanítványa lett a Mesternek, és azt állította, hogy nem vesztette el vele a kapcsolatot akkor sem, amikor az elment. Gyakran megjelent neki, és egy benne lévő központon át oktatta őt.

A hinduk nagy hangsúlyt helyeznek a Guru vagy Mester szükségességére, és nagyon tisztelik őt, amikor megtalálják. Állandóan ismétlik azt a megállapítást, hogy a Mestert isteniként kell kezelni. A *The Tejobindu Upanishad*-ban ez olvasható: „Minden gondolat végső határa a guru”. Fenntartják azon véleményüket, hogy még ha az Isteni Lény dicsőséges képességeire gondolnánk is, képzeletünk még mindig a Mester tökéletessége alatt maradna. Mi, akik a Mestereket ismerjük, megértjük ennek igazságát. Tanítványaik a tudat minden várakozáson túl ragyogó és dicső magasságát találják

⁷ The Gheranda Samhitá VI. 2-8.

bennük. Ez nem azt jelenti, hogy Istennel egyenlőnek veszik a Mestert, hanem azt, hogy az istenségnek az a része, amit a Mester megvalósított, túlragyog minden előzetes koncepciójukon.

A SZÍVBEN MEDITÁLÁS HATÁSA

A *The Shiva Samhitá* című mű a következőképpen írja le, hogy a szív-központon való meditálás milyen irányban fokozza a jógi eredményeit:

Mérhetetlen tudást szerez, ismeri a múltat, a jelent és a jövőt, tisztánhalló, tisztánlátó, és amikor csak akar, képes a levegőben járni.

Látja az adeptusokat, mint joginikat, ismeri az istennőket; megkapja a khecsari-ként ismert hatalmat, legyőzi a levegőben mozgó teremtményeket.

Aki naponta medítál a rejtett Bánalingán, kétségtelenül elnyeri a khecsari-nak nevezett pszichikai képességet (a levegőben mozgást), valamint a bhúcsari-t (szándéka szerint bejárhatja az egész világot).⁸

Nem szükséges a különféle képességek költői leírásait kommentálni, a tanulmányozó olvasni fog a sorok között. Azonban az ilyen kijelentésekben lehet valami szó szerinti jelentés is, mert Indiában sok csoda van, például a tűzön járók misztikus képessége, valamint egyes varázslók csodálatos hipnotikus adottsága, amint a híres kötéltrükköt és ehhez hasonlókat mutatják be.

KUNDALINI

A hindu jógikat, akik a ránk maradt könyveket írták, nem érdekelte különösebben a test fiziológiai és anatómiai sajátossága, hanem meditálással és a kundalini felébresztésével voltak elfoglalva azért, hogy tudatukat magasabb szintekre emeljék. Ez lehet az oka, hogy a szanszkrit művekben keveset, vagy semmit sem mondanak a test felszínén lévő csakrákról, de annál többet említik a gerincben lévő központokat, és a kundalini azokon való áthaladását.

A kundalinit devinek vagy istennőnek írják le, aki a villámhoz hasonlóan fénylik, és aki a gyökér-csakrában alszik, kígyóként három és félszer rátekeredve az ott lévő szvajambhu lingára, miközben fejével elzárja a szushumna bejáratát. Semmit sem mondanak a mindenkiben működő erő külső rétegéről, azonban erre a tényre utal az a megállapítás, hogy még ha alszik is, „fenntart minden lélegző teremtményt”. (Arthur Avalon: *The Serpent Power*). Ugy is beszélnek róla, mint az emberi testekben lévő Shabda Brahman-ról. *Shabda* azt jelenti, szó vagy hang. Ezért itt a Logosz Harmadik aspektusára hivatkoznak. A világ teremtése folyamán ez a szó, úgymond négy fokozatban jelent meg. Feltehetően nem tévedünk nagyot, amikor ezeket a fokozatokat összefüggésbe hozzuk a mi nyugati felfogásunkkal a test, lélek és szellem három fokozatáról, valamint a negyedikről, ami az Istenivel vagy Össz-Szellemmel való egyesülés.

KUNDALINI FELÉBRESZTÉSE

A jógik célja a kundalini alvó részének felébresztése, és azt követően a szushumná csatornán való fokozatos felemelkedésének előidézése. Erre a célra többféle módszert írtak elő, beleértve az akarat használatát, különleges *légzési* módszereket, mantrákat, különféle pózokat és mozdulatokat. A *The Shiva Samhitá*-ban erre a célra legjobbnak leírt tíz mudrá mindezen erőfeszítések egyidőben történő gyakorlását foglalja magában. Az egyik ilyen módszer leírásakor Avalon a kundalini belső rétegeinek felébredését a következőképpen írja le:

Akkor a test hőmérséklete nagyon intenzívvé válik, és kundalini azt megérezve, ugyanúgy ébred fel alvásából, mint a bottal megütött kígyó, amely olyankor sziszeg és kiegyenesedik. Azután belép a szushumnába. (The Serpent Power)

⁸ The Shiva Samhitá V. 86-88.

Azt is mondják, hogy egyes esetekben kundalinit nem csak az akarattal lehet felébreszteni, hanem baleset által is, például megütéssel vagy fizikai nyomással. Kanadából hallottam erre egy példát. Egy hölgy, aki ilyen dolgokról semmit sem tudott, a házában leesett a pincelépcsőn. Egy ideig öntudatlanul feküdt, és amikor magához tért, azt vette észre, hogy tisztánlátó, mert képessé vált a mások elméjében lezajló gondolatokat leolvasni, és látta, hogy mi történik a ház minden helyiségében. Ez a tisztánlátása állandóan megmaradt. Feltételezhető, hogy ebben az esetben a leesett hölgy a gerinc alapjára kapott ütéset, pontosan olyan helyzetben és olyan természetűen, amely a kundalinit részleges működésbe hozta. De az is lehet, hogy más központot ösztönzött ilyen mesterséges módon.

A könyvek néha a csakrákon való meditálást ajánlják, a kundalini előzetes felébresztése nélkül. A *The Garuda Purána*-ból vett alábbi versek vélhetően erre utalnak:

Múladhárát, Szvadhísthánát, Manipúrakát, Anáha-tamot, Vishuddhit és Ádzsnát is úgy említik, mint a hat csakrát. Rendben meditáljunk a csakrákban Ganeshán, Vidhin (Brahmán), Vishnun, Shiván, Dzsíván, a Gurun és a mindent átható Parabrahmanon.

Miután [a jóg]i mentálisan az összes csakrában meditált, megingathatatlan elmével, a tanító útmutatásai szerint ismételve az Adzsapá-gájatrit.

Meditáljon a Randhrában, a megfordított ezerszirmú lótusszal, a Hamszában lévő áldott tanítón, akinek lótusz-keze megszabadít a félelemtől.

Úgy tekintsen testére, mint amelyet a Mester lábai-ból áramló nektárban mostak meg. Miután az ötféle módon imádkozott, boruljon le és énekeljen az Ő dicséretére.

Azután kundalinin úgy meditáljon, mint amely felfelé és lefelé mozog, mintha a három és fél tekeredésbe helyezett hat csakrát járná végig.

Azután a szushumnának nevezett helyen meditáljon, amely kimegy Randhrából. Így Vishnu legmagasabb állapotába megy.⁹

A könyvek magyarázat helyett inkább csak utalnak rá, hogy mi történik, amikor a kundalini a szushumnán át felemelkedik a csatornán. A gerincre, mint Merudandára, Meru rúdja hivatkoznak, „a teremtés központi tengelyére”, ami feltehetően a testre értendő. A leírtak szerint abban van a szushumnának nevezett csatorna, azon belül egy másik vadzsiriní, és azon is belül egy harmadik, amit csitrininek hívnak, amely „vékony, mint a pókfonal”. Arra vannak feltűzve, „mint bambuszbotra a csomók”, a csakrák.

Amint a jóg]i meditáció közben az akaratát használja, a kundalini fokozatosan emelkedik fel a csitrinín. Egy erőfeszítésben nem fog nagyon messzire menni, azonban a következőben egy kissé tovább megy, és így tovább. Amikor a csakrák vagy lótuszok valamelyikéhez jut, átszűrja azt, és akkor az addig lefelé fordított virág felfelé fordul. A meditáció befejezésekor a jelölt a kundalinit ugyanazon az úton vezet vissza múladhárába. Azonban néhány esetben csak a szív-csakráig hozza vissza, és ott kundalini belép abba, amit a csakra kamrájának neveznek. (Utalás *A csend hangja* I. töredékére.) Számos könyv hivatkozik arra, hogy a kundalini a köldök-csakrában honol. Átlagos embernél mi sohasem láttuk ott, azonban ez a megállapítás olyan emberekre vonatkozhat, akik már korábban felébresztették, és így valamiféle kígyótűz-raktárak van a központban.

Elmagyarázzák, hogy amint a kundalini – a meditációk fentebb említett változatai során felfelé emelkedve – belép valamely csakrába, és azután elhagyja, látens állapotba vonja vissza (innen a laja kifejezés) annak a központnak a pszichológiai funkcióit. Mindegyik csakrában, amelybe belép, nagymértékben fokozódik az élet, azonban mivel a kundalini célja a legmagasabb elérése, tovább halad, amíg a legfelső központot, a szahaszrára lótuszt el nem éri. A szimbolika szerint ott urával, Paramashivával az egyesülés üdvösségét élvezi. Amint útján visszatér, mindegyik csak-rának visszaadja annak különleges képességeit, nagymértékben felfokozva azokat.

Mindez részleges transzfolyamatot ír le, amibe a mélyen meditáló szükségszerűen belemerül, mert ha minden figyelmünket valamely fennkölt tárgyra összpontosítjuk, arra az időre megszűnünk tudomást venni a körülöttünk lezajló hangokról és látványokról. Avalon megemlíti, hogy általában

⁹ The Garuda Purána XV. 72, 76, 83-87.

évekbe telik, amíg a gyakorlat megkezdése után sikerül kundalinit a szahaszrúra központba vezetni, bár kivételes esetekben ezt rövid idő alatt is sikerül megtenni. Gyakorlással könnyebben megy, ezért egy hozzáértő, amint mondják, egy órán belül fel tudja emelni, és le tudja szállítani a shaktit, bár teljesen szabadságában van akarata szerinti ideig a korona-központban maradni.

Egyes írók szerint, amint a kundalini a testben felemelkedik, az a rész, amelyen túlhaladt, lehül. Ez kétségtelenül így van, amikor a jógi hosszú időre megy transzba, azonban nem így van ennek a képességnek a szokásos alkalmazásakor. H.P. Blavatsky *A titkos tanítás* című művében említi egy jógi esetét, akit Kalkutta közelében egy szigeten a végtagjai köré nőtt gyökerek között találtak meg. Hozzátette, hogy a gyökerek szétvágásával kellett őt kiszabadítani, és abban a túlzott igyekezetben, hogy felébresszék, annyira károsították a testét, hogy a jógi belehalt. Említ egy jógit Allahabad közelében is – aki általa jól megértett okokból – ötvenhárom évig maradt ülve egy kövön. Cselái vagy tanítványai minden éjszaka megmosdatták a folyóban, és napközben a tudata néha visszatért a fizikai világba, ahol azután beszélt és tanított.

KUNDALINI CÉLJA

A Shatchakra Nirúpana befejező versei az alábbiak szerint szépen írják le kundalini útjának eredményét:

A Devi, aki Shuddha-szattva, áthatol a három lin-gán, és elérve mindhárom lótuszt, amelyeket a brahma-nádi lótuszokként ismernek, ott teljes fényében ragyog. Azt követően a finomabb állapotában villámként ragyogva és finoman, mint a lótusz rostja, az izzó lánghoz hasonlító Shivához megy, aki a legfelső Üdvösség, és azonnal létrehozza a felszabadulás üdvösségét.

A szép kundalini a Para-Shivából kibocsátott tökéletes vörös nektárt issza, és a kula útján visszatér onnan, ahol az örök és transzcendens üdvösség teljes dicsőségében ragyog, és belép a múladhárába. Az elme állandóságát elért jógi felajánlást (tarpanát) tesz Ishtadevatának és a hat csakrában lévő Devatáknak, Dákininek és másoknak az égi nektár azon folyamával, amely Bráhmánanda edényében van, és amelyről a guruk hagyományai közvetítésével nyert tudást.

Ha a jógi, aki guruja lótusz-lába iránt odaadással van, zavartalan szívvel és összpontosított elmével olvassa el ezt a művet, amely a felszabadulás legfelsőbb forrása, hibátlan, tiszta és a legtitkosabb, akkor elméje biztonsággal fog Ishtadevatája lába előtt táncolni.¹⁰

---

¹⁰ Shatchakra Nirúpana V. kötet, 544. o.

KÖVETKEZTETÉS

Hozzánk hasonlóan a hinduk azt tartják, hogy a laja jóga eredményeit minden jógarendszer módszerével el lehet érni. India hét (bölcseleti) iskolájában és a nyugati tanulmányozók között mindazok, akik helyesen értenek, az emberi törekvések legmagasabb céljait igyekeznek elérni, azt a szabadságot, amely magasabb, mint a felszabadulás. Magasabb, mert nemcsak az istennel való egyesülést foglalja magában a minden földi megnyilvánuláson túli birodalmakban, hanem a minden tudat és energiaszinten meglévő azon képességeket is, amely az embert Adhikári Purushává teszi. Ez azt jelenti, hogy az isteni szolgálatban válik tiszttségviselővé vagy munkássá a küszködő embermilliók felemelésében, a mindannyiunkat váró dicsőség és boldogság felé.

OM, AIM, KLIM, STRÍM

Charles Webster Leadbeater

1847-1934

Leadbeater normann ősei a XIV. században költöztek Angliába, neve a francia Le Battre (építő) családnevet tükrözi. Tizenkét éves volt, amikor családjával Angliából Dél-Amerikába költözött, ahol apja egy vasúttársaság elnökeként dolgozott. Öccsét az indián bennszülöttek kegyetlen módon megölték. Londonba való visszatérésük után apja meghalt, és a család anyagi összeomlása után Leadbeater nem folytathatta tanulmányait az oxfordi egyetemen, hanem hajózási, vasúti és banktisztviselőként dolgozott.

1876-ban az anglikán egyház szolgálatába lépett. Okkult érdeklődését már gyermekként felkeltették az apja által otthonukban megrendezett pszichikai bemutatók. A természetfölötti, a szellemvilág iránti érdeklődése és kíváncsisága továbbra is erősen arra készítette, hogy megválaszolatlan kérdéseire válaszokat keressen. Így ismerkedett meg a korszak jellegzetes irányzatával, a spiritizmussal is. 1883-ban kezébe került A.P. Sinnett: Az okkult világ c. könyve, azt elolvasva azonnal jelezte belépési szándékát a Teozófiai Társulatba, ahova 1884-ben vették fel.

Miközben maga is ismerkedett a teozófiával, számtalan érdeklődői levélre válaszolt, könnyed, közérthető stílusban kommunikálta a teozófia eszméit. Óriási lépést jelentett az életében, hogy találkozott Blavatskynéval, és hallgatva belső hangja iránymutatására, Leadbeater gyökeresen megváltoztatta egész addigi életét: mindent – vallást, egyházat, munkát odahagyva Indiába utazott, hogy tanítvány lehessen, és képességeit gyorsított ütemben fejlesztesse a Mesterek iránymutatásával. Később Olcottal, a Társulat társelnökével Burmába utazott, ahol előadásokat tartott a teozófiáról. Adyarba való visszatérte után a Társulat nemzetközi titkáráként a nemzetközi levelezést bonyolította, valamint a Társulat folyóiratát, a The Theosophist-et menedzselte. Ennél lényegesebb volt az a munka, azok az erőfeszítések, amelyeket pszichikai képességei felébresztése ill. kifejlesztése érdekében tett napról napra, kitartó gyakorlással.

1886-89 között Ceylonban élt buddhista teozófusok között. Majd visszatért Angliába, ahol újságírásból és leckeadásból élt, teozófiai előadásokat tartott, és megírta első könyvét az asztrálsíkról. Megismerkedett Annie Besant-tal, aki akkor csatlakozott a Társulathoz, és később annak elnöke is lett. Néhány év múlva közös teozófiai kutatásokat kezdtek a reinkarnáció konkrét eseteiről, teozófusok előző életeit tárták fel, vizsgálták a Föld okkult történelmét, a letűnt fajok és civilizációk történetét, az állatból az emberbe való felemelkedést, az egyéniesülést. Vizsgálták a Naprendszer, az atomokat, az elemek struktúráját – mikro- és makroszintű kutatásokat végeztek tisztánlátó módszerekkel, egymás megállapításait kontrollálva. Kutatták az emberi elme működését, a gondolatformákat. Ez a közös munka évtizedeken át folytatódott.

1897-től Leadbeater cikksorozatban fejtette ki nézeteit a gyermekekről. Hitt abban, hogy a gyermekekre úgy kell odafigyelni, mint egyénekre, akiknek jogaik vannak; és nemcsak fizikai, hanem pszichikai formálásuk, belső fejlesztésük is fontos szülői-nevelői feladat. A gyerekekkel Leadbeater a teozófiai alapelvek alapján foglalkozott, és ifjúsági kört szervezett a számukra a Társulaton belül. A viktoriánus Anglia légkörétől eltérő, modern szellemben nevelte őket, és ez komoly támadásokra szolgáltatott okot vele szemben.

1900-ban Leadbeater Amerikába utazott, előadókörútján végiglátogatta az USA nagyvárosait, ahová özönlöttek az emberek. Népszerűsége magasra szárnyalt, mindenki lenyűgözve állt mély tudása előtt. Nyugat-Európában hat hónapos előadókörúton járt, majd újabb előadássorozatra hívták meg Chicagóba, előadókörútja 2 és fél évig tartott Amerikában. A termek szinte túlsordultak, ahol előadott, hatására sokan kérték felvételüket a Társulat soraiba. Közben fáradhatatlanul ontotta a publikációkat, volt olyan év, amikor öt-hat könyve is megjelent okkult kutatásaiból, előadásaiból. Írt többek közt a csakrákról, a halálról, a halál utáni életről, a természetszellemekről, a keresztény egyházi szertartások szellemi hátteréről, a dolgok rejtett oldaláról. Írásait sok nyelvre fordították le.

Előadókörútját Ausztráliában folytatta, ahova többször is visszatért, majd 1914-től állandó rezidenciáját is Sydneybe tette át. 1916-tól aktívan bekapcsolódott a szabadkőműves mozgalomba, részletesen kutatta jelképeit, szertartásait és rejtett oldalát, kutatási eredményeit könyvben tette közzé. Hamarosan a szabadkőművességben elérhető legmagasabb beavatási szintre emelkedett. 1919-től figyelme a szabad katolikus egyház felé fordult, pappá szentelték, két év múlva püspökké, majd 1923-tól haláláig az egyház vezető püspöke volt. Az egyház megalapítójával, J.I. Wedgewood-dal együtt dolgozták ki az egyház szertartásrendjét, tanításait és himnuszait. Ebben az időszakban jelent meg több írása is, amelyek a kereszténység különböző aspektusait vizsgálták. 1924-ben Annie Besant-tal együtt Ausztráliában létrehozta a Teozófiai Társulat második spirituális központját.

1927-től a Világanya szerepét és az emberi fejlődésben betöltött helyét vizsgálta. Szakítva azzal a hagyománnyal, hogy korábban csak fiúkból álló tanulócsoportokat szervezett maga köré, utolsó csoportja hét jávai tizenéves lányból állt, akiket a Világanya munkájának segítésére, az anyaság szentségének propagálására készített fel.

1929-ben visszaköltözött Adyarba, majd 1930-ban utolsó európai körútján vett részt, ahol mindenütt tisztelettel fogadták. Utolsó éveiben visszatért az okkult kémia tanulmányozásához, és a század eleje óta felfedezett új elemeket vizsgálta. 1934 elején halálos betegen elindult vissza Ausztráliába, sokak véleménye szerint ott akart meghalni. Megérkezése után néhány nappal, 87 évesen súlyos cukorbetegsége végzett vele.

A Nemzetközi Teozófiai Társulat vezető alakja volt. Sosem voltak szabvány-gondolatai, ezért működésének hatását is sokan sokféleképp ítélték meg: voltak, akikben kételkedést keltett, vagy akiket megosztott Leadbeater kétségkívül nagyon magas szintű, de többek számára szokatlan látásmódja, mások az egekig magasztalták, a világ legnagyobb tisztánlátójának tartották és okkult képességei miatt szinte „élő Istenként” tisztelték.